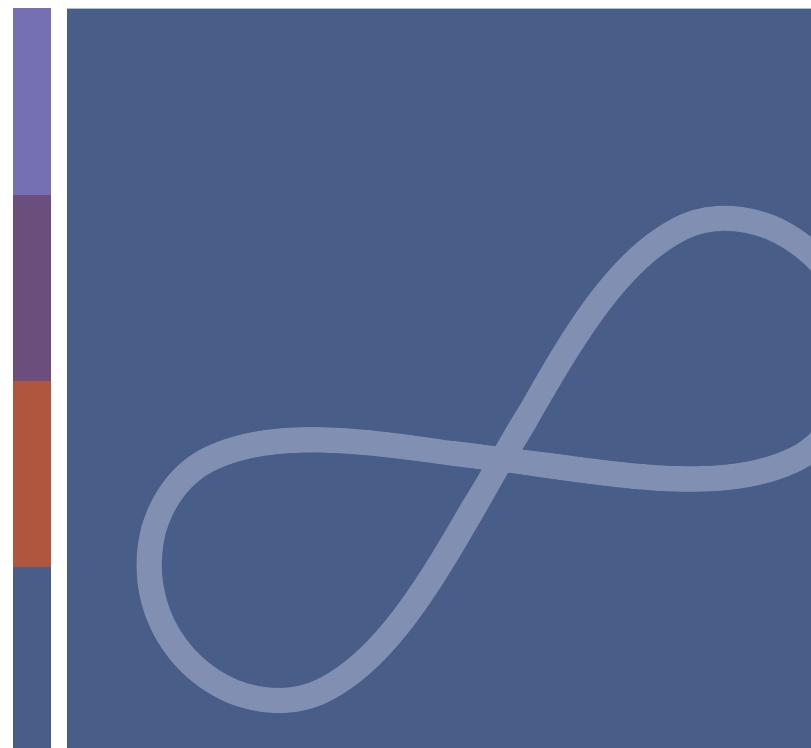
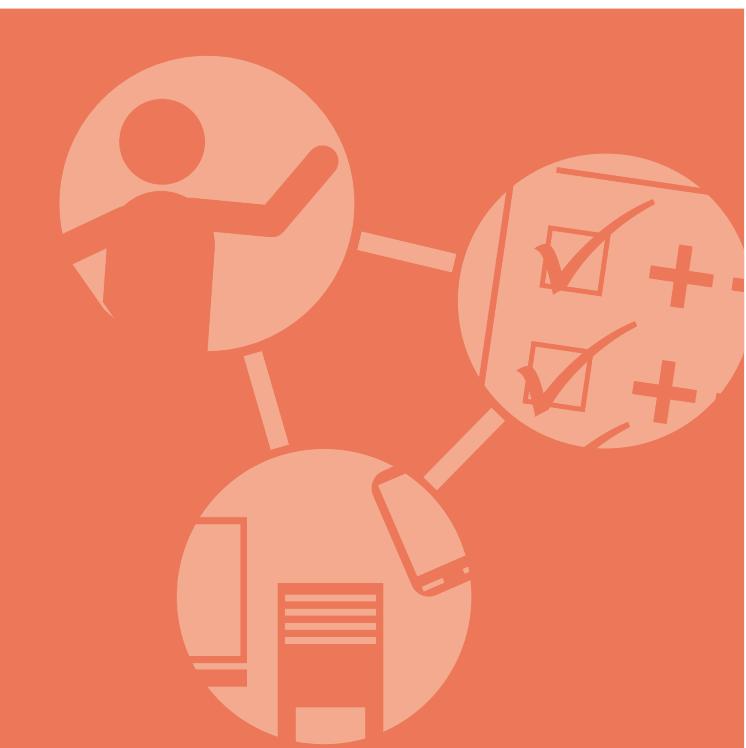
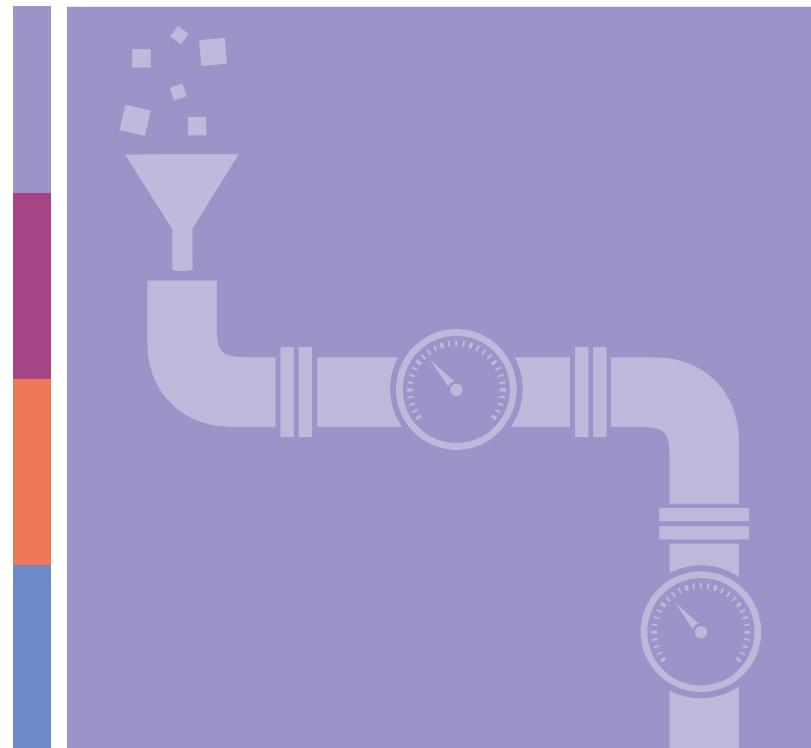

CONTINUOUS CONTROL

Het volledige ABC van DevOps Control

BART DE BEST

DevOps Continuous Control

Het volledige ABC van DevOps

Bart de Best

Onder redactie van
Louis van Hemmen

Colofon

Meer informatie over deze en andere uitgaven kunt u verkrijgen bij:
Leonon Media
(0)572 - 851 104

Algemene vragen : info@leonon.nl
Sales vragen : verkoop@leonon.nl
Manuscript / auteur : redactie@leonon.nl

© 2023 Leonon Media

Omslagontwerp : Eric Coenders, IanusWeb, Nijmegen
Productie : Printforce B.V., Culemborg

Titel : DevOps Continuous Control
Sub titel : Het volledige ABC van DevOps Control
Datum : 28 mei 2023
Auteur : Bart de Best
Uitgever : Leonon Media
ISBN13 : 978 94 91480 195
Druk : Eerste druk, achtste editie, 28 mei 2023

©2023, Leonon Media

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

TRADEMARK NOTICES

ArchiMate® and TOGAF® are registered trademarks of The Open Group.

COBIT® is a registered trademark of the Information Systems Audit and Control Association (ISACA) / IT Governance Institute (ITGI).

ITIL® and PRINCE2® are registered trademarks of Axelos Limited.

Scaled Agile Framework and SAFe are registered trademarks of Scaled Agile, Inc.

***"We build our computer (systems)
the way we build our cities:
over time, without a plan, on top of ruins."***

by Ellen Ullma

Inhoudsopgave

1	INTRODUCTIE	1
1.1	DOELSTELLING.....	1
1.2	TARGET GROUP	1
1.3	ACHTERGROND	1
1.4	STRUCTUUR.....	2
1.5	BIJLAGEN	3
1.6	LEESWIJZER.....	4

DEEL I. CONTINUOUS AUDITING

1	INLEIDING CONTINUOUS AUDITING	7
1.1	DOEL.....	7
1.2	POSITIONERING	7
1.3	STRUCTUUR.....	9
2	BASISCONCEPTEN EN BASISBEGRIPPEN.....	11
2.1	BASISCONCEPTEN	11
2.2	BASISBEGRIPPEN.....	12
3	CONTINUOUS AUDITING DEFINITIE	19
3.1	ACHTERGROND	19
3.2	DEFINITIE	19
3.3	TOEPASSING	19
4	CONTINUOUS AUDITING VERANKERING.....	23
4.1	HET VERANDERPARADIGMA	23
4.2	BEELDVORMING	24
4.3	MACHTSVERHOUDING	25
4.4	ORGANISATIEVORMGEVING	29
4.5	RESOURCES	30
5	CONTINUOUS AUDITING ARCHITECTUUR	33
5.1	ARCHITECTUURPRINCIPES.....	33
5.2	ARCHITECTUURMODELLEN.....	36
6	CONTINUOUS AUDITING ONTWERP	41
6.1	CONTINUOUS AUDITING VALUE STREAM	41
6.2	CONTINUOUS AUDITING USE CASE DIAGRAM.....	41
6.3	CONTINUOUS AUDITING USE CASE	42
7	CONTINUOUS AUDITING BEST PRACTICES	47
7.1	BEPaal SCOPE TOM.....	47
7.2	SELECTEER TARGETS	51
7.3	IDENTIFICEER RISICO's	56
7.4	REALISEER CONTROLS.....	61
7.5	MONITOR CONTROLS	64
7.6	TOON EFFECTIVITEIT CONTROLS AAN.....	67
8	ARTIKEL 1. CA CONCEPT	69
8.1	INTRODUCTIE	69
8.2	DEFINITIE VAN HET PROBLEEM	69

8.3	OPLOSSINGEN.....	69
8.4	CONTINUOUS AUDITING, DE OPLOSSING	72
8.5	CONCLUSIE.....	73
8.6	WAAROM ONE AGILE WAY OF WORKING?	74
9	ARTIKEL 2. CA TOOL ONTWORPEN.....	77
9.1	SAMENVATTING	77
9.2	INTRODUCTIE.....	77
9.3	PROBLEEM STATEMENT	78
9.4	CA-TOOL VRAGEN	79
9.5	CA-TOOL REQUIREMENTS	80
9.6	HOE DE REQUIREMENTS TE ONTWERPEN?.....	84
9.7	VOORBEELDEN VAN EEN CA-TOOL ONTWERP	85
9.8	CA-TOOL BENADERING	86
9.9	VOORBEELDEN VAN CA-TOOLS OP DE MARKET	86
10	ARTIKEL 3. CA GEÏMPLEMENTEERD.....	87
10.1	INTRODUCTIE.....	87
10.2	MVP INTRODUCTIE	87
10.3	MVP UITGELEGD	88
10.4	BEVINDINGEN EN CONCLUSIE.....	91

DEEL II. CONTINUOUS SECURITY

1	INTRODUCTION CONTINUOUS SECURITY	95
1.1	DOEL	95
1.2	POSITIONERING.....	95
1.3	STRUCTUUR.....	97
2	BASISCONCEPTEN EN BASISBEGRIPPEN	99
2.1	BASISCONCEPTEN	99
2.2	BASISBEGRIPPEN	105
3	CONTINUOUS SECURITY DEFINITIE	109
3.1	ACHTERGROND	109
3.2	DEFINITIE.....	109
3.3	TOEPASSING	109
4	CONTINUOUS SECURITY VERANKERING.....	113
4.1	HET VERANDERPARADIGMA	113
4.2	BEELDVORMING	114
4.3	MACHTSVERHOUDING.....	115
4.4	ORGANISATIEVORMGEVING.....	119
4.5	RESOURCES	120
5	CONTINUOUS SECURITY ARCHITECTUUR	123
5.1	ARCHITECTUURPRINCIPES	123
5.2	ARCHITECTUURMODELLEN	126
6	CONTINUOUS SECURITY ONTWERP	137
6.1	CONTINUOUS SECURITY VALUE STREAM	137
6.2	CONTINUOUS SECURITY USE CASE DIAGRAM	138

6.3	CONTINUOUS SECURITY USE CASE	139
7	CONTINUOUS SECURITY BEST PRACTICES	145
7.1	BEST PRACTICES.....	145
7.2	VALUE STREAM EXAMPLES.....	145
8	GOVERNANCE SECURITY PRACTICES.....	147
8.1	SCOPE GOVERNANCE SECURITY PRACTICES.....	147
8.2	VERKRIJG TOP MANAGEMENT COMMITMENT	147
8.3	BEPAALE INTERESTED PARTIES.....	150
8.4	BEPAALE SCOPE	153
8.5	BEPAALE DOELEN	155
8.6	BEPAALE INFORMATION SECURITY POLICIES	157
9	RISICO SECURITY PRACTICES	161
9.1	SCOPE RISICO SECURITY PRACTICES.....	161
9.2	BEPAALE ISSUES - INTERNE.....	162
9.3	BEPAALE ISSUES - EXTERNAL	167
9.4	BEPAALE CRAMM ISSUES	171
9.5	BEPAALE RISK CRITERIA	174
9.6	BEPAALE INFORMATION ASSETS	183
9.7	IDENTIFICEER RISICO'S	185
9.8	VERRICHT RISK ASSESSMENT	189
9.9	VERRICHT RISK TREATMENT - OPTIONS	191
9.10	VERRICHT RISK TREATMENT - CONTROLS.....	193
9.11	VERRICHT RISK TREATMENT – BESTAANDE CONTROLS	196
9.12	REALISEER CONTROLS.....	197
10	QUALITY SECURITY PRACTICES	201
10.1	SCOPE QUALITY SECURITY PRACTICES	201
10.2	MONITOR EFFECTIVITEIT CONTROLS	201
10.3	VOER INTERNE AUDIT UIT - PLAN	205
10.4	VOER INTERNE AUDIT UIT - CRITERIA	207
10.5	VOER INTERNE AUDIT UIT - UITVOERING	209
10.6	VOER INTERNE AUDIT UIT - RAPPORTAGE	210
10.7	VERBETER CONTINUE - INCIDENTEN	211
10.8	VERBETER CONTINUE – NON CONFORMITIES	214
10.9	VERBETER CONTINUE – CSI	215
11	CONTINUOUS SECURITY VERSUS AGILE SCRUM.....	217
11.1	POSITIONERING	217
11.2	AGILE MANIFESTO	217
11.3	AGILE METHODEN	220
11.4	AGILE SCRUM	220
11.5	CONTINUOUS SECURITY IN AGILE SCRUM	225
11.6	HET VERSCHIL	228
12	CONTINUOUS SECURITY VERSUS DEVOPS	229
12.1	DEVOPS POSITIONERING	229
12.2	DEVOPS CONCEPT	229
12.3	CONTINUOUS SECURITY IN DEVOPS	232
12.4	HET VERSCHIL	234

DEEL III. CONTINUOUS SLA

1	INTRODUCTIE CONTINUOUS SLA	239
1.1	DOEL	239
1.2	ACHTERGROND	239
1.3	STRUCTUUR.....	240
1.4	LEESWIJZER	240
2	BASISCONCEPTEN EN BASISBEGRIPPEN	241
2.1	BASISCONCEPTEN	241
2.2	BASISBEGRIPPEN	246
3	CONTINUOUS SLA DEFINITIE.....	253
3.1	ACHTERGROND	253
3.2	DEFINITIE.....	253
3.3	TOEPASSING	253
4	CONTINUOUS SLA VERANKERING	257
4.1	HET VERANDERPARADIGMA	257
4.2	BEELDVORMING	258
4.3	MACHTSVERHOUDING.....	259
4.4	ORGANISATIEVORMGEVING.....	261
4.5	RESOURCES	263
5	CONTINUOUS SLA ARCHITECTUUR	265
5.1	ARCHITECTUURPRINCIPES	265
5.2	ARCHITECTUURMODELLEN	268
6	CONTINUOUS SLA ONTWERP.....	273
6.1	CONTINUOUS SLA VALUE STREAM	273
6.2	CONTINUOUS SLA USE CASE DIAGRAM	273
6.3	CONTINUOUS SLA USE CASE.....	274
7	CONTINUOUS SLA MODEL	279
7.1	HET CONTINUOUS SLA MODEL	279
7.2	RISICOBRONNEN	279
7.3	HET CONTINUOUS SLA RASCI MODEL.....	280
7.4	FUNCTIEBESCHRIJVING SERVICE LEVEL MANAGER.....	281
8	BEPAAI VALUE STREAM SCOPE (1)	283
8.1	VALUE CHAIN.....	283
9	BEPAAI VALUE STREAM DOELEN (2).....	285
9.1	SWOT ANALYSE.....	285
9.2	VALUE STREAM GOVERNANCE MODEL	285
10	BEPAAI VALUE STREAM MAPPING (3)	287
10.1	ROADMAP TO VALUE.....	287
10.2	VALUE STREAM MAPPING	287
11	BEPAAI VALUE STREAM CONTROLS (4).....	289
11.1	ROADMAP TO VALUE.....	289
11.2	VALUE STREAM CANVAS.....	289
11.3	ARCHITECTUURBOUWSTENEN.....	292

11.4	VOORBEELDEN RISICO'S EN SLA CONTROLS	295
12	SPREEK SLA NORMEN AF (5).....	297
12.1	SERVICE NORMEN	297
13	MONITOR SLA CONTROLS (6)	299
13.1	MONITORCLASSIFICATIEMODEL	299
13.2	MONITORCLASSIFICATIEMODEL	300
14	KOFFIECASUS	301
14.1	BEPaal VALUE STREAM SCOPE (1)	301
14.2	BEPaal VALUE STREAM DOELEN (2)	303
14.3	BEPaal VALUE STREAM MAPPING (3)	306
14.4	BEPaal SLA CONTROLS (4)	307
14.5	SPREEK SLA NORMEN AF (5)	310
14.6	MONITOR SLA CONTROLS (6)	311

DEEL IV. CONTINUOUS ASSESSMENT

1	INTRODUCTIE CONTINUOUS ASSESSMENT	315
1.1	DOEL	315
1.2	POSITIONERING	315
1.3	STRUCTUUR	315
2	BASISCONCEPTEN EN BASISBEGRIPPEN.....	317
2.1	BASISCONCEPTEN	317
2.2	BASISBEGRIPPEN.....	318
3	CONTINUOUS ASSESSMENT DEFINITIE	321
3.1	ACHTERGROND	321
3.2	DEFINITIE	321
3.3	TOEPASSING	321
4	CONTINUOUS ASSESSMENT VERANKERING.....	323
4.1	HET VERANDERPARADIGMA	323
4.2	BEELDVORMING	324
4.3	MACHTSVERHOUDING	325
4.4	ORGANISATIEVORMGEVING	328
4.5	RESOURCES	330
5	CONTINUOUS ASSESSMENT ARCHITECTUUR	333
5.1	ARCHITECTUURPRINCIPES.....	333
5.2	ARCHITECTUURMODELLEN.....	335
6	CONTINUOUS ASSESSMENT ONTWERP	343
6.1	CONTINUOUS ASSESSMENT VALUE STREAM	343
6.2	CONTINUOUS ASSESSMENT USE CASE DIAGRAM.....	343
6.3	CONTINUOUS ASSESSMENT USE CASE	344
7	DEVOPS CUBE ASSESSMENT MODEL	349
7.1	SIDE 1 - FLOW	349
7.2	SIDE 2 – FEEDBACK	350
7.3	SIDE 3 – CONTINUAL LEARNING AND EXPERIMENTING	352

7.4	SIDE 4 – GOVERNANCE	352
7.5	SIDE 5 – E2E DEPLOYMENT PIPELINE	353
7.6	SIDE 6 – QUALITY ASSURANCE.....	354
8	DEVOPS CE ASSESSMENT MODEL	357
8.1	DEVOPS CE MODEL, CP	357
8.2	DEVOPS CE MODEL, CN.....	359
8.3	DEVOPS CE MODEL, CT	362
8.4	DEVOPS CE MODEL, CI	365
8.5	DEVOPS CE MODEL, CD.....	368
8.6	DEVOPS CE MODEL, CM.....	371
8.7	DEVOPS CE MODEL, CL	374
8.8	DEVOPS CE MODEL, CY	377
8.9	OVERZICHT PER ASPECTGEBIED	380
8.10	EXTRA ASSESSMENTS	385
	BIJLAGE A, LITERATUURLIJST	395
	BIJLAGE B, BEGRIPPENLIJST	399
	BIJLAGE C, AFKORTINGEN	415
	BIJLAGE D, WEBSITES.....	421
	BIJLAGE E, INDEX	423

Figuren

FIGUUR 1-1, DEVOPS LEMNISCAAT	1
-------------------------------------	---

DEEL I. CONTINUOUS AUDITING

FIGUUR 1-1, SOR, SOE EN SOI (SOURCE HSO THE RESULT COMPANY).....	8
FIGUUR 2-1, CONTINUOUS AUDITING PYRAMID.....	11
FIGUUR 2-2, CONTINUOUS CONTROL.....	12
FIGUUR 2-3, VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [BOEK MICHAEL PORTER].....	13
FIGUUR 2-4, RECURSIEVE VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [BOEK MICHAEL PORTER].....	15
FIGUUR 2-5, RECURSIEVE VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [BOEK MICHAEL PORTER].....	15
FIGUUR 2-6, DE OPBOUW VAN EEN VALUE SYSTEM.....	16
FIGUUR 2-7, DE OPBOUW VAN EEN BUSINESS VALUE CHAIN.....	16
FIGUUR 4-1, VERANDERPARADIGMA.....	23
FIGUUR 4-2, VERANDERPARADIGMA - BEELDVORMING.....	24
FIGUUR 4-3, VERANDERPARADIGMA- MACHTSVERHOUDING.....	26
FIGUUR 4-4, VERANDERPARADIGMA - ORGANISATIE.....	29
FIGUUR 4-5, VERANDERPARADIGMA - RESOURCES.....	31
FIGUUR 5-1, CONTINUOUS AUDITING PYRAMID.....	37
FIGUUR 5-2, CONTINUOUS AUDITING PYRAMID AFGEBEELD OP HET DEVOPS LEMNISCAAT.....	37
FIGUUR 5-3, CONTINUOUS AUDITING PYRAMID MET DELIVERABLES EN TE BEANTWOORDEN VRAGEN.....	38
FIGUUR 5-4, CONTINUOUS AUDITING PYRAMID MODEL AFGEBEELD OP CONTINUOUS CONTROL MODEL.....	39
FIGUUR 5-5, QUALITY CONTROL & ASSURANCE MODEL	39
FIGUUR 6-1, CONTINUOUS AUDITING VALUE STREAM.....	41
FIGUUR 6-2, USE CASE DIAGRAM VOOR CONTINUOUS AUDITING.....	42
FIGUUR 7-1, CONTINUOUS AUDITING VALUE STREAM.....	47
FIGUUR 7-2, BUSINESS MODEL CANVAS.....	50
FIGUUR 7-3, SYSTEM CONTEXT DIAGRAM TEMPLATE.....	50
FIGUUR 7-4, BALANCED SCORE CARD [KAPLAN 2004].....	51
FIGUUR 7-5, KSF-SCHEMA.....	53
FIGUUR 7-6, CASCADATIE VAN DE BALANCED-SCORE CARD.....	54
FIGUUR 7-7, VALUE STREAM CANVAS.....	55
FIGUUR 7-8, RISK LIFECYCLE MANAGEMENT.....	58
FIGUUR 7-9, ROADMAP TO VALUE [LAYTON 2017].....	64
FIGUUR 7-10, MONITORLAGENMODEL.....	66
FIGUUR 7-11, HET CONCEPT VAN CONTINUOUS AUDITING.....	68
FIGUUR 8-1, VALUE SYSTEMS.....	70
FIGUUR 8-2, HET CONCEPT VAN CONTINUOUS AUDITING.....	72
FIGUUR 8-3, DE VALUE SYSTEMS VIEWS.....	75
FIGUUR 9-1, CONTINUOUS AUDITING CONCEPT.....	78
FIGUUR 9-2, DE VALUE STREAMS VAN HET CA VALUE SYSTEM.....	80
FIGUUR 9-3, DE USE CASE-DIAGRAMMEN VOOR BEHEER VAN EVIDENCE (VS-02 VALUE STREAM).....	81
FIGUUR 9-4, CA-TOOL DATAMODEL.....	86
FIGUUR 10-1, GEBRUIKERSINTERFACE CA-TOOL	88
FIGUUR 10-2, CA-TOOL ENTITY RELATIONSHIP DIAGRAM.....	90

DEEL II. CONTINUOUS SECURITY

FIGUUR 1-1, SOR, SOE EN SOI (SOURCE HSO THE RESULT COMPANY).....	96
--	----

FIGUUR 2-1, CONTINUOUS CONTROL.....	99
FIGUUR 2-2, CONTINUOUS SECURITY PYRAMID.....	100
FIGUUR 2-3, VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [MICHAEL PORTER 1998].....	101
FIGUUR 2-4, RECURSIEVE VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [MICHAEL PORTER 1998]	102
FIGUUR 2-5, RECURSIEVE VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [MICHAEL PORTER 1998]	103
FIGUUR 2-6, DE OPBOUW VAN EEN VALUE SYSTEM	103
FIGUUR 2-7, DE OPBOUW VAN EEN BUSINESS VALUE CHAIN.....	104
FIGUUR 2-8, DE DRIE PERSPECTIEVEN VAN INFORMATION SECURITY.....	105
FIGUUR 2-9, RISICOBEGRIPPEN.....	106
FIGUUR 2-10, VALUE SYSTEM BEGRIPPEN.....	107
FIGUUR 4-1, VERANDERPARADIGMA.....	113
FIGUUR 4-2, VERANDERPARADIGMA - BEELDVORMING	114
FIGUUR 4-3, VERANDERPARADIGMA- MACHTSVERHOUDING.....	116
FIGUUR 4-4, VERANDERPARADIGMA - ORGANISATIE.....	119
FIGUUR 4-5, VERANDERPARADIGMA - RESOURCES	121
FIGUUR 5-1, CONTINUOUS SECURITY PYRAMID.....	127
FIGUUR 5-2, CONTINUOUS SECURITY PYRAMID AFGEBEELD OP HET DevOps LEMNISCAAT.....	127
FIGUUR 5-3, CONTINUOUS SECURITY PYRAMID MET DELIVERABLES EN TE BEANTWOORDEN VRAGEN.....	128
FIGUUR 5-4, CONTINUOUS SECURITY PYRAMID MODEL AFGEBEELD OP CONTINUOUS CONTROL MODEL	129
FIGUUR 5-5, QUALITY CONTROL & ASSURANCE MODEL	129
FIGUUR 5-6, RECURSIVE VALUE CHAIN	130
FIGUUR 5-7, INFORMATION SECURITY VALUE CHAIN	131
FIGUUR 5-8, INFORMATION SECURITY VALUE SYSTEM	131
FIGUUR 5-9, INFORMATION SECURITY PRACTICES	132
FIGUUR 5-10, INFORMATION SECURITY VALUE SYSTEM OVERVIEW	133
FIGUUR 5-11, SERVICE VALUE CHAIN	133
FIGUUR 5-12, DEVELOPMENT VALUE CHAIN.....	134
FIGUUR 5-13, CONTINUOUS SECURITY PYRAMID AFGEBEELD OP DE ISVS, DVS EN SVS MODELEN	134
FIGUUR 5-14, INFORMATION SECURITY PERSPECTIEVEN	135
FIGUUR 6-1, CONTINUOUS SECURITY VALUE STREAM.....	137
FIGUUR 6-2, USE CASE DIAGRAM VOOR CONTINUOUS SECURITY	139
FIGUUR 7-1, INFORMATION SECURITY PRACTICES	145
FIGUUR 7-2, INFORMATION SECURITY VALUE STREAMS	146
FIGUUR 8-1, GOVERNANCE SECURITY PRACTICES	147
FIGUUR 9-1, RISICO SECURITY PRACTICES	161
FIGUUR 9-2, CRAMM MODEL	173
FIGUUR 9-3, ASSET REGISTER	185
FIGUUR 9-4, RISICOLEVENS CYCLUS	187
FIGUUR 10-1, QUALITY SECURITY PRACTICES.....	201
FIGUUR 10-2, MONITORARCHITECTUUR VOOR DE MONITORING VAN DE EFFECIVITEIT VAN CONTROLS	204
FIGUUR 11-1, POSITIONERING AGILE EN AGILE SCRUM.....	217
FIGUUR 11-2, AGILE SCRUM ONTWIKELPROCES	222
FIGUUR 11-3, AGILE SCRUM TEAMS	222
FIGUUR 11-4, CONTINUOUS SECURITY USE CASE DIAGRAM	226
FIGUUR 12-1, POSITIONERING DevOPS	229
FIGUUR 12-2, CONTINUOUS SECURITY AFGEBEELD OP HET DevOps LEMNISCAAT	230
FIGUUR 12-3, CONTINUOUS SECURITY USE CASE DIAGRAM	233

DEEL III. CONTINUOUS SLA

FIGUUR 1-1, DEVOPS LEMNISCAAT.	239
FIGUUR 2-1, ROADMAP TO VALUE MODEL.	241
FIGUUR 2-2, VEREENVOUDIGD CONTINUOUS SLA MODEL.	242
FIGUUR 2-3, DE ROL VAN SLA CONTROLS IN EEN AGILE PROJECT – SLA CONTROL MODEL.	243
FIGUUR 2-4, DE ARCHIMATE PLAAT VOOR HET BVS.	243
FIGUUR 2-5, DE ARCHIMATE PLAAT VOOR HET SVS.	244
FIGUUR 2-6, DE ARCHIMATE PLAAT VOOR HET DVS.	244
FIGUUR 2-7, DE GEINTEGREERDE VALUE SYSTEMS BVS, DVS, SVS / ISVS.	245
FIGUUR 2-8, TOEPASSINGSGEBIED CONTINUOUS SLA.	245
FIGUUR 2-9, BALANCED SCORE CARD [KAPLAN 2004].	246
FIGUUR 2-10, ENTERPRISE ARCHITECTURE.	247
FIGUUR 2-11, ROADMAP.	248
FIGUUR 2-12, VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [PORTER 1998].	249
FIGUUR 2-13, VALUE STREAM TEMPLATE.	250
FIGUUR 2-14, RECUSIEVE VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [BOEK MICHAEL PORTER].	251
FIGUUR 2-15, RECUSIEVE VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [BOEK MICHAEL PORTER].	251
FIGUUR 4-1, VERANDERPARADIGMA.	257
FIGUUR 4-2, VERANDERPARADIGMA - BEELDVORMING.	258
FIGUUR 4-3, VERANDERPARADIGMA - MACHTSVERHOUDING.	260
FIGUUR 4-4, VERANDERPARADIGMA - ORGANISATIE.	262
FIGUUR 4-5, VERANDERPARADIGMA - RESOURCES.	263
FIGUUR 5-1, ROADMAP TO VALUE, BRON: [LAYTON 2017].	268
FIGUUR 5-2, CONTINUOUS SLA MODEL.	269
FIGUUR 5-3, VALUE STREAM MAPPING MODEL.	271
FIGUUR 6-1, CONTINUOUS SLA VALUE STREAM.	273
FIGUUR 6-2, USE CASE DIAGRAM VOOR CONTINUOUS SLA.	273
FIGUUR 7-1, CONTINUOUS SLA MODEL.	279
FIGUUR 7-2, RISICOBRONNEN.	280
FIGUUR 8-1, POSITIONERING IN DE ROADMAP TO VALUE.	283
FIGUUR 8-2, VALUE CHAIN OF PORTER, BRON: [BOEK MICHAEL PORTER].	283
FIGUUR 9-1, SWOT-ANALYSE.	285
FIGUUR 9-2, VALUE STREAM GOVERNANCE MODEL.	286
FIGUUR 9-3, CMM VOLWASSENHEIDSDOELEN.	286
FIGUUR 10-1, POSITIONERING IN DE ROADMAP TO VALUE.	287
FIGUUR 10-2, VALUE STREAM MAPPING MODEL.	288
FIGUUR 11-1, POSITIONERING IN DE ROADMAP TO VALUE.	289
FIGUUR 11-2, VALUE STREAM CANVAS TEMPLATE.	290
FIGUUR 11-3, VALUE STREAM CANVAS VOOR POLISADMINISTRATIE.	292
FIGUUR 11-4, VOORBEELD CORE VALUE STREAM MAPPING VAN EEN KOFFIEAUTOMAAT.	293
FIGUUR 11-5, VOORBEELD VAN INFORMATION SYSTEM BUILDING BLOCKS VAN EEN KOFFIESERVICE.	293
FIGUUR 11-6, VOORBEELD VAN APPLICATION SYSTEM BUILDING BLOCKS VAN EEN KOFFIESERVICE.	294
FIGUUR 11-7, VOORBEELD VAN TECHNOLOGY SYSTEM BUILDING BLOCKS VAN EEN KOFFIESERVICE.	294
FIGUUR 11-8, VOORBEELD VAN EEN SBB-A PLAAT MET SCOPE / RISICO KLEURING.	295
FIGUUR 13-1, CONTINUOUS MONITORING LAYER MODEL.	299
FIGUUR 13-2, MONITORCLASSIFICATIEMODEL.	300
FIGUUR 14-1, CONTINUOUS SLA VALUE STREAM.	301
FIGUUR 14-2, VALUE CHAIN VAN PORTER VOOR DE GEPERSONALISEERDE KOFFIEAUTOMAAT.	302
FIGUUR 14-3, SWOT ANALYSE.	304
FIGUUR 14-4, VALUE STREAM MAPPING GEPERSONALISEERDE KOFFIESERVICE – FUTURE STATE.	306
FIGUUR 14-5, VALUE STREAM CANVAS.	307

FIGUUR 14-6, INFORMATIEBOUWSTENEN PLAAT VAN DE GEPERSONALISEERDE KOFFIESERVICE.....	308
FIGUUR 14-7, APPLICATIEBOUWSTENEN PLAAT VAN DE GEPERSONALISEERDE KOFFIESERVICE.	308
FIGUUR 14-8, TECHNOLOGIEBOUWSTENEN PLAAT VAN DE GEPERSONALISEERDE KOFFIESERVICE.	309

DEEL IV. CONTINUOUS ASSESSMENT

FIGUUR 4-1, VERANDERPARADIGMA	323
FIGUUR 4-2, VERANDERPARADIGMA - BEELDVORMING.	324
FIGUUR 4-3, VERANDERPARADIGMA- MACHTSVERHOUDING.....	326
FIGUUR 4-4, VERANDERPARADIGMA - ORGANISATIE.....	329
FIGUUR 4-5, VERANDERPARADIGMA - RESOURCES.	330
FIGUUR 5-1, NECKER CUBE.	336
FIGUUR 5-2, VOORZIJDE DevOps CUBE.	337
FIGUUR 5-3, ACHTERZIJDE DevOps CUBE.	337
FIGUUR 5-4, DevOps CE-SPIDER MODEL.	340
FIGUUR 6-1, CONTINUOUS DESIGN VALUESTREAM.	343
FIGUUR 6-2, USE CASE DIAGRAM VOOR CONTINUOUS ASSESSMENT.....	344
FIGUUR 8-1, DevOps CP-SPIDER MODEL.	359
FIGUUR 8-2, DevOps CN-SPIDER MODEL.	362
FIGUUR 8-3, DevOps CT-SPIDER MODEL.	365
FIGUUR 8-4, DevOps CI-SPIDER MODEL.	368
FIGUUR 8-5, DevOps CD-SPIDER MODEL.....	371
FIGUUR 8-6, DevOps CM-SPIDER MODEL.....	374
FIGUUR 8-7, DevOps CL-SPIDER MODEL.	377
FIGUUR 8-8, DevOps CY-SPIDER MODEL.	380
FIGUUR 8-9, DevOps CO-SPIDER MODEL.	387
FIGUUR 8-10, DevOps CA-SPIDER MODEL.....	389
FIGUUR 8-11, DevOps CQ-SPIDER MODEL.	392

Tabellen

TABEL 1-1, CONTINUOUS EVERYTHING ASPECTEN.	2
TABEL 1-2, BIJLAGEN.	4

DEEL I. CONTINUOUS AUDITING

TABEL 3-1, VEEL VOORKOMENDE PROBLEEMEN BIJ HET HANTEREN VAN CONTINUOUS AUDITING.	20
TABEL 6-1, USE CASE TEMPLATE.	43
TABEL 6-2, USE CASE VOOR CONTINUOUS AUDITING.	45
TABEL 7-1, TE BEANTWOORDEN VRAGEN VOOR DE STAP 'BEPAAI SCOPE TOM'.	48
TABEL 7-2, MODELLEN VOOR ANTWOORDEN OP DE VRAGEN VAN DE STAP 'BEPAAI SCOPE TOM'.	48
TABEL 7-3, ANTWOORDEN VOOR VRAGEN VAN DE STAP 'BEPAAI SCOPE TOM'.	49
TABEL 7-4, TE BEANTWOORDEN VRAGEN VOOR DE STAP 'SELECTEER TARGETS'.	52
TABEL 7-5, MODELLEN VOOR ANTWOORDEN OP DE VRAGEN VAN DE STAP 'SELECTEER TARGETS'.	52
TABEL 7-6, ANTWOORDEN VOOR VRAGEN VAN DE STAP 'SELECTEER TARGETS.	52
TABEL 7-7, INVENTARISATIE VAN EXTERNE NORMENKADERS.	56
TABEL 7-8, TE BEANTWOORDEN VRAGEN VOOR DE STAP 'IDENTIFICEER RISICO'S'.	56
TABEL 7-9, MODELLEN VOOR ANTWOORDEN OP DE VRAGEN VAN DE STAP 'IDENTIFICEER RISICO'S'.	57
TABEL 7-10, ANTWOORDEN VOOR VRAGEN VAN DE STAP 'IDENTIFICEER RISICO'S.	57

TABEL 7-11, CIA-RISK CONTROL MATRIX - OBJECTEN	59
TABEL 7-12, CIA-RISK CONTROL MATRIX - RISICO'S.....	60
TABEL 7-13, CIA-RISK CONTROL MATRIX - CONTROLS.....	61
TABEL 7-14, TE BEANTWOORDEN VRAGEN VOOR DE STAP 'REALISEER CONTROLS'	62
TABEL 7-15, MODELLEN VOOR ANTWOORDEN OP DE VRAGEN VAN DE STAP 'REALISEER CONTROLS'	62
TABEL 7-16, ANTWOORDEN VOOR VRAGEN VAN DE STAP "REALISEER CONTROLS"	63
TABEL 7-17, TE BEANTWOORDEN VRAGEN VOOR DE STAP 'MONITOR CONTROLS'.	65
TABEL 7-18, MODELLEN VOOR ANTWOORDEN OP DE VRAGEN VAN DE STAP 'MONITOR CONTROLS'	65
TABEL 7-19, ANTWOORDEN VOOR VRAGEN VAN DE STAP 'MONITOR CONTROLS'	65
TABEL 7-20, TE BEANTWOORDEN VRAGEN VOOR DE STAP 'TOON EVIDENCE CONTROLS AAN'	67
TABEL 7-21, MODELLEN VOOR ANTWOORDEN OP DE VRAGEN VAN DE STAP 'TOON EVIDENCE CONTROLS AAN'..	68
TABEL 7-22, ANTWOORDEN VOOR VRAGEN VAN DE STAP 'TOON EVIDENCE CONTROLS AAN'	68
TABEL 9-1, MAKE OR BUY A CA-TOOL.....	80
TABEL 9-2, USE CASE VOOR CONTROL EVIDENCE MANAGEMENT.....	84
TABEL 10-1, CA-TOOL FUNCTIES.....	88

DEEL II. CONTINUOUS SECURITY

TABEL 3-1, VEEL VOORKOMENDE PROBLEEMEN BIJ HET HANTEREN VAN CONTINUOUS SECURITY.	110
TABEL 6-1, TERMEN PER ISVS USE CASE.	138
TABEL 6-2, USE CASE TEMPLATE.....	140
TABEL 6-3, USE CASE VOOR CONTINUOUS SECURITY.	144
TABEL 8-1, USE CASE 'VERKRIJG TOP MANAGEMENT COMMITMENT'	149
TABEL 8-2, VOORBEELD VAN EEN STATEMENT OF COMMITMENT.....	150
TABEL 8-3, BEPAAL INTERESTED PARTY	151
TABEL 8-4, INTERESTED PARTIES - INVLOED EN BELANG.	152
TABEL 8-5, INTERESTED PARTIES - REGISTER	152
TABEL 8-6, INTERESTED PARTIES – REGISTER UITLEG.	153
TABEL 8-7, SCOPE - USE CASE.	154
TABEL 8-8, SCOPE - DEFINITIE.	155
TABEL 8-9, SCOPE - USE CASE.	156
TABEL 8-10, DOELEN.	157
TABEL 8-11, INFORMATION SECURITY POLICY - USE CASE.	159
TABEL 8-12, CODE OF CONDUCT VOORBEELD VOOR BUSINESS EN IT.....	160
TABEL 8-13, CODE OF CONDUCT VOORBEELD VOOR IT.....	160
TABEL 9-1, USE CASE 'BEPAAI INTERNAL ISSUES'	163
TABEL 9-2, VOORBEELDEN VAN INTERNAL ISSUES FACTOREN.	164
TABEL 9-3, VOORBEELDEN VAN IPOS FACTOREN.	165
TABEL 9-4, VOORBEELD IPOS CLASSIFICATIE TEMPLATE.	165
TABEL 9-5, USE CASE 'BEPAAI EXTERNAL ISSUE'	168
TABEL 9-6, VOORBEELDEN VAN EXTERNAL ISSUES.....	168
TABEL 9-7, VOORBEELDEN VAN PESTLE FACTOREN.....	169
TABEL 9-8, VOORBEELD PESTLE CLASSIFICATIE TEMPLATE.....	169
TABEL 9-9, USE CASE 'BEPAAI CRAMM ISSUE'	171
TABEL 9-10, VOORBEELDEN VAN CRAMM BEDREIGINGEN.....	173
TABEL 9-11, TEMPLATE CRAMM-ANALYSE.	174
TABEL 9-12, USE CASE 'BEPAAI RISK CRITERIA'	176
TABEL 9-13, RISICO PRIORITEIT CRITERIA.	178
TABEL 9-14, RISICO PRIORITEIT CRITERIA.	178
TABEL 9-15, RISICO PRIORITEIT CRITERIA.	179

TABEL 9-16, INTERNE AUDIT FINDING CRITERIA.....	179
TABEL 9-17, DE IMPACTCODE VAN INFORMATIE SECURITY INCIDENTEN.....	180
TABEL 9-18, DE IMPACTCODE VAN INFORMATIE SECURITY INCIDENTEN.....	182
TABEL 9-19, INFORMATION SECURITY INCIDENT PRIORITEITENTABEL.	182
TABEL 9-20, INFORMATION SECURITY INCIDENT EVIDENCE MATRIX.	183
TABEL 9-21, USE CASE ‘BEPaal INFORMATION SECURITY ASSETS’.....	184
TABEL 9-22, USE CASE ‘IDENTIFICEER RISICO’S’	186
TABEL 9-23, GEÏDENTIFICEERD RISICO.....	187
TABEL 9-24, TEMPLATE RISICO IDENTIFICATIE.	188
TABEL 9-25, UITLEG VAN RISK IDENTIFICATION ITEMS.....	188
TABEL 9-26, USE CASE ‘IDENTIFICEER RISICO’S’	189
TABEL 9-27, TEMPLATE RISK IDENTIFICATION.....	190
TABEL 9-28, TEMPLATE RISK ASSESSMENT.....	190
TABEL 9-29, TEMPLATE RISK ASSESSMENT.....	190
TABEL 9-30, USE CASE ‘RISK TREATMENT OPTIONS RISICO’S’	192
TABEL 9-31, MASR TREATMENT OPTIONS.....	192
TABEL 9-32, UITLEG TREATMENT OPTIONS.	193
TABEL 9-33, USE CASE ‘RISICO CONTROLS TOEKENNEN AAN RISICO’S’	194
TABEL 9-34, MASR TREATMENT OPTIONS.....	195
TABEL 9-35, USE CASE ‘RISICO CONTROLS TOEKENNEN AAN RISICO’S’	197
TABEL 9-36, USE CASE ‘OPSTELLEN RISK TREATMENT PLAN VOOR EEN CONTROL’	199
TABEL 9-37, TREATMENT PLAN TEMPLATE.....	200
TABEL 10-1, USE CASE ‘MONITOR EFFECTIVITEIT CONTROLS’.....	203
TABEL 10-2, USE CASE ‘INTERNE AUDITPLANNING’	206
TABEL 10-3, TEMPLATE INTERNE AUDIT.	207
TABEL 10-4, USE CASE ‘INTERNE AUDITCRITERIA’	208
TABEL 10-5, USE CASE ‘UITVOERING INTERNE AUDIT’	210
TABEL 10-6, USE CASE ‘RAPPORTAGE INTERNE AUDIT’	211
TABEL 10-7, USE CASE ‘INFORMATION SECURITY INCIDENTEN’	213
TABEL 10-8, USE CASE ‘INFORMATION SECURITY NC’	214
TABEL 10-9, USE CASE ‘INFORMATION SECURITY NC’	216
TABEL 10-10, CSI REGISTER VOORBEELD.....	216
TABEL 11-1, EFFECTIVITEIT ASPECTEN VAN HET AGILE SYSTEEMONTWIKKELING	219
TABEL 11-2, EFFICIËNTIE ASPECTEN VAN HET AGILE SYSTEEMONTWIKKELING	220
TABEL 11-3, AFBEELDING CONTINUOUS SECURITY OP AGILE SCRUM.	226
TABEL 11-4, AFBEELDING CONTINUOUS SECURITY OP AGILE SCRUM ARTEFACTS.....	227
TABEL 11-5, AFBEELDING CONTINUOUS SECURITY OP AGILE SCRUM EVENTS.	228
TABEL 12-1, CONTINUOUS EVERYTHING ASPECTEN.	230
TABEL 12-2, AFBEELDING CONTINUOUS SECURITY OP DEVOPS.....	234

DEEL III. CONTINUOUS SLA

TABEL 1-1, CONTINUOUS EVERYTHING ASPECTEN.	239
TABEL 2-1, PLANNINGSOBJECTEN.....	249
TABEL 3-1, VEEL VOORKOMENDE PROBLEMEN BIJ HET HANTEREN VAN CONTINUOUS SLA’s.....	254
TABEL 6-1, USE CASE TEMPLATE.....	274
TABEL 6-2, USE CASE VOOR CONTINUOUS SLA.	277
TABEL 7-1, RASCI TABEL VOOR DE CONTINUOUS SLA VALUE STREAM.....	280
TABEL 8-1, CORE VALUE STREAM VOORBEELDEN.....	284
TABEL 11-1, VOORBEELDEN VAN RISICO’S EN CONTROLS.....	296

TABEL 12-1, VOORBEELDEN VAN RISICO'S EN CONTROLS	297
TABEL 14-1, IMPACT VAN VISION STATEMENT OP VALUE STREAMS	303
TABEL 14-2, RISICO'S OP BASIS VAN DE WAARDEKETENS VAN PORTER	303
TABEL 14-3, RISICO'S OP BASIS VAN DE SWOT	304
TABEL 14-4, VALUE STREAM DOELEN	305
TABEL 14-5, RISICO'S OP BASIS VAN VALUE STREAM DOELEN	306
TABEL 14-6, RISICO'S OP BASIS VAN SBB-I RISICOSESSIES	309
TABEL 14-7, RISICO'S OP BASIS VAN SBB-A RISICOSESSIES	310
TABEL 14-8, RISICO'S OP BASIS VAN SBB-T RISICOSESSIES	310
TABEL 14-9, VOORBEELDEN VAN RISICO'S EN CONTROLS	311
TABEL 14-10, VOORBEELDEN VAN DE MONITORING VAN RISICO'S EN CONTROLS	311

DEEL IV. CONTINUOUS ASSESSMENT

TABEL 3-1, VEEL VOORKOMENDE PROBLEMEN BIJ HET VOLWASSEN WORDEN VAN DEVOPS	322
TABEL 5-1, CE MATURITY MODEL	338
TABEL 5-2, CONTINUOUS EVERYTHING	339
TABEL 5-3, CMMI LEVELS VOOR CONTINUOUS EVERYTHING	340
TABEL 5-4, PRINCIPE VAN VOLWASSENHEIDSNIVEAUS	341
TABEL 6-1, USE CASE TEMPLATE	345
TABEL 6-2, USE CASE VOOR CONTINUOUS ASSESSMENT	348
TABEL 7-1, SIDE 1 QUESTIONS	350
TABEL 7-2, SIDE 2 QUESTIONS	351
TABEL 7-3, SIDE 3 QUESTIONS	352
TABEL 7-4, SIDE 4 QUESTIONS	353
TABEL 7-5, SIDE 5 QUESTIONS	354
TABEL 7-6, SIDE 6 QUESTIONS	355
TABEL 8-1, CP MATURITY CHARACTERISTICS	359
TABEL 8-2, CN MATURITY CHARACTERISTICS	361
TABEL 8-3, CT MATURITY CHARACTERISTICS	365
TABEL 8-4, CI MATURITY CHARACTERISTICS	367
TABEL 8-5, CD MATURITY CHARACTERISTICS	370
TABEL 8-6, CM MATURITY CHARACTERISTICS	373
TABEL 8-7, CL MATURITY CHARACTERISTICS	376
TABEL 8-8, CY MATURITY CHARACTERISTICS	379
TABEL 8-9, ONDERWERPEN BIJ HET ASPECT 'METHODOLOGY'	381
TABEL 8-10, ONDERWERPEN BIJ HET ASPECT 'CONTROL MECHANISM / TOOLS'	382
TABEL 8-11, ONDERWERPEN BIJ HET ASPECT 'MANAGEMENT'	382
TABEL 8-12, ONDERWERPEN BIJ HET ASPECT 'DATA'	383
TABEL 8-13, ONDERWERPEN BIJ HET ASPECT 'QUALITY'	384
TABEL 8-14, ONDERWERPEN BIJ HET ASPECT 'STRATEGY'	385
TABEL 8-15, CO MATURITY CHARACTERISTICS	387
TABEL 8-16, CA MATURITY CHARACTERISTICS	389
TABEL 8-17, CQ MATURITY CHARACTERISTICS	391

Bijlagen

BIJLAGE A, LITERATUURLIJST	395
BIJLAGE B, BEGRIPPENLIJST	399
BIJLAGE C, AFKORTINGEN	415
BIJLAGE D, WEBSITES	421

BIJLAGE E, INDEX.....	423
-----------------------	-----

Ten geleide

Development & Operations, kortweg DevOps is het uitgangspunt geweest om tot uitdieping te komen in Continuous Everything. Dit met een referentie aan de begrippen Continuous Integration/ Continuous Deployment (CI/CD) die veelvuldig aan de orde komen bij het concept DevOps. De aspecten van DevOps zijn gerelateerd aan het begrip Continuous en de stappen in de ontwikkel/beheercyclus (ook bekend als de DevOps Lemniscaat).

Doorgronding van DevOps houdt bedrijven bezig om een optimale invulling te verzorgen van de 'oude' concepten ontwikkeling en beheer. Helaas is er geen eenduidige uitwerking van DevOps te vinden in de literatuur c.q. op het grote Internet. Al snel wordt hier teruggegrepen op dat DevOps 'een filosofie' is. Met andere woorden: niet strak gedefinieerd en op meerdere wijzen uitlegbaar en invulbaar. Bedrijven worstelen derhalve met dit concept. Het concept Continuous Everything geeft een eenvoudige en uniforme structuur om de kennis en knowhow van elk Continuous Everything-aspect zoals Continuous Integration en Continuous Deployment te definiëren.

Dit boek 'Continuous Control' omvat vier aspecten van Continuous Everything, namelijk Continuous Auditing, Continuous Security, Continuous SLA en Continuous Assessment. Dit vormt een dik boek, waarin een stukje kennis en ervaring wordt ontsloten dat Bart de Best heeft vergaard op het gebied van Continuous Control.

In dit boek is een zeer uitvoerige beschrijving van deze Continuous Everything aspecten van DevOps opgenomen. Daarbij horen de diverse best practices die vanuit praktijkervaring worden aangedragen in een theoretische context. Deze context maakt het mogelijk om de Continuous Everything aspecten aan elkaar te relateren.

Met gepaste trots hebben we met een kleine groep professionals Bart ondersteund bij de totstandkoming van de uitwerking van alle aspecten van Continuous Everything. Met de niet te stoppen drive van Bart ligt hier nu een heel gevulde gereedschapskist met best practices voor DevOps. Met name de samenhang is hierin een gedegen aanvulling voor het hanteren van de begrippen rondom de aspecten van DevOps.

Veel leesplezier, bladerend door het boek, beschouwend op Continuous Everything!

Dr. Louis van Hemmen – BitAll b.v.

Voorwoord

Dit boek is samengesteld op basis van mijn ervaringen met Continuous Everything. Dit begrip duidt twee aspecten die de wereld van DevOps (Development & Operations) kenschetsen te weten 'Continuous' en 'Everything'. Het continue karakter van DevOps is vooral terug te vinden in de hoge frequentie van de levering en de fast feedback die hierdoor verkregen wordt. Everything duidt op het gegeven dat niet alleen software Continuous moet worden geleverd maar dat alle aspecten van de informatisering hierin mee moeten bewegen.

Dit boek richt zich op Continuous Control. Het doel van dit Continuous Everything-gebied is het beheersen van alle geïdentificeerde risico's van de informatievoorziening om de realisatie van de beoogde outcome van de business value streams te borgen en daarmee de businessdoelen te realiseren. Dit boek is een bundel van vier CE-boeken, namelijk Continuous Auditing, Continuous Security, Continuous SLA en Continuous Assessment.

Dit is een momentopname van de best practices die ik nu hanteer. Gezien de snelheid waarmee de wereld van DevOps zich ontwikkelt en de behoefte om u met zo min mogelijk tekst zo veel mogelijk beelden te geven hoe om te gaan met dit onderdeel van Continuous Everything, heb ik besloten dit boek Agile te houden. Dit houdt in dat ik in dit boek elk aspect beknopt beschrijf. Ik deel hierbij belangrijke inzichten, die ik heb opgedaan gedurende mijn rol als consultant, trainer, coach en examinator ten aanzien van die werkgebied. Waar van toepassing verwijst ik naar bronnen die ik zelf heb geraadpleegd om mij verder te bekwaam. Hierbij besef ik dat deze best practices niet voor alle informatiesystemen van toepassing zullen zijn en dat de aanpak een momentopname is die wellicht door de toenemende snelheid van innovatie weer achterhaald kan zijn.

Veel van mijn ervaringen heb ik ook al gedeeld in de artikelen op www.ITpedia.nl. Tevens heb ik de kennis en kunde vertaald naar diverse trainingen die ik verzorg. Deze zijn te vinden op www.dbmetrics.nl.

Hierbij dank ik de volgende personen van harte voor hun inspirerende bijdrage aan dit boek en de fijne samenwerking!

• D. (Dennis) Boersen	Argis IT Consultants
• F. (Freek) de Cloe	smartdocs.com
• H. (Hans) Hamhuis	Argis IT Consultants
• J.A.E. (Jane) ten Have	-
• Dr. L.J.G.T. (Louis) van Hemmen	BitAll B.V.
• J.W. (Jan-Willem) Hordijk	Cloud Advisor - Nordcloud, an IBM company
• W. (Willem) Kok	Argis IT Consultants
• N (Niels) Talens	www.nielstalens.nl
• D. (Dennis) Wit	ING

Ik wens u veel plezier toe bij het lezen van dit boek en vooral veel succes bij het toepassen van deze aspecten van Continuous Everything binnen uw eigen organisatie.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben, aarzel dan vooral niet om met mij contact op te nemen. Er is veel tijd besteed om dit boek zo compleet en consistent mogelijk te maken. Mocht u toch tekortkomingen aantreffen, dan zou ik het op prijs stellen als u mij daarvan in kennis stelt, dan kunnen deze zaken in de volgende editie verwerkt worden.

Bart de Best, Zoetermeer.

bartb@dbmetrics.nl

1 Introductie

Leeswijzer:

De eerste paragraaf van dit hoofdstuk geeft het doel weer van dit boek (1.1). Daarna wordt de doelgroep (1.2) benoemd. Paragraaf 1.3 bespreekt achtergrond van Continuous Control en paragraaf 1.4 de structuur en de inhoud van het boek door per deel in het kort aan te geven wat wordt behandeld. Dit hoofdstuk sluit af met een leeswijzer (1.5).

1.1 Doelstelling

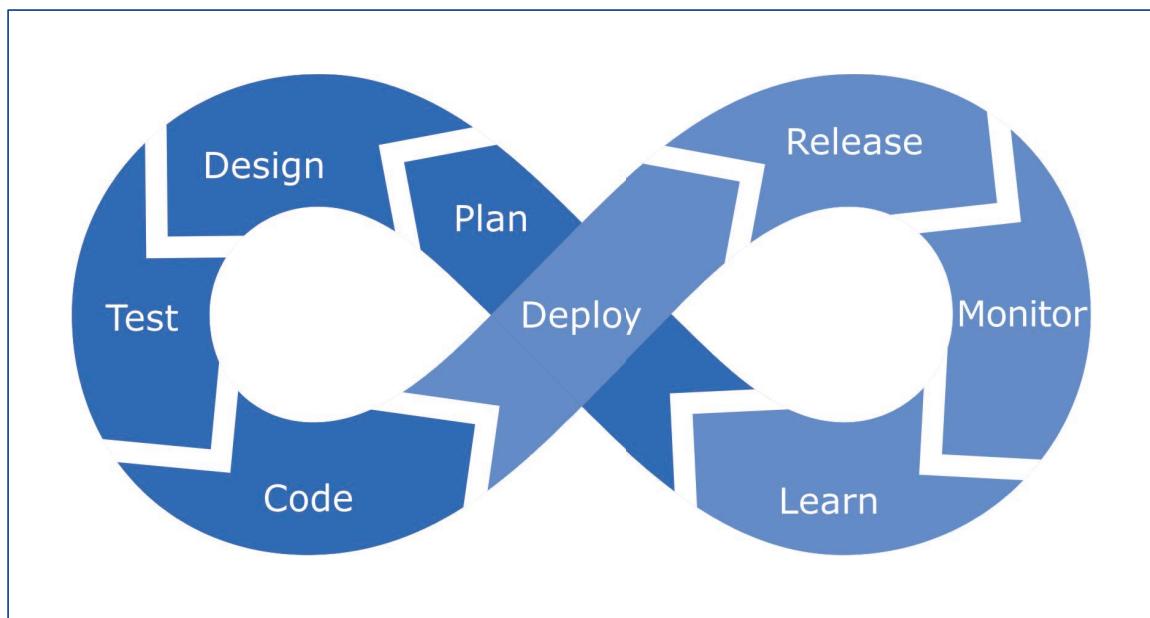
De primaire doelstelling van dit boek is het bieden van een Continuous Control gereedschapskist. Dit boek bespreekt vier belangrijke Continuous Control aspectgebieden. Er zijn zeker nog vele andere aspectgebieden van Continuous Control, maar de in dit boek geselecteerde zijn een goede basis. De diepgang van de aspectgebieden is beperkt gehouden vanwege de beperkte publicatieruimte. Het boek is bedoeld als naslagwerk voor iedereen die met DevOps te maken heeft.

1.2 Target group

De doelgroep van Continuous Control zijn alle betrokken functionarissen bij de DevOps teams. Dit omvat zowel de architecten, Dev engineers, Ops engineers, Product owners, Scrum masters, Agile Coaches en vertegenwoordigers van de gebruikersorganisatie. Dit boek is uiteraard ook zeer geschikt voor lijnmanagers, proceseigenaren, procesmanagers et cetera die betrokken zijn bij de totstandkoming van de informatievoorziening middels een DevOps werkwijze. Ten slotte is er een doelgroep die niet ontwikkelt of beheert maar die vaststelt of de value streams voldoen aan de vereiste criteria. Deze doelgroep omvat kwaliteits-medewerkers en auditors. Zij kunnen dit boek gebruiken voor het identificeren van risico's die genomen of beheerd moeten worden.

1.3 Achtergrond

Dit boek bevat verschillende methoden en technieken om op een continue wijze inhoud te geven aan Continuous Control. De DevOps Lemniscaat biedt een overzicht van de belangrijkste aspecten van Continuous Everything, zoals weergegeven in [Figuur 1-1](#). Continuous Auditing, Continuous Security, Continuous SLA en Continuous Assessment niet zijn weergegeven in de DevOps Lemniscaat. De CE-aspecten die in de DevOps Lemniscaat wel zijn weergegeven, zijn echter onder controle van deze vier Continuous Control-aspecten.

Figuur 1-1, DevOps Lemniscaat.

De DevOps lemniscaat geeft een overzicht van de te doorlopen fasen om software continue voort te brengen.

De DevOps Lemniscaat is daardoor een goede basis voor het definiëren van het concept van Continuous Everything (CE). De vier Continuous Control aspecten zijn geïntegreerd in alle stappen in de DevOps Lemniscaat.

Het CE-concept beschrijft alle fasen van de DevOps Lemniscaat in de vorm van continue uit te voeren activiteiten. In [Tabel 1-1](#), is de relatie weergegeven tussen de stappen van de DevOps Lemniscaat en de Continuous Everything aspectgebieden.

Development		Operations	
1	Continuous Planning (Plan)	7	Continuous Monitoring (Monitor)
2	Continuous Design (Design)	8	Continuous Learning (Learn)
3	Continuous Testing (Test)	9	Continuous Auditing (-)
4	Continuous Integration (Code)	10	Continuous Security (-)
5	Continuous Deployment (Deploy)	11	Continuous SLA (-)
6	Continuous Deployment (Release)	12	Continuous Assessment (-)

[Tabel 1-1, Continuous Everything aspecten.](#)

Continuous Auditing (9), Continuous Security (10), Continuous SLA (11) en Continuous Assessment (12) zijn niet in de DevOps Lemniscaat weergegeven, net als andere Continuous aspectgebieden zoals Continuous Robotics en Continuous Growth. Dit is gedaan om de DevOps Lemniscaat overzichtelijk te houden.

Het woord 'Continuous' duidt op een aantal karakteristieken die de werkzaamheden binnen een DevOps team duiden. Ten eerste is de frequentie van handelingen hoger dan bij traditioneel systeemontwikkeling. Dit heeft betrekking op zowel de bouw als het deployen van hetgeen is gebouwd. Dit kan variëren van minuten, uren en dagen in ontwikkelfrequentie. Daarnaast heeft 'Continuous' betrekking op het holistisch beschouwen van de werkzaamheden.

Zo blijft het monitoren niet beperkt tot de productieomgeving, maar worden alle omgevingen gemonitord. Tevens worden niet alleen de producten en services gemonitord maar ook valuestreams en zelfs mensen hun kennis en kunde. Dit sluit aan op de people, process, partner en technology views van ITIL 4. Ten slotte duidt de term 'Continuous' dat alle fasen van de DevOps Lemniscaat aan elkaar zijn gerelateerd. Zo wordt Continuous Testing gebruikt in de stappen 'Plan', 'Design', 'Code', 'Deploy' en 'Monitor'.

1.4 Structuur

Dit boek is tot stand gekomen door vier eerder gepubliceerde boeken in dit boek samen te voegen, namelijk:

- deel I DevOps Continuous Auditing
- deel II DevOps Continuous Security
- deel III DevOps Continuous SLA
- deel III DevOps Continuous Assessment

1.4.1 Deel I, Continuous Auditing

Continuous Auditing is een aanpak die beoogt om DevOps teams in staat te stellen kort cyclisch aan te tonen in control te zijn bij het in hoog tempo realiseren, in productie nemen en beheren van de nieuwe of aangepaste producten en services. Hierdoor worden compliancy risico's voorkomen door al vanuit de requirements en het daarop gebaseerde design na te denken over welke risico's te mitigeren of te elimineren.

De content bestaat uit de besprekking van de Continuous Auditing Pyramid model die de zes stappen beschrijft om Continuous Auditing invulling te geven te weten: scope bepalen, doelen bepalen, risico's identificeren, controls realiseren, monitorvoorziening inrichten en effectiviteit controls aantonen. Het Continuous Auditing concept omvat hiermee de gehele lifecycle van de risicobeheersing. Hierdoor zijn de risico's continu in control.

1.4.2 Deel II, Continuous Security

Continuous Security is een aanpak die beoogt om organisatie continue in control te houden vanuit drie perspectieven te weten:

- Het business perspectief dat zich focust op de business value streams die in control moeten zijn van de onderkende risico's door de effectiviteit van de ingezette controls continue te toetsen en evidence vast te leggen.
- Het development perspectief dat zich focust op de development value streams die in control moeten zijn van de non-functional requirements door information security integraal mee te nemen in de ontwikkeling.
- Het operations perspectief dat zich focust op de operations value streams die in control moeten zijn van de voortbrenging van de nieuwe en aangepaste ICT services door een adequate inrichting van de CI/CE secure pipeline waarin controls automatisch de non-functional requirements toetsen.

De content bestaat uit de bespreking van de toepassing van ISO 27001 aan de hand van drie sets van security practices te weten Governance, Risk en Quality. De practices zijn voorzien van een definitie en doelstelling. Daarnaast worden voorbeelden en best practices gegeven. Het Continuous Security concept is ontworpen om gebruikt te worden in Agile Scrum (development) en DevOps (development & operations) omgevingen. Daartoe sluit het naadloos aan op gangbare Agile beheermodellen.

1.4.3 Deel III, Continuous SLA

Continuous SLA richt zich op het onderkennen van risico's die de outcome van bedrijfsprocessen (core value streams) kunnen schaden. Deze risico's ontstaan als gevolg van nieuwbouw en onderhoud van informatiesystemen middels Agile teams. Binnen het concept van Continuous SLA worden deze risico's vanuit verschillende perspectieven geanalyseerd en door het DevOps team voorzien van tegenmaatregelen ook wel SLA controls genoemd. Door deze SLA controls meetbaar te maken worden het geschikte planningsobjecten die op de productbacklog kunnen worden gezet.

De content van dit deel van het boek bestaat uit de bespreking van technieken om risico's te onderkennen en beheersen zoals het gebruik van Lean indicatoren, value stream mapping en informatie-, applicatie- en technische architectuursteen. Naast de core value streams worden hieraan ook de enable value streams zoals beheer, informatiebeveiliging en ontwikkel value streams onderzocht op risico's die direct of indirect de outcome schaden. De onderkende SLA controls worden verankerd in de Agile way of working door de samenwerking tussen onder andere de product owner en service level manager uit te diepen. Met deze integrale aanpak van SLA controls wordt het mogelijk om grip te krijgen op kwaliteit in Agile projecten.

1.4.4 Deel IV, Continuous Assessment

Continuous Assessment is een aanpak die beoogt om DevOps teams zich op een continue wijze zich te laten ontwikkelen qua kennis en kunde op het gebied van business, development, operations en security. Dit boek geeft een hulpmiddel om de DevOps teams bewust te maken waar zij staan qua ontwikkeling en welke eerstvolgende stappen zij kunnen zetten om zich te ontwikkelen.

Continuous Assessment bestaat uit twee assessments models en assessment vragenlijsten. Het eerste model is het DevOps Cube-model dat is gebaseerd op het idee dat DevOps vanuit zes verschillende perspectieven van een kubus kan worden bekeken, namelijk: 'Flow', 'Feedback' en 'Continuous Learning', 'Governance', 'Pipeline' en 'QA'. Het tweede model is het DevOps CE-model dat is gebaseerd op de perspectieven van Continuous Everything: 'Continuous Planning', 'Continuous Design', 'Continuous Testing', 'Continuous Integration', 'Continuous Deployment', 'Continuous Monitoring', 'Continuous Learning' en 'Continuous beveiliging'. En daarnaast zijn de beoordelingen voor 'Continuous Documentation' en 'Continuous Auditing' inbegrepen.

1.5 Bijlagen

De bijlagen bevatten belangrijke informatie die helpt bij het beter begrijpen van Continuous Everything.

Bijlagen	Onderwerp	Toelichting
A	Literatuurlijst	In dit boek wordt verwezen naar geraadpleegde literatuur in de vorm van: [Auteur Jaar] . In de bijlage zijn de volledige naam van de auteur, de titel en het ISBN-nummer weergegeven.
B	Begrippenlijst	Alleen de belangrijkste concepten worden in deze bijlage uitgelegd.
C	Afkortingen	Binnen de wereld van DevOps worden veel afkortingen gebruikt. Voor de leesbaarheid van dit boek zijn veel gebruikte termen afgekort. De eerste keer dat een afkorting wordt gebruikt is deze voluit geschreven.
D	Websites	Een aantal relevante websites zijn in deze bijlage opgenomen. In dit boek wordt verwezen naar deze websites door de referentie: [http Name] .
E	Index	De index omvat de verwijzing van termen die in dit boek zijn gehanteerd.

Tabel 1-2, Bijlagen.

1.6 Leeswijzer

In dit boek zijn het aantal afkortingen beperkt gehouden. Termen die echter steeds terugkomen zijn wel als afkorting weergegeven om de leesbaarheid te vergroten. [Bijlage C](#) geeft deze afkortingen weer.

Bijlagen

Bijlage A, Literatuurlijst

In [Tabel A-1](#) is een overzicht gegeven van boeken die direct of indirect zijn gerelateerd aan DevOps.

Referenties	Publicaties
Best 2011a	B. de Best, "SLA best practices", Leonon Media 2011, ISBN13: 978 90 71501 456.
Best 2011b	B. de Best, "ICT Performance-Indicatoren", Leonon Media 2011, ISBN13: 978 90 71501 470.
Best 2012	B. de Best, "Quality Control & Assurance", Leonon Media 2012, ISBN13: 978 90 71501 531.
Best 2014a	B. de Best, "Acceptatiecriteria", Leonon Media, 2014, ISBN 13: 978 90 71501 784.
Best 2014b	B. de Best, "Agile Service Management met Scrum", Leonon Media, 2014, ISBN13: 978 90 71501 807.
Best 2014c	B. de Best, "Cloud SLA, Leonon Media, 2014 ISBN13: 978 90 71501 739.
Best 2015a	B. de Best, "Agile Service Management met Scrum in de Praktijk", Leonon Media, 2015, ISBN13: 978 90 71501 845.
Best 2017a	B. de Best, "Beheren onder Architectuur", Dutch language, Leonon Media, 2017, ISBN13: 978 90 71501 913.
Best 2017b	B. de Best, "DevOps best practices", English language, Leonon Media, 2017, ISBN13: 978 94 92618 078.
Best 2017c	B. de Best, "SLA Templates", English language, Leonon Media, 2017, ISBN13: 978 94 92618 320.
Best 2019b	B. de Best, "DevOps Architectuur", Dutch language, Leonon Media, 2019, ISBN13: 978 94 92618 061.
Best 2021b	B. de Best, "Basiskennis IT", Dutch language, Leonon Media, 2021, ISBN13: 978 94 92618 573.
Best 2022 CA	B. de Best, "Continuous Auditing", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 542.
Best 2022 CD	B. de Best, "Continuous Deployment", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 511.
Best 2022 CI	B. de Best, "Continuous Integration", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 467.
Best 2022 CL	B. de Best, "Continuous Learning", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 528.
Best 2022 CM	B. de Best, "Continuous Monitoring", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 498.
Best 2022 CN	B. de Best, "Continuous Design", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 481.
Best 2022 CP	B. de Best, "Continuous Planning", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 504.
Best 2023 CQ	B. de Best, "Continuous SLA", Dutch language, Leonon Media, 2023, ISBN13: 978 94 91480 263.
Best 2022 CS	B. de Best, "Continuous Assessment", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 474.
Best 2022 CT	B. de Best, "Continuous Testing", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 450.

Referenties	Publicaties
Best 2022 CY	B. de Best, "Continuous Security", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 91480 171.
Best 2022a	B. de Best, "Continuous Development", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 641.
Best 2022b	B. de Best, "Continuous Operations", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 658.
Best 2022c	B. de Best, "Continuous Control", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 91480 195.
Best 2022d	B. de Best, "Continuous Everything", Dutch language, Leonon Media, 2022, ISBN13: 978 94 92618 597.
Bloom 1956	Benjamin S. Bloom, "Taxonomy of Educational Objectives (1956)", Allyn and Bacon, Boston, MA. Copyright (c) 1984 by Pearson Education.
Boehm	Boehm B. Software Engineering Economics, Prentice Hall, 1981
Caluwé 2011	L. de Caluwé en H. Vermaak, "Leren Veranderen", Kluwer, 2011, tweede druk, ISBN13: 978 90 13016 543.
Davis 2016	Jennifer Davis, Katherine Daniels, "Effective DevOps Building a Culture of Collaboration, Affinity, and Tooling at Scale", O'Reilly Media; 1 edition, ISBN-13: 978 14 91926 307, 2016.
Deming 2000	W. Edwards Deming, "Out of the Crisis. MIT Center for Advanced Engineering Study", 2000, ISBN13: 978 02 62541 152.
Downey 2015	Allen. B. Downey, "Think Python", O'Reilly Media, Inc, Usa; Druk 2, ISBN-13: 978 14 91939 369, 2015.
Galbraith 1992	Galbraith, J.R. "Het ontwerpen van complexe organisaties", 1992, Alphen aan de Rijn: Samson Bedrijfsinformatie.
Humble 2010	Jez Humble, David Farley "Continuous Delivery Reliable Software Releases through Build, Test, and Deployment Automation", Addison-Wesley Professional; 1 edition, ISBN-13: 978 03 21601 919, 2010.
Kim 2014	Gene Kim, Kevin Behr, George Spafford "The Phoenix Project", IT Revolution Press, ISBN-13: 978 09 88262 508, 2014.
Kim 2016	Gene Kim, Jez Humble "The DevOps Handbook: How to Create World-Class Agility, Reliability, and Security in Technology Organizations, Patrick Debois, John Willis", IT Revolution Press, ISBN-13: 978 19 42788 003, 2016.
Kotter 2012	John P. Kotter, "Leading Change", Engels 1e druk, november 2012, ISBN13: 978 14 22186 435.
Kaplan 2004	R. S. Kaplan en D. P. Norton, "Op kop met de Balanced Scorecard", 2004, Harvard Business School Press, ISBN13: 978 90 25423 032.
Layton 2017	Mark C. Layton Rachele Maurer, "Agile Project Management for Dummies", tweede druk, John Wiley & Sons Inc, 2017, ISBN13: 978 11 19405 696.
Looijen 2011	M. Looijen, L. van Hemmen, "Beheer van Informatiesystemen", zevende druk, Academic Service, 2011, ISBN13: 978 90 12582 377.
MAES	R. Maes, "Visie op informatiemanagement", www.rikmaes.nl.
McCabe	McCabe T. "A Complexity Measure" in: IEEE Transactions on Software Engineering 1976, vol. 2, nr. 4.
Michael Porter 1998	M.E. Porter 'Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance, Simon & Schuster, 1998, ISBN13: 978 06 84841 465.
Oirsouw 2001	R.R. van Oirsouw, J. Spaanderman, C. van Arendonk, "Informatiseringseconomie", ISBN 90 395 1393 7, 2001.

Referenties	Publicaties
Scrum	Ken Schwaber and Jeff Sutherland, "The Scrum Guide™", 2017, www.scrumguides.org .
Schwaber 2015	K. Schwaber, "Agile Project Management with Scrum", Microsoft Press, ISBN13: 978 07 35619 937.
Toda 2016	(Luke) Toda, President Strategic Staff Services Corporation and Director of TPS Certificate Institution Nobuyuki Mitsui, CTO of Strategic Staff Services Corporation, "Success with Enterprise DevOps Koichiro" "White Paper", 2016.

Tabel A-1, Literatuurlijst.

Bijlage B, Begrippenlijst

In [Tabel B-1](#) is een begrippenlijst opgenomen. Deze is in het Engels opgesteld omdat zeer veel termen uit de Engelse taal afkomstig zijn en de uitleg makkelijker leest als de hele uitleg in het Engels is opgenomen.

Begrip	Betekenis
5S	Japan's principle of order and cleanliness. These Japanese terms with their Dutch equivalent are: Seiri (整理): Sort Seiton (整頓): Arrange Seisō (清掃): Cleaning Seiketsu (清潔): Standardise Shitsuke (躰): Hold or Systematise [Wiki]
A/B testing	A/B testing means that two versions of an application or webpage are taken into production to see which performs better. Canary releasing can be used, but there are also other ways to perform A/B testing.
Acceptance test	For DevOps engineers the acceptance testcases gives the answer "How do I know when I am done?". For the users the acceptance testcases gives the answer "Did I get what I wanted?". Examples of acceptance testcases are Functional Acceptance Testcases (FAT), User Acceptance Testcases (UAT) and Production Acceptance Testcases (PAT). The FAT and UAT should be expressed in the language of the business.
Affinity	DevOps is about collaboration and affinity. Where collaboration is focused on the relationship between individuals in a DevOps team, affinity goes one step further. This DevOps pillar is about shared organisational goals, empathy and learning between different groups of people by sharing stories and learn from each other.
Agile Infrastructure	Within DevOps both Development and Operations work in an Agile way. This requires an Agile Infrastructure that can be changed with the same pace as the application is changed through the deployment pipeline. A good example of an Agile Infrastructure is the use of Infrastructure as Code.
Alternate path	See happy path .
Andon cord	In the Toyota manufacturing plant, above every work centre a cord is installed. Every worker and manager are trained to pull when something goes wrong; for example, when a part is defective, when a required part is not available, or even when work takes longer than planned. When the Andon cord is pulled, the team leader is alerted and immediately works to resolve the problem. If the problem cannot be resolved within a specified time (e.g., fifty-five seconds), the production line is stopped so that the entire organisation can be mobilised to assist with problem resolution until a successful countermeasure has been developed [Kim 2016] .
Anomaly detection techniques	Not all data that needs to be monitored has a Gaussian (normal) distribution. The anomaly detection techniques make it possible to find noteworthy variances using a variety of methods for data that has no Gaussian distribution. These techniques are either used in monitoring tools or require people with statistical skills.

Begrip	Betekenis
Anti-pattern	An anti-pattern is an example of the wrong interpretation of a pattern. The anti-pattern is often used to explain the value of the pattern.
Antifragility	This is the process of applying stress to increase resilience. This term is introduced by author and risk analyst Nassim Nicholas Taleb.
Artefact	An artefact is a product that is manufactured. Within DevOps the output of the commit phase are binaries, reports and meta data. These products are also referred to as artefacts.
Artefact repository	The central storage of artefacts is called the artefact repository. The artefact repository is used to manage artefacts and their dependencies.
Automated tests	Testcases should be automated as much as possible to reduce waste and to increase velocity and quality of the products that are to be delivered.
Bad apple theory	People that believe in the 'Bad Apple Theory' think that a system is basically safe if it were not for those few unreliable people in it. By removing these people, the system will be safe. This results in the anti DevOps pattern of 'name, blame, shame'.
Bad paths	A 'bad path' is a situation where the application does not follow the 'happy path' or 'the alternate' path. In other words, something goes wrong. This exception must be handled and should be monitorable.
Behavior Driven Development (BDD)	The development of software requires that the users are asked to define the (non) functional requirements. Behavior driven development is based on this concept. The difference however is that the acceptance criteria of these requirements should be written in the customer's expectation of the behavior of the application. This can be accomplished by formulating the acceptance criteria in the Given – When – Then format.
Binary	A compiler is used to transform source code to object code. The object code is also known as a binary. The source code is readable for human being, the object code however is only readable for computers since they have been written in hexadecimals.
Blameless post-mortem	Blameless post-mortem is a term coined by John Allspaw. It helps to examine "mistakes in a way that focuses on the situational aspects of a failure's mechanism and the decision-making process of individuals proximate to the failure." [Kim 2016].
Blamelessness	This approach is about learning rather than punishing. Within DevOps this is one of the basic ideas of learning from mistakes. The energy of the DevOps team is spending on learning from the mistake, rather than on finding the one to blame.
Blue-Green deployment pattern	Blue and green refer to two identical production systems. One is used for the final acceptance of a new release. If this acceptance is successful, then this environment becomes the new production environment. In case of a failure of the production system, the other system can be used instead. This mitigates the risk of downtime since the switchover is likely to be less than a second.
Broken build	A build that fails due to an error in the application source code.
Brown field	There are two scenarios' for applying DevOps best practices: green field and brown field. In case of a green field scenario the whole DevOps organisation has to be established from scratch. The opposite scenario is where there is already a DevOps organisation, but improvements are needed.

Begrip	Betekenis
	The colour green refers to the situation that a factory is built on a clean grass field. The colour brown refers to the situation that a factory is to be built on a place where there has already been a factory that poisoned the ground. In order to build on a brown field, the poison needs to be removed.
Business value	Applying DevOps best practices results in increasing the business value. Research of Puppet Labs (State Of DevOps Report) proofs that high-performing organisations using DevOps practices are outperforming their non-high performing peers in many following areas [Kim 2016].
Canary releasing pattern	Normally a release is offered to every user at once. Canary releasing is the approach in which a small set of users is receiving the new release. If this small scope release works fine than the release can be deployed to all users. The term canary refers to the old habit to have a canary in the coal mines to detect toxic gas.
Change categories	Changes can be categorised into standard changes, normal changes and urgent changes.
Change schedules	Changes can be scheduled in order to defined in which order they have to be applied.
Cloud configuration files	Cloud configuration files are used to initiate a cloud service before using it. In this way cloud service providers enable customers to configure the cloud environment for their needs.
Cluster immune system release pattern	The cluster immune system expands upon the <u>canary release pattern</u> by linking our production monitoring system with our release process and by automating the roll back of code when the user-facing performance of the production system deviates outside of a predefined expected range, such as when the conversion rates for new users drops below our historical norms of 15%–20% [Kim 2016].
Code branch	See <u>branching</u> .
Code review methods	Code review can be performed in several ways like " <u>over the shoulder</u> ", <u>pair programming</u> , <u>email pass-around</u> and <u>tool-assisted code review</u> .
Codified NFR	A list of Non-Functional Requirements (NFR) that are categorised in categories like availability, capacity, security, continuity et cetera.
Collaboration	One of the four pillars of DevOps is collaboration. Collaboration refers to the way the individuals of a DevOps team works together to achieve the common goal. There are many forms in which this collaboration comes to expression like: <ul style="list-style-type: none"> • peer to peer programming; • demonstrating weekly progress; • documentation; et cetera.
Commit code	Committing code is the action in which the DevOps engineer adds the changed source code to the repository, making these changes part of the head revision of the repository [Wiki].
Commit stage	This is the phase in the CI/CD secure pipeline where the source code is compiled to the object code. This includes the performance of the unit testcases.

Begrip	Betekenis
Compliance checking	The manual action of a security officer to make sure that the system is built in accordance with the agreed standards. This is the opposite of security engineering where the DevOps teams works together with the security officer in order to embed the agreed standards in the deliverables and enable continuous monitoring of the standard in the whole lifecycle of the product.
Compliancy officer	The compliancy officer is a DevOps role. The compliancy officer is responsible for ensuring compliance with agreed standards throughout the whole life cycle of a product.
Configuration management	Configuration Management refers to the process by which all artefacts, and the relationships between them, are stored, retrieved, uniquely identified and modified.
Containers	A container is an isolated structure that is used by DevOps engineers to build their application independently from the underlying operating system or hardware. This is accomplished by interfaces in the container that are used by DevOps engineers. Instead of installing the application in an environment, the complete container is deployed. This saves a lot of dependencies and prevents configuration errors to occur.
Conway's law	The following statement of Melvin Conway is called the Conway's law: "organisations which design systems ... are constrained to produce designs which are copies of the communication structures of these organisations." [Wiki] .
Cultural debt	There are three forms of debt. Cultural debt, <u>technical debt</u> and <u>information debt</u> . This form of debt refers to the decision to keep flaws in the organisation structure, hiring strategy, values et cetera. This debt costs interest and will result in less maturity growth of the DevOps teams. Cultural debt can be recognised by the exitance of extensive silos, workflow constraints, miscommunications, waste et cetera.
Culture, Automation Measurement, Sharing (CAMS)	CAMS is the abbreviation for Culture, Automation, Measurement and Sharing. <ul style="list-style-type: none"> • Culture: Culture relates to the people and process aspects of DevOps. Without the right culture, automation attempts will be fruitless. • Automation: Release management, configuration management, and monitoring and control tools should enable automation. • Measurement: 'If you can't measure it, you can't manage it.' & 'If you can't measure it, you can't improve it'. • Sharing: Culture of sharing ideas and problems is critical to help organisations to improve. Creates feedback loop.
Cycle time (flow time)	Cycle time measures more the completion rate or the work capability of a system overall, and a shorter cycle time means that less time is being wasted when a request has been made but no progress or work is getting done.
Cycle time (lean)	The average time between two successive units leaving the work or manufacturing process.
Declarative programming	This is a <u>programming paradigm</u> that expresses the logic of a computation without describing its control flow. An example are the database query languages for example TSQL and PSQL.

Begrip	Betekenis
Defect tracking	Defect tracking is the process of tracking the logged defects in a product from beginning to closure and making new versions of the product that fix the defects [Wiki] .
Development	Development is an activity that is performed by the DevOps role 'DevOps engineer'. A DevOps engineer is responsible for the complete lifecycle of a configuration item. Within DevOps there is no difference anymore between designer, builder or tester.
Development rituals	The Agile Scrum rituals of development are the sprint planning, daily stand-up, sprint execution, review and the retrospective.
Downward spiral	Gene Kim explains in his book [Kim 2016] that the downward spiral in Information Technology (IT) has three acts. <ul style="list-style-type: none"> • The first act begins in IT Operations where technical debt results in jeopardising our most important organisational promises. • The second act starts with compensating the latest broken promise by promising a bigger, bolder feature or an even larger revenue target. As a result, Development is tasked with another urgent project which results in even more technical debt. • The third stage is where the deployments are getting slower and slower, and outages are increasing. The business value continuously decreases.
E-mail pass-around	E-mail pass-around is a review technique where the source code management system emails code to reviewers automatically after the code is checked in [Kim 2016] .
Error path	See happy path .
Fast feedback	Fast feedback refers to the second way of the three ways of Gene Kim. The second way is about having feedback on the functionality and quality of the product that is created or modified as soon as possible in order to maximise the business value.
Feature toggles	A feature toggle is a mechanism that makes it possible to enable or disable a part of the functionality of an application released in production. Feature toggles enables testing the effect of changes on users in production. Feature Toggles are also referred to as Feature Flags, Feature Bits or Feature Flippers.
Feedback	Feedback within the context of DevOps is the mechanism by which errors in the value stream are detected as soon as possible and is used to improve the product and if necessary to improve the value stream as well.
Feedforward	Feedforward within the context of DevOps is the mechanism by which experiences in the present value stream are used to improve the future value stream. Feed forward is the opposite of feedback since feedback is focused on the past and feed forward on the future.
Gaussian distribution	In probability theory, the normal (or Gaussian) distribution is a very common continuous probability distribution. Normal distributions are important in statistics and are often used in the natural and social sciences to represent real-valued random variables whose distributions are not known. A random variable with a Gaussian distribution is said to be normally distributed and is called a normal deviate [Wiki] .

Begrip	Betekenis
Given-When-Then	The Given-When-Then format is used to define acceptance criteria in a way that the stakeholders understand how the functionality actually will work. GIVEN – the fact that... WHEN – I do this... THEN – this happens...
Green field	See brown field.
Hand-off Readiness Review (HRR)	The HRR term is introduced by Google. An HRR is set of safety checks for a critical stage of releasing new services. HRR is performed when a service is transitioned from a developer-managed state to an OPS-managed state (usually months after the LRR). HRR makes service transition easier and more predictable and helps create empathy between upstream and downstream work centers.
Happy path	An application supports a business process by receiving, editing, storing and providing information. The assumed steps in which the information processing is performed is called the happy path. The steps in alternate ways are called the alternate path. In that case, the same result will be achieved via another navigation path. The crawl of the application that causes an error is called an error path.
Holocracy	In this type of organisation all decisions are made through self-organising teams rather than through a traditional management hierarchy.
Horizontal splitting of features	A feature can be splitted into stories. Horizontal splitting refers to the result of a feature splitting in which more DevOps teams must work tightly together. They have to align their work continuously in order to deliver together the feature.
I-shaped, T-shaped, E-shaped	I-shaped, T-shaped, E-shaped are the categories to indicate the knowledge and special skills of a person. An I-shaped person is a pure specialist in one area. The T-shaped person has special skills in one field and broad general knowledge. The E-shaped person has special skills in more than one field and broad general knowledge.
Idempotent	Continuous delivery requires that a component can always to be brought fully automatically to the desired status regardless of the component's initial state and regardless of the number of times the component is configured. The characteristic of a component to always be able to get back into the desires is called idempotent.
Imperative programming	This is a programming paradigm that uses statements that change a program's state. Imperative programming focuses on how a program should operate and consists of commands for the computer to perform. Examples are COBOL, C, BASIC et cetera. The term is often used in contrast to declarative programming , which focuses on what the program should accomplish without specifying how the program should achieve the result.
Independent, Negotiable, Valuable, Estimable, Small, and Testable (INVEST)	Independent, Negotiable, Valuable, Estimable, Small, and Testable. <ul style="list-style-type: none"> • Independent: The product backlog item should be self-contained, in a way that there is no inherent dependency on another product backlog item. • Negotiable: Product backlog items, up until they are part of an iteration, can always be changed, rewritten or even discarded. • Valuable: Product backlog item must deliver value to the stakeholders.

Begrip	Betekenis
	<ul style="list-style-type: none"> • Estimable: The size of a product backlog item must always estimable. • Small: Product backlog items should not be so big as to become impossible to plan / task / prioritise with a certain level of certainty. • Testable: The product backlog item or its related description must provide the necessary information to make test development possible.
Information radiators	An Information Radiator is a visual display that a team places in a highly visible location so that all team members can see the latest information at a glance.
Infosec	A team that is responsible for securing systems and data.
Infrastructure as Code (IaC)	Normally infrastructure components have to be configured in order to perform the requested functionality and quality for example a rule set for a firewall or the allowed IP addresses for a network. These configurations normally are stored in configuration files which enable the operators to manage the functionality and the quality of the infrastructure components. Infrastructure as code (IaC) makes it possible to programme these infrastructure component settings and deploy these settings through the CI/CD secure pipeline by the use of machine-readable definition files, rather than physical hardware configuration or interactive configuration tools.
Infrastructure as Code (IaC)	Infrastructure as code (IaC) is a software-based approach to the ICT infrastructure, whereby the systems can be rolled out and adapted in a consistent manner through templates. If a change has to be made, it is implemented in the template which is then rolled out again.
Infrastructure management	Infrastructure management consists of the lifecycle management of all infrastructure products and services in order to support the correct working of the applications that run on top of the infrastructure.
Ji-Kotei-Kanketsu (JKK)	JKK which means 100% completion of an item. This quality way of working means: <ul style="list-style-type: none"> • clear understanding of the goals; • understanding the right way to work; • ensure high quality of work; • getting the work right for 100% completion, never pass defects to the next process; • Definition of Done (DoD) is vital; and then maintaining the required quality without inspections.
Just In Time (JIT)	JIT means building up a stream-lined supply chain with one-piece flow.
Kaizen	<p>Kaizen is Japanese for "improvement". Kaizen is used to improve production systems. The goals of kaizen are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elimination of waste (<u>muda's</u>); • <u>JIT</u>; • standardisation of production; • cycle of continuous improvements. <p>Continuous improvement means circulate the Plan-Do-Check-Act (PDCA) cycle daily, weekly. This can be accomplished by finding the root cause of a failure by asking "Why" 5 times. The following steps can be followed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • defining problems with supporting data; • making sure everybody recognises the problems clearly;

Begrip	Betekenis
	<ul style="list-style-type: none"> • setting a hypothesis on the problems found; • defining countermeasure actions to verify the hypothesis; • defining countermeasure actions be in daily based activities; • measuring a weekly KPI so people can feel a sense of accomplishment.
Kaizen Blitz (or Improvement Blitz)	A Kaizen Blitz is a rapid improvement workshop designed to produce results / approaches to discrete process issues within a few days. It is a way for teams to carry out structured, but creative problem solving and process improvement, in a workshop environment, over a short timescale.
Kaizen in advance	Kaizen in advance goes one step further than Kaizen. Not only the own activities are improved but also the activities that are performed upstream and that lead to problems downstream. In this way a feedback loop of problems is created which improves the system as a whole.
Kanban	<p>This is system to signal when something is needed. Kanban is a system for managing the logistics production chain. Kanban was developed by Taiichi Ohno, at Toyota, to find a system that made it possible to achieve a high level of production.</p> <p>Kanban is often used for application management. One of the characteristics of Kanban is that it is pull oriented which means that there is not stock of material to be used during the production. Kanban can be used to implement <u>JIT</u> in production systems.</p>
Kata	<p>A kata is any structured way of thinking and acting (pattern of behavior) that is practiced until the pattern becomes a second nature.</p> <p>Four steps can be recognised to accomplish this second nature:</p> <ul style="list-style-type: none"> • direction (target); • current condition (IST situation); • target condition (SOLL situation); • PDCA (Deming wheel). <p>From an architectural viewpoint the migration path might be added to Kata as well. The migration path shows the way to go in order to achieve the SOLL situation.</p>
Kibana dashboards	A Kibana dashboard displays a collection of saved visualisations.
Latent defects	Problems that are not visible yet. Latent defects can be made visible by injecting faults into the system.
Launch Readiness Review (LRR)	The LRR term is introduced by Google. An LRR is a set of safety checks for a critical stage of releasing new services. It is performed and signed off before a service is made publicly available and receive live production traffic. LRR is self-reported by the project teams. LRR is used in the development-managed state.
Launching guidance	To prevent the possibility of problematic, self-managed services going into production and creating organisational risk, launch requirements may be defined that must be met in order for services to interact with real customers and be exposed to real production traffic [Kim 2016].
Lead Time (LT)	Lead time is the time from when a request is made to when the final result is delivered, or the customer's point of view on how long something takes to complete.
Lean tools	<ul style="list-style-type: none"> • A3 thinking (problem solving) • Continuous flow (eliminates waste)

Begrip	Betekenis
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Kaizen</u> • <u>Kanban</u> • KPI (Key Performance Indicator) • Plan Do Check Act (PDCA) • Root cause analysis • Specific, Measurable, Accountable, Realistic, Timely (SMART) • <u>Value stream mapping</u> (depict the flow) • <u>JKK</u> (No defects are passed to next process)
Learning culture	<p>A learning culture is a collection of organisational conventions, values, practices and processes. These conventions encourage employees and organisations to develop knowledge and competence.</p> <p>An organisation with a learning culture encourages continuous learning and believes that systems influence each other. Since constant learning elevates an individual as a worker and as a person, it opens opportunities for the establishment to transform continuously for the better.</p>
Light weight ITSM	This variant of Information Technology (IT) Service Management (<u>ITSM</u>) is strictly focused on business continuity with a set of Minimum Required Information (MRIs). The MRI set for each organisation depends on their business.
Logging levels	<p>Within monitoring systems there are several levels of logging recognised:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Debug level: Information at this level is about anything that happens in the program, most often used during debugging. • Info level: Information at this level consists of actions that are user-driven or system specific. • Warn level: Information at this level tells us of conditions that could potentially become an error. • Error level: Information at this level focuses on error conditions. • Fatal level: Information at this level tells us when we must terminate.
Loosely coupled architecture	Loosely coupled architectures enables that changes can be made safely and with more autonomy, increasing developer productivity.
Micro service	<p>Microservices are a variant of the service-oriented architecture (SOA) architectural style that structures an application as a collection of loosely coupled services.</p> <p>In a microservices architecture, services should be fine-grained, and the protocols should be lightweight [Wiki].</p>
Micro service architecture	This architecture consists of a collection of services where each service provides a small amount of functionality, and the total functionality of the system is derived from composing multiple versions of a service in production simultaneously and to roll back to a prior version relatively easily.
Mini pipeline	<p>In rare cases more than one deployment pipeline is required in order to produce the entire application. This can be accomplished by the use of a pipeline per application component.</p> <p>All these components are then assembled in a central pipeline which puts the entire application through acceptance tests, non-functional tests, and then deploys the entire application to testing, staging, and production environments.</p>

Begrip	Betekenis
Monitoring Framework	A framework of components that together form a monitor facility that is capable to monitor business logic, applications, and operating systems. Events, logs and measures are routed by the event router to destinations [Kim 2016].
Monolithic	A monolithic architecture is the traditional programming model, which means that elements of a software program are interwoven and interdependent. That model contrasts with more recent modular approaches such as a micro service architecture (MSA).
MTTR	Mean Time To Repair (MTTR) is a basic measure of the maintainability of repairable items. It represents the average time required to repair a failed component or device.
Muda	This is a Japanese word for waste. It is used in relationship to production systems.
Non-Functional Requirement (NFR)	NFR are requirements that define the quality of a product like maintainability, manageability, scalability, reliability, testability, deploy ability and security. NFR are also referred to as operational requirements.
Non-Functional Requirement (NFR) testing	NFR testing is the testing aspect that focusses on the quality of the product.
Obeya	Obeya is a war room which serves two purposes: <ul style="list-style-type: none"> • information management; • and on-the-spot decision making.
One piece flow	The Lean approach means that the DevOps team only works at one item at a time as a team with a fast pace and smooth flow. This is also used in the first way of the three ways of Gene Kim.
Operations	Operations is the team often responsible for maintaining the production environment and helping to ensure that required service levels are met [Kim 2016].
Operations stories	The work that has to be done by Ops can be written in stories. In that way that can be prioritised and managed.
OPS liaison	An OPS liaison is an operation employee who is assigned to a development team in order to facilitate the development team for their infrastructural demands.
Organisation archetypes	There are three organisation archetypes: functional, matrix, and market. They are defined by Dr. Roberto Fernandez as follows: <ul style="list-style-type: none"> • Functional: Functional-oriented organisations optimise for expertise, division of labour, or reducing cost. • Matrix: Matrix-oriented organisations attempt to combine functional and market orientation. • Market: Market-oriented organisations optimise for responding quickly to customer needs.
Organisational typology model	This a model of Dr. Ron Westrum in which he defined three types of culture: ‘pathological’, ‘bureaucratic’, ‘generative’. These organisation types can be recognised by the following characteristics: <ul style="list-style-type: none"> • Pathological organisations are characterised by large amounts of fear and threat. • Bureaucratic organisations are characterised by rules and processes. • Generative organisations are characterised by actively seeking and sharing information to better enable the organisation to achieve its mission.

Begrip	Betekenis
	Dr. Westrum observed that in healthcare organisations, the presence of "generative" cultures was one of the top predictors of patient safety.
Over-the-shoulder	This is a review technique where the author walks through his code while another developer gives feedback.
Packages	A set of individual files or resources which are packed together as a software collection that provides certain functionality as part of a larger system.
Pair-programming	This is review technique where two developers work together using one computer. While one developer writes the code the other reviews it. After one hour they exchange their role.
Peer review	This is a review technique where developers review each other's code.
Post-mortems	After a major incident a post-mortem meeting can be organised in order to find out what the root-cause is of the incident and how to prevent it in the future.
Product owner	The Product Owner is a DevOps role. The Product Owner is the internal voice of the business. The Product Owner is the owner of the product backlog and determines the priority of the product backlog items in order to define the next set of functionalities in the service.
Programming paradigm	A style of building the structure and elements of computer programs.
Pull request process	This is a form of peer review that spans Dev and Ops. It is the mechanism that lets engineers tell others about changes they have pushed to a repository.
Quality Assurance (QA)	Quality Assurance (QA) is the team responsible for ensuring that feedback loops exist to ensure the service functions as desired [Kim 2016].
Reduce batch size	The size of a batch has an influence on the flow. Small batch sizes result in a smooth and fast flow. Large batch sizes result in high Work In Progress (WIP) and increases the level of variability in flow.
Reduce number of handoffs	In terms of a software process a handoff means that the work that is performed in order to produce software is stopped and handed over to another team. Each time the work passes from one team to another team, this requires all sorts of communication using different tools and filling up queues of work. To less handoffs the better.
Release managers	This is a DevOps role. The release manager is responsible for managing and coordinating the production deployment and release processes.
Release patterns	There are two patterns of releases to be recognised [Kim 2016]: <ul style="list-style-type: none">• Environment-based release patterns: In this pattern there are two or more environments that receive deployments, but only one environment is receiving live customer traffic.• Application-based release patterns: In this pattern the application is modified in order to make selectively releases possible and to expose specific application functionality by small configuration changes.
Sad path	A specific type of a 'bad path' is called a 'sad path'. This is the case if the 'bad path' results in a security-related error condition.
Safety checks	Safety checks are performed during a release of a product. They are typical part of an HRR or an LRR.

Begrip	Betekenis
SBAR	<p>This technique offers guidelines for making sure concerns or critiques are expressed in a productive manner.</p> <p>In this situation the people who concerns it have to follow the following steps:</p> <ul style="list-style-type: none"> • situational information to describe what is happening; • background information or context; • an assessment of what they believe the problem is; • recommendations for how to proceed.
Security testing	Security testing is one of many types of tests. Within DevOps security testing is integrated in the deployment pipeline by using automated tests as early as possible in the flow.
Self service capability	One way of integrating Ops in Dev is the usage of infrastructure self-services.
Shared goals	Delivering value to the customer requires that Dev and Ops are working together in value streams and have shared goals and practices.
Shared Operations Team (SOT)	A SOT is a team that is responsible for managing all the DTAP environments performing daily deployments into those development and test environments, as well as doing periodically production deployments. The reason to use a SOT is to have a team that focusses only on deployments. This results in automation of repeatable work and learning how to fix occurring problems very fast.
Shared version control repository	In order to be able to use trunk-based development DevOps engineers need to share their source code. The source code must be committed into a <u>single repository</u> that also supports version control. Such a repository is called a shared version control repository.
Simian army	<p>Simian Army consists of services (Monkeys) for generating various kinds of failures, detecting abnormal conditions, and testing the ability to survive them.</p> <p>The goal is to keep the cloud service safe, secure, and highly available. Currently there are 3 Monkeys in the Simian Army:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Janitor Monkey (unused resources); • Chaos Monkey (try to shut down a service); • Conformity Monkey (non-conformance to rules).
Single repository	A single repository is used to facilitate trunk-based development.
Smoke testing	<p>Smoke testing is one of the test types that is used to determine whether or not the basics of a new or adjusted service works. Only a few testcases are needed to indicate whether or not at least the most important functions are working properly.</p> <p>This test type origins from the hardware manufacturers where engineers tested circuits by powering on the system and checking for smoke which was an alarm of malfunctioning hardware.</p>
Standard deviation	In statistics, the standard deviation (SD, also represented by the Greek letter sigma σ or the Latin letter s) is a measure that is used to quantify the amount of variation or dispersion of a set of data values. A low standard deviation indicates that the data points tend to be close to the mean (also called the expected value) of the set, while a high standard deviation indicates that the data points are spread out over a wider range of values [Wiki] .
Standard operations	The standard operations is the situation in which the system performs as designed. Deviations of the standard operations need to be detected as early as possible.

Begrip	Betekenis
Static analysis	Static analysis is a type of testing that is performed in a non-runtime environment, ideally in the deployment pipeline. Typically, a static analysis tool will inspect program code for all possible run-time behaviours and seek out coding flaws, back doors, and potentially malicious code [Kim 2016].
Swarming	<p>David Bernstein explains how swarming helps to build an effective team which is able to focus and solve complex problems: "When swarming, the whole team works together on the same problem. It helps to know each other and work well together. Generally, groups need to go through the phases of forming (getting to know each other) and storming (having conflicts and resolving them) before they get to performing (being a highly functional team), so give everyone the space to become a team.".</p> <p>According to Dr. Spear, the goal of swarming is to contain problems before they have a chance to spread, and to diagnose and treat the problem so that it cannot recur. "In doing so," he says, "they build ever-deeper knowledge about how to manage the systems for doing our work, converting inevitable up-front ignorance into knowledge." [Kim 2016].</p>
System of Engagement (SoE)	SoE's are decentralised Information Communication Technology (ICT) components that incorporate communication technologies such as social media to encourage and enable peer interaction [What-is].
System of Information (SoI)	The term SOI includes are all the tools that are used to process and visualise information from SoR systems. Typically, examples are Business Intelligence (BI) systems.
System of Records (SoR)	<p>A SoR is an ISRS (information storage and retrieval system), that is the authoritative source for a particular data element in a system containing multiple sources of the same element.</p> <p>To ensure data integrity, there must be one -- and only one -- system of record for a given piece of information [What-is].</p>
Technology adaption curve	It takes time for new technology to get adapted in the market. The technology adaption curve indicates the stages of market penetration in time.
Technology executives	This is a DevOps role also named 'value stream manager'. The value stream manager is someone who is responsible for "ensuring that the value stream meets or exceeds the customer (and organisational) requirements for the overall value stream, from start to finish" [Kim 2016].
Test Driven Development (TDD)	Test driven development is the approach in which the source code is written after the completion of the test case definition and execution. The source code is written and adjusted until the test case conditions are met.
Test harness	Software constructed to facilitate integration testing. Where test stubs are typically components of the application under development and are replaced by working components as the application is developed (top-down integration testing), test harnesses are external to the application being tested and simulate services or functionality not available in a test environment.
The Agile Manifesto	The Agile Manifesto (Manifesto for Agile Software Development) was set up during an informal meeting of seventeen software DevOps engineers. This meeting took place from 11 to 13 February 2001 at "The Lodge" in Snowbird, Utah.

Begrip	Betekenis
	<p>The charter and the principles formed an elaboration of ideas that had arisen in the mid-nineties, in response to methods traditionally classed as waterfall development models. Those models were experienced as bureaucratic, slow, and narrow-minded and would hinder the creativity and effectiveness of DevOps engineers. The seventeen people who have drawn up the Agile Manifesto together represented the various Agile movements.</p> <p>After the publication of the charter, several signatories set up the "Agile Alliance" to further convert the principles into methods [Wiki].</p>
The ideal testing automation pyramid	<p>The ideal testing automation pyramid is a way of testing that can be characterised as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Most of the errors are found using unit tests as early as possible. • Run faster-running automated tests (e.g., unit tests) before slower-running automated tests (e.g., acceptance and integration tests), which are both run before any manual testing. • Any errors should be found with the fastest possible category of testing.
The Lean movement	An operating philosophy that stresses listening to the customer, tight collaboration between management and production staff, eliminating waste and boosting production flow. Lean is often heralded as manufacturers' best hope for cutting costs and regaining their innovative edge.
The non-ideal testing automation inverted pyramid	<p>The non-ideal testing automation pyramid is a way of testing that can be characterised as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Most of the investment is in manual and integration testing. • Errors are found later in the testing. • Slower running automated tests are performed first.
The Simian Army	<p>The Simian Army is a collection of open-source cloud testing tools created by the online video streaming company, Netflix.</p> <p>The tools allow engineers to test the reliability, security, resiliency and recoverability of the cloud services that Netflix runs on Amazon Web Services (AWS) infrastructure [Whatis].</p> <p>Within this Simian Army the following monkeys are recognised: Chaos Gorilla, Chaos Kong, Conformity Monkey, Doctor Monkey, Janitor Monkey, Latency Monkey and Security Monkey.</p>
The three ways	<p>The three ways are introduced in 'The Phoenix Project: A Novel About IT, DevOps, And Helping Your Business Win' by Gene Kim, Kevin Behr and George Spafford.</p> <p>The Three Ways are an effective way to frame the processes, procedures and practices of DevOps, as well as the prescriptive steps.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The first way – flow understand and increase the flow of work (left to right); • The second way – feedback create short feedback loops that enable continuous improvement (right to left); • The third way – Continuous Experimentation and Learning (continuous learning).
Theory of constraints	This is a methodology for identifying the most important limiting factor that stands in the way of achieving a goal and then systematically improving that constraint until it is no longer the limiting factor.
Tool-assisted code review	This is a review technique where authors and reviewers use specialised tools designed for peer code review or facilities provided by the source code repositories [Kim 2016] .

Begrip	Betekenis
Toyota Kata	Toyota Kata is a management book by Mike Rother. The book explains the Improvement Kata and Coaching Kata, which are a means for making the Continual improvement process as observed at the Toyota Production System teachable [Wiki].
Transformation team	Introducing DevOps requires a defined transformation strategy. Based on their research, Dr. Govindarajan and Dr. Trimble assert that organisations need to create a dedicated transformation team that is able to operate outside of the rest of the organisation that is responsible for daily operations (which they call respectively the “dedicated team” and “performance engine”). The lessons learned from this transformation team can be used to apply in the rest of the organisation.
Value stream	The process required to convert a business hypothesis into a technology-enabled service that delivers value to the customer [Kim 2016].
Value Stream Mapping (VSM)	Value stream mapping is a Lean tool that depicts the flow of information, materials, and work across functional silos with an emphasis on quantifying waste, including time and quality.
Vertical splitting of features	A feature can be splitted into stories. Vertical splitting refers to the result of a feature splitting in which more DevOps teams can work independently on their own stories. Together they realise the feature. See also Horizontal splitting of features.
Virtualised environment	An environment that is based on virtualisation of hardware platforms, storage devices and network resources. In order to create a virtualised environment usually VMware is used.
Visualisation	In computing, virtualisation refers to the act of creating a virtual (rather than actual) version of something, including virtual computer hardware platforms, storage devices, and computer network resources. Virtualisation began in the 1960s, as a method of logically dividing the system resources provided by mainframe computers between different applications. Since then, the meaning of the term has broadened [Wiki].
Walking skeleton	Walking skeleton means doing the smallest possible amount of work to get all the key elements in place.
Waste	Waste comprises the activities that are performed in the manufacturing process that are not adding value to the customer. Examples in the context of DevOps are: <ul style="list-style-type: none"> • Unnecessary software features. • Communication delays. • Slow application response times. • Overbearing bureaucratic processes.
Waste reduction	Minimisation of waste at its source is to minimise the quantity required to be treated and disposed of, achieved usually through better product design and/or process management. Also called waste minimisation [Businessdictionary].
WIP limit	This is a Key Performance Indicator (KPI) that is used in the Kanban process to maximise the number of items that has been started but that is not completed. Limiting the amount of WIP is an excellent way to increase throughput in your software development pipeline.
Work In Progress (WIP)	Material that has entered the production process but is not yet a finished product. Work in progress (WIP) therefore refers to all

Begrip	Betekenis
	materials and partly finished products that are at various stages of the production process.

Tabel B-1, Begrippenlijst.

Bijlage C, Afkortingen

Afkorting	Betekenis
%C/A	Percent Complete / Accurate
AFM	Autoriteit Financiële Markten
ASL	Application Services Library
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWS	Amazon Web Services
BDD	Behavior Driven Development
BI	Business Intelligence
BiSL	Business Information Services Library
BOK	Body of Knowledge
BSC	Balanced Score Card
BVS	Business Value System
CA	Competitive Advantage
CA	Continuous Auditing
CAB	Change Advisory Board
CAMS	Culture, Automation, Measurement and Sharing
CD	Continuous Deployment
CE	Continuous Everything
CEM	Central Event Monitor
CEMLI	Configuration, Extension, Modification, Localisation, Integration
CEO	Chief Executive Officer
CFO	Chief Finance Officer
CI	Configuration Item
CI	Continuous Integration
CIA	Confidentiality, Integrity & Availability
CIO	Chief Information Officer
CL	Continuous Learning
CM	Continuous Monitoring
CMDB	Configuration Management DataBase
CMMI	Capability Maturity Model Integration
CMS	Configuration Management System
CN	Continuous desigN
CO	Continuous dOcumentation
CoC	Code of Conduct
CoP	Communities of Practice (CoP)
CP	Continuous Planning
CQ	Continuous SLA
CPU	Central Processing Unit
CR	Competitive Response
CRAMM	CCTA Risk Assessment Method Methodology
CRC	Cyclic Redundancy Check
CS	Continuous aSsessment
CT	Continuous Testing

AfkoRting	Betekenis
CTO	Chief Technical Officer
CY	Continuous securityY
DevOps	Development & Operations
DML	Definitive Media Library
DNS	Domain Name System
DoD	Definition of Done
DoR	Definition of Ready
DTAP	Development, Test, Acceptance and Production
DU	Definitional Uncertainty
DVS	Development Value System
E2E	End-to-End
ERD	Entity Relation Diagram
ERP	Enterprise Resource Planning
ESA	Epic Solution Approach
ESB	Enterprise Service Buss
ETL	Extract Transform & Load
EUX	End User eXperience Monitoring
FAT	Functionele AcceptatieTest
FSA	Feature Solution Approach
GAT	Gebruiker AcceptatieTest
GCC	General Computer Controls
GDPR	General Data Protection Regulation
GIT	Global Information Tracker
GSA	Generieke & Specifieke Acceptatiecriteria
GUI	Graphical User Interface
GWT	Given-When-Then
HRM	Human Resource Management
HRR	Hand-off Readiness Review
IaC	Infrastructure as Code
ICT	Information Communication Technology
ID	Identifier
INVEST	Independent, Negotiable, Valuable, Estimatable, Small and Testable
IPOPS	Information assets, People, Organisation, Products and services, Systems and processes
IR	Infrastructure Risk
ISAE	International Standard On Assurance Engagements
ISMS	Information Security Management System
ISO	Information Standardisation Organisation
ISVS	Information Security Value System
IT	Information Technology
ITIL 4	Information Technology Infrastructure Library 4
ITSM	Information Technology Service Management
JIC	Just In Case
JIT	Just In Time

Afkorting	Betekenis
JKK	Ji-Kotei-Kanketsu
JVM	Java Virtual Machine
KPI	Key Performance Indicator
KSF	Kritieke Succes Factor
LAN	Local Area Network
LCM	LifeCycle Management
LDAP	Lightweight Directory Access Protocol
LRR	Launch Readiness Review
LT	Lead Time
MASR	Modify, Avoid, Share, Retain
MFA	Multi Factor Authentication
MI	Management Information
MOF	Microsoft Operations Framework
MRI	Minimum Required Information
MT	Module Test
MTBF	Mean Time Between Failure
MTBSI	Mean Time Between System Incidents
MTTR	Mean Time To Repair
MVP	Minimal Viable Product
NC	Non Conformity
NFR	Non-Functional Requirement
OAWOW	One Agile Way of Working
OLA	Operational Level Agreement
OTAP	Ontwikkel-, Test-, Acceptatie- en Productieomgeving
PAAS	Platform As A Service
PAT	Productie AcceptatieTest
PBI	Productie Backlog Item
PDCA	Plan Do Check Act
PESTLE	Political, Economic, Sociological, Technological, Legislative, Environmental
POR	Project or Organisational Risk
PPT	People, Process & Technology
PST	Performance StressTest
PT	Processing Time
QA	Quality Assurance
QC	Quality Control
RACI	Responsibility, Accountable, Consulted and Informed
RASCI	Responsibility, Accountable, Supporting, Consulted and Informed
RBAC	Role-Based Access Control
REST API	REpresentational State Transfer Application Programming Interface
ROI	Return On Investment
RPA	Robotic Process Automation
RUM	Real User Monitoring
S-CI	Software Configuration Item

Afko ting	Betekenis
SA	Strategic IS Architecture
SAFe	Scaled Agile Framework
SAT	Security AcceptatieTest
SBAR	Situation, Background, Assessment, Recommendation
SBB	System Building Block
SBB-A	System Building Block Application
SBB-I	System Building Block Information
SBB-T	System Building Block Technology
SIT	Systeemintegratietest
SLA	Service Level Agreement
SM	Strategic Match
SMART	Specific, Measurable, Accountable, Realistic, Timely
SME	Subject Matter Expert
SNMP	Simple Network Management Protocol
SoA	Statement of Applicability
SoE	System of Engagement
SoI	Systems of Information
SoR	System of Records
SoX	Sarbanes Oxley
SQL	Structured Query Language
SRC	Security, Risk and Compliancy
SRG	Standards Rules & Guidelines
SSL	Secure Sockets Layer
ST	Systeemtest
SVS	Service Value System
SWOT	Strength, Weakness, Opportunities, Threats
TCO	Total Cost of Ownership
TCP	Transmission Control Protocol
TDD	Test Driven Development
TFS	Team Foundation Server
TISO	Technical Information Security Officer
TOM	Target Operating Model
TPS	Toyota Production System
TTM	Time To Market
TU	Technical Uncertainty
TVB	Taken, Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden
UAT	User Acceptance Test
UML	Unified Modeling Language
UT	Unit Testing
UX design	User eXperience design
VCR	Verwachte Contante ROI
VOIP	Voice over Internet Protocol
VSM	Value Stream Mapping
WAN	Wide Area Network

Afkorting	Betekenis
WIP	Work In Progress
WMI	Windows Management Instrumentation
WoW	Way of Working
XML	eXtensible Markup Language
XP	eXtreme Programming

Tabel C-1, Afkortingen.

Bijlage D, Websites

bigpanda	[Bigpanda]	https://www.bigpanda.io/blog/event-correlation/
Bullseye	[Bullseye]	https://www.bullseye.com/minimum.html
Businessdictionary	[Businessdictionary]	http://www.businessdictionary.com
Collabnet	[CollabNet]	https://www.collab.net
CleanArchitecture	[CleanArchitecture]	https://www.freecodecamp.org/news/a-quick-introduction-to-clean-architecture-990c014448d2/
CleanCode	[CleanCode]	https://cvuorinen.net/2014/04/what-is-clean-code-and-why-should-you-care/
dbmetrics	[dbmetrics]	http://www.dbmetrics.nl
dbmetrics	[dbmetrics publicaties]	https://www.dbmetrics.nl/wp-content/uploads/2021/07/dbmetrics_best-practice-publications_2021-07-22_900.pdf
De Caluwé	[De Caluwé]	https://www.agile4all.nl/het-kleurenmodel-van-de-caluwe-en-vermaak/
DevOps	[DevOps]	http://DevOps.com
DDD	[DDD]	https://www.slideshare.net/skillsmatter/ddd-in-agile
doxygen	[doxygen]	http://www.doxygen.nl/manual/docblocks.html
doxygen voorbeeld	[doxygen voorbeeld]	http://www.doxygen.nl/manual/examples/qtstyle/html/class_q_tstyle_test.html#a0525f798cda415a94fedeceb806d2c49
EXIN	[Exin]	http://www.exin.nl
Gladwell	[GLADWELL]	http://www.gladwill.nl
IIR	[IIR]	http://www.IIR.nl
Investopedia	[Investopedia]	https://www.investopedia.com
ITMG	[ITMG]	http://www.ITMG.nl
ITPedia	[ITPEDIA]	http://www.itpedia.nl
Patrick Cousot	[Patrick Cousot]	https://www.di.ens.fr/~cousot/abstract_interpret.shtml
Porter	[Porter]	https://medium.com/@sniloy/value-chain-analysis-value-stream-mapping-and-business-process-mapping-what-is-the-difference-431589d27ea8
Sneider	[Schneider]	https://shift314.com/are-you-using-the-right-culture-model/
Tiobe	[Tiobe]	http://www.tiobe.com/content/paperinfo/DefinitionOfConfidenceFactor.html
UnitTest	[UnitTest]	https://docs.python.org/3/library/unittest.html
Westrum	[Westrum]	https://www.delta-n.nl/het-belang-van-cultuur-in-devops/
Wiki	[Wiki]	http://nl.wikipedia.org / wiki / Cloud_computing
Wiki docgen	[Wiki docgen]	https://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_documentation_generators

Tabel D-1, Websites.

Bijlage E, Index

%

%C/A · 52, 55, 66, 102, 148, 151, 153, 156, 158, 162, 166, 167, 170, 171, 175, 183, 186, 189, 191, 194, 196, 198, 202, 205, 208, 209, 211, 212, 214, 215, 367, 415

A

A/B testing · 338, 351, 363, 399
 acceptatiecriterium · 137, 143, 175, 176, 178, 208, 223, 231, 317, 353, 370, 384, 400, 404
 acceptatietest · 399
 access tag · 60
 accountable · 148, 149
 accuraatheid · 291, 303
 actor · 42, 43, 44, 45, 82, 140, 142, 148, 151, 153, 154, 156, 158, 162, 167, 171, 175, 183, 184, 186, 189, 191, 194, 196, 197, 198, 202, 205, 208, 209, 211, 212, 214, 215, 274, 276, 345, 346
 ad hoc deployment · 368, 382
 ad hoc monitoring · 371, 382
 ad hoc testing · 362, 382
 adaptive change · 349
 adaptive software development · 220
 additional change · 349
 affinity · 399
 AFM · 415
 Agile · 27, 117, 327, 399, 411, 412

- coach · 1
- design · 8
- infrastructure · 399
- manifesto · 217
- methode · 220
- modeling · 220
- planning · 350
- proces · 339, 355
- project · 63, 240, 248, 257, 268, 391
- release train · 117
- release trains · 27, 327
- Scrum · 26, 326
- Scrum process · 352
- testing · 351
- unified process · 220

 Agile Scrum · 26, 29, 45, 62, 63, 64, 116, 119, 388, 403

- framework · 26, 27, 260, 326, 327
- guide · 255
- planning · 63, 64
- proces · 26, 260, 326

 Agile Scrum framework · 116, 117
 Agile Scrum proces · 116
 Algemene Gegevensbescherming · Zie AVG
 alternate path · 399

Amazon Web Services · Zie AWS
 ambitieniveau · 100, 110, 111, 227, 228
 Andon cord · 399
 anker · 23, 113, 257, 323
 anomaly detection technique · 399
 antifragility · 400
 anti-pattern · 24, 25, 28, 30, 31, 114, 115, 118, 120, 121, 258, 259, 261, 262, 263, 324, 325, 328, 329, 330, 331, 400
 apenrots · 24, 113, 323
 applicatie · 20, 25, 26, 62, 66, 67, 85, 89, 110, 115, 116
 applicatie architectuur · 247
 applicatiebeheer · 406
 applicatiecomponent · 407
 application service monitoring · 67
 Application Services Library · Zie ASL
 Archimate plaat · 243, 244
 architect · 1, 255
 architecture building block · 350
 architectuur · 63, 219, 240, 242, 246, 247, 257, 268, 269, 275, 315

- framework · 247
- model · 247
- principe · 123, 240, 247, 265, 266
- view · 247

 artefact · 41, 138, 259, 274, 343, 390, 400, 402
 artefact repository · 400
 ASL · 243, 415
 assessment · 21, 111, 263, 315, 316, 318, 321, 322, 324, 328, 329, 330, 331, 334, 335, 345, 346, 347, 348, 386, 410
 assessment methode · 164, 168, 173
 asset · 98, 137, 141, 143, 153, 155, 159, 160, 161, 164, 171, 172, 174, 177, 183, 184, 186, 203, 204, 207, 208, 377, 378

- categorie · 137, 183, 184
- groep · 137, 171, 172, 177, 184, 186, 189, 196, 208
- owner · 224
- register · 137, 155, 185, 188
- type · 156, 177, 188

 assisted code review used · 351
 audit · 209

- basis · 208
- criteria · 201, 207, 208, 209
- log · 210
- plan · 201, 205

 auditability · 369, 384
 auditing · 339
 auditor · 1
 automated regression testing · 363
 automated sign off · 363, 381
 automated test · 400
 Autoriteit Financiële Markten · Zie AFM
 availability · 96, 106, 142, 143, 147, 156, 157, 160, 162, 180, 181, 182, 367, 372, 401
 AVG · 8, 106, 168, 169, 415

AVS · 17, 34, 35, 36, 38, 40, 44
 awareness · 130, 141, 143, 150, 158, 159,
 164
 AWS · 61, 91, 415

B

backlog · 221
 backlog item · 409
 back-up and recovery · 61
 bad apple theory · 400
 bad path · 364, 400
 Balanced Score Card · 12, 14, 51, 52, 55,
 102, Zie BSC
 barrier · 153
 base use case · 274, 345
 baseline · 225, 338, 353, 364, 366
 BDD · 319, 338, 351, 354, 380, 400, 415
 bedreiging · 105, 106, 161, 164, 167, 168,
 171, 172, 173, 174, 177
 bedrijfsdoel · 53, 54
 bedrijfsproces · 219
 beeldvorming · 9, 23, 24, 25, 29, 30, 97,
 113, 114, 115, 119, 120, 240, 257, 258,
 259, 261, 263, 315, 323, 324, 325, 328,
 330
 Behavior Driven Development · 363, Zie
 BDD
 beheerarchitectuur · 243
 belastingwet · 24, 56, 114
 benchmark · 319, 321
 beschikbaarheid · 36, 58, 76, 126, 254, 310,
 311
 best practice · 23, 113, 257, 323, 401
 besturing · 11
 besturing' · 317
 betrouwbaarheid · 219
 beveiliging · 339
 beveiligingsmaatregel · 329, 352
 bevinding · 141, 144, 175, 177, 179, 201,
 206, 207, 210, 212
 bevoegdheden · 9, 23, 97, 113, 315, 323
 bevoegdheid · 240, 257
 bewijsmateriaal · 101, 110, 177, 179
 BI · 415
 BI-model · 7, 95
 binary · 400
 Biometrische verificatie · 60
 BI-oplossing · 8, 96
 BiSL · 243, 415
 blameless post mortem · 61, 339, 352, 381,
 400
 blamelessness · 400
 blind poker sessie · 166
 blue/green deployment · 400
 blue/green environments · 338
 Body of Knowledge · Zie BOK
 BOK · 415
 borging · 325
 bottleneck · 299
 bottom-up · 23, 113, 257, 323

boundary · 52, 55, 271, 277, 289, 290, 291,
 292, 307
 bouwsteen · 292
 branching · 338, 366, 367, 401
 broken build · 338, 367, 400
 brown field · 400
 BSC · 100, 242, 246, 269, 270, 391, 415
 build · 338, 349, 351, 352, 353, 363, 364,
 366, 367, 381, 384, 400, 401, 402, 411
 - automation · 366
 - meta data · 366, 383
 - time · 367
 build-in failure mode · 339, 352, 367, 384
 built-in monitoring · 67
 burn down chart · 391
 burn up chart · 391
 business
 - architectuur · 247
 - case · 241, 242, 253, 257, 268
 - DevOps · 339
 - functie · 223
 - model canvas · 49
 - service monitoring · 66
 - value · 401, 403
 - value chain · 16, 103, 104, 107, 130,
 132, 147, 153, 154, 155
 - value stream · 29, 118, 328

Business Information Services Library · See
 BiSL

Business Intelligence · Zie BI

Business Value System · Zie BVS

BVS · 104, 105, 125, 130, 241, 243, 244,
 245, 250, 253, 254, 258, 265, 266, 270,
 275, 415

C

CA · 415
 CAB · 353, 415
 CAMS · 402, 415
 canary releasing · 338, 369, 401
 capability · 402
 Capability Maturity Model Integration · Zie
 CMMI
 capaciteit · 224, 401
 capacity · 367, 372
 cascaderen · 55
 CA-tool community · 87
 CCTA Risk Assessment Method Methodology
 · Zie CRAMM
 CD · 338, 340, 365, 368, 370, 371, 380,
 381, 382, 383, 384, 401, 405, 415
 CDAAS · 368, 370, 381
 CE · 415
 CE model · 337, 357
 CEM · 415
 CEMLI · 349, 415
 Central Event Monitor · Zie CEM
 Central Processing Unit · Zie CPU
 CEO · 149, 150, 415
 CFO · 149, 150, 415
 chain management · 367, 382

- chain manager · 353
- champion gedrag · 327
- change
 - authority · 353
 - category · 401
 - manager · 353
 - object · 353
 - schedule · 401
- Change Advisory Board · Zie CAB
- check-in · 338, 366, 380, 382, 386
- check-out · 366
- checkpoint · 340, 359, 361, 365, 367, 370, 374, 376, 379, 387, 389, 390, 391, 392
- Chief Executive Officer · Zie CEO
- Chief Finance Officer · Zie CFO
- Chief Information Officer · Zie CIO
- Chief product owner · 353
- Chief Technology Officer · Zie CTO
- chores · 223
- CI · 338, 340, 367, 368, 370, 380, 381, 382, 383, 384, 401, 405, 415
- CI/CD pipeline · 325
- CI/CD secure pipeline · 7, 26, 61, 95, 104, 116, 203, 204, 232, 234, 235, 253, 254, 263, 270, 282, 297, 315, 324, 326, 329, 378
- CIA · 106, 137, 138, 142, 155, 156, 157, 160, 161, 162, 163, 164, 167, 171, 174, 177, 181, 182, 186, 188, 189, 190, 193, 195, 196, 197, 198, 200, 203, 204, 208, 212, 217, 227, 228, 229, 415
- CIA-aspect · 156
- CIA-doelstelling · 156
- CIA-matrix · 58, 60, 79, 82, 83, 107, 155, 157, 160, 161, 171, 174, 186, 188, 193, 196, 197, 198, 200, 203, 204, 208, 217, 229
- CIO · 150, 415
- CISO · 149
- CL · 339, 376, 377, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 415
- classificatie matrix · 166, 170, 174
- classificatiemodel · 51
- clean deployment · 370
- cloud · 401
 - configuration file · 401
 - provider · 310
 - service · 401
- cluster immune system release pattern · 401
- CM · 338, 357, 359, 361, 371, 373, 374, 379, 381, 382, 383, 384, 387, 389, 390, 391, 415
- CMDB · 65, 83, 91, 368, 381, 415
- CMM · 285, 286
- CMMI · 317, 337, 340, 357, 359, 362, 365, 368, 371, 374, 377, 385, 387, 390, 415
- CMS · 370, 415
- CN · 415
- CO · 239, 385, 387, 415
- CoC · 137, 143, 158, 159, 160, 164, 183, 415
- code branch · 401
- Code of Conduct · Zie CoC
- code review form · 401
- Code Tabaksblatt · 52
- code view · 11, 297, 299, 310
- codereview · 223
- codified NFR · 401
- collaborating tool · 385
- collaboration · 401
- commit code · 401
- commit stage · 401
- commitment statement · 137, 148, 149
- Communities of Practice · Zie CoP
- competence · 331, 334, 335, 374, 375, 376, 382, 385, 399, 404
 - matrix · 331, 334, 375
 - monitor information · 376, 383
 - partnership · 376, 385
- Competitive Advantage · Zie CA
- Competitive Response · Zie CR
- Completeness / Accurateness · Zie %C/A
- Completeness & Accuracy · 250, 270
- compliance · 339, 402
- compliance checking · 402
- compliancy · 7, 8, 34, 35, 40, 74, 124, 125, 130, 339, 352, 364, 367, 402
- compliancy officer · 402
- component · 405, 408, 411
- component service monitoring · 67
- component uitval · 157
- concurrentievoordeel · 249
- confidentiality · 58, 96, 106, 142, 143, 147, 156, 157, 160, 162, 180, 181, 182, 415
- Confidentiality, Integrity & Availability · Zie CIA
- configuratiebeheer · 338
- Configuration Item · Zie CI
- configuration management · 402
- Configuration Management DataBase · Zie CMDB
- Configuration Management System · Zie CMS
- Configuration, Extention, Modification, Localisation, Integration · Zie CEMLI
- constant pace · 355
- constructiefout · 247
- container · 402
- context · 26, 47, 48, 49, 50, 74, 78, 79, 116
- contextual inquiry · 351
- contingency recovery option · 61
- contingentiefactor · 100, 140, 219
- continuity · 367, 401, 407
- continuous
 - assessment · 2, 230, 234
 - auditing · 230, 234
 - control model · 99, 105, 123, 128, 129
 - deployment · 230, 234
 - design · 230, 234
 - everything · 109
 - improvement · 104
 - integration · 220, 230, 234
 - learning · 230, 234
 - monitoring · 230, 234
 - planning · 230, 234

- security · 109, 114, 115, 116, 123, 126, 138, 139, 140
 - security pyramid · 104, 105, 113, 114, 116, 117, 123, 126, 127, 128
 - security roadmap · 117
 - SLA model · 241
 - testing · 230, 234
- Continuous**
- Assessment · 2, 19, 21, 24, 25, 26, 33, 36, 42, 43, 50, 66, 68, 70, 72, 75, 78, 80, 85, 86, 90, 239, 253, 255, 258, 259, 260, 265, 266, 273, 315, 317, 318, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 343, 344, 345, 348
 - Auditing · 2, 19, 33, 56, 239
 - Auditing concept · 67, 68
 - Auditing engine · 67, 68, 82
 - Auditing pyramid · 9, 11, 12, 17, 23, 24, 26, 27, 33, 36, 37, 38, 44
 - Delivery · 317, 318, 338, 341, 350, 354, 357, 368
 - Deployment · 2, 239, 318, 338
 - Design · 2, 239, 241
 - Design pyramid · 257
 - Documentation · 319, 350
 - Everything · 1, 7, 19, 95, 239, 253, 315, 321, 331, 333, 339, 340, 341
 - Improvement · 412
 - Integration · 2, 239, 317, 318, 323, 333, 341, 350, 354, 357, 365
 - Learning · 2, 239, 319, 333, 336, 349, 354, 357, 374, 412
 - Monitoring · 2, 239, 319, 333, 350, 354, 357, 371
 - Monitoring layer model · 67, 299
 - Planning · 2, 239, 241, 275
 - SLA · 239, 258, 391
 - SLA model · 240
 - Testing · 2, 239, 267, 319, 350, 354, 362, 364
 - Testing roadmap · 21, 27, 255, 322, 327
- Continuous assessment** · Zie CS
- Continuous Auditing** · Zie CA
- Continuous Deployment** · Zie CD
- Continuous design** · Zie CN
- Continuous documentation** · Zie CO
- Continuous Everything** · Zie CE
- Continuous Integration** · Zie CI
- Continuous Learning** · Zie CL
- Continuous Monitoring** · Zie CM
- Continuous Planning** · Zie CP
- Continuous security** · Zie CY
- Continuous SLA** · Zie CQ
- Continuous Testing** · Zie CT
- contract** · 218, 224
- control** · 7, 95, 263, 341, 353, 377, 378, 379, 381, 402, 410
 - backlog · 107
 - definition database · 67
 - evidence database · 67, 138, 204
 - functie · 95
 - label · 164, 178
- label management** · 60
- model** · 38, 89, 128
- pattern** · 91
- Conway's law** · 402
- cookbook** · 166, 170, 174, 188, 190, 193, 196, 200, 204, 207
- CoP** · 27, 117, 327, 415
- core value stream** · 240, 253, 299
- corrective change** · 349
- counter measure** · 350, 370, 406
- CP** · 415
- CPU** · 371, 415
- CQ** · 415
- CR** · 415
- CRAMM** · 57, 415
 - bedreiging · 173
 - issue · 171
 - issue register · 137, 186, 188
- CRC** · 415
- CRC check** · 309, 310, 311
- CRC code** · 157
- CS** · 415
- CSI register** · 138, 141, 215, 216
- CT** · 338, 362, 364, 365, 380, 381, 382, 383, 384, 415
- CTO** · 416
- cultural debt** · 402
- Culture, Automation, Measurement and Sharing** · Zie CAMS
- current state** · 55, 289, 290, 291
- CY** · 416
- cycle time** · 339, 402
- Cyclic Redundancy Check** · Zie CRC
-
- D**
- daily stand-up** · 350
- data** · 341
 - driven testing · 364, 383
 - encryptie · 60
 - entry management · 60
 - masking · 364, 383
 - transport · 157
- dataverlies** · 157
- deadline** · 274
- debt** · 402
- declarative programming** · 402
- deelproduct** · 261
- defect** · 339, 353, 364, 367, 370, 407
 - management · 367, 382
 - record · 364, 367, 383
 - tracking · 403
- definitie** · 240, 315
- Definition of Done** · Zie DoD
- Definition of Ready** · Zie DoR
- Definitional Uncertainty** · Zie DU
- Definitive Media Library** · Zie DML
- dekkingsgraad** · 262, 263
- deliverable** · 38, 128
- Deming** · 219
- Demming wheel** · 406
- deployable unit** · 353

deployed object · 353
 deployment · 351, 364, 368, 369, 399
 - defect · 370, 383
 - management · 370, 382
 - pipeline · 317, 364, 370, 401
 - script · 369
 - strategy · 369, 384
 - team · 223
 design · 7, 95, 274, 402, 413
 Dev engineer · 1
 Dev profile · 352
 development · 260, 399, 400, 403, 405, 406, 408, 410, 411, 412, 413
 - team · 260, 261
 Development & Operations · Zie DevOps
 development ritual · 403
 development team · 26, 27, 116, 117, 221, 222, 223, 326, 327
 Development Value System · Zie DVS
 Development, Test, Acceptance and Production · Zie DTAP
 deviation · 350
 DevOps · 7, 8, 16, 23, 24, 26, 27, 28, 31, 37, 44, 45, 62, 63, 69, 74, 75, 77, 82, 84, 95, 96, 103, 113, 116, 117, 118, 121, 127, 230, 257, 260, 315, 323, 326, 327, 377, 380, 389, 399, 401, 403, 409, 413, 416
 - assessment · 315, 318, 321, 326, 335
 - capabilities · 317, 318, 321, 322, 324, 340, 341
 - capability · 255
 - cube · 336
 - Cube model · 333
 - engineer · 28, 118, 259, 263, 318, 327, 399, 401, 402, 403, 410, 411, 412
 - engineers · 328
 - Lemniscaat · 2, 7, 95, 127, 230, 239, 315, 318, 321, 333, 357
 - Lemniscate · 1
 - profiel · 327
 - team · 1, 26, 27, 116, 117, 118, 276, 315, 317, 319, 324, 326, 327, 330, 333, 341, 346, 347, 349, 350, 352, 353, 354, 363, 365, 367, 368, 369, 370, 373, 374, 375, 376, 385, 386, 399, 400, 401, 402, 404, 408, 413
 - werkwijze · 1, 345
 - WoW · 116, 117
 digitale hacker · 165
 Digitalisering · 168
 DML · 369, 381, 416
 DML control · 381
 DNS · 416
 document lifecycle management · 386
 documentation coverage · 386
 documentation generating tool · 385
 DoD · 7, 44, 61, 62, 63, 95, 141, 223, 228, 252, 259, 261, 266, 268, 270, 275, 339, 346, 350, 353, 367, 375, 378, 384, 386, 388, 390, 405, 416
 DoD effectiveness · 353
 doelstelling · 239

Domain Name System · Zie DNS
 domeinarchitect · 281
 doorzettingsvermogen · 219
 DoR · 339, 350, 353, 366, 375, 384, 386, 390, 416
 DoR effectiveness · 353
 downward spiral · 403
 DTAP · 351, 364, 369, 370, 372, 381, 410, 416
 DTAP environments · 364, 410
 DTAP street · 351, 370
 DU · 416
 Duration deployment · 370
 duurzaamheid · 168, 169
 DVS · 14, 16, 17, 35, 38, 40, 45, 47, 49, 70, 71, 74, 97, 99, 102, 103, 104, 125, 128, 130, 241, 244, 245, 250, 262, 267, 269, 270, 284, 285, 378, 416

E

E2E · 336, 339, 353, 364, 370, 372, 373, 381, 384, 416
 - acceptance · 370, 384
 - deployment pipeline · 336
 - infrastructuurmeting · 299
 - infrastructure monitoring · 66
 - monitoring · 61
 - ping · 66
 - SIT · 353
 - test · 325, 364
 - UAT · 353
 effectief · 26, 116, 326
 efficiënt · 26, 116, 326
 eigenaarschap · 23, 26, 28, 113, 116, 118, 257, 260, 322, 323, 326, 328
 eindgebruiker · 223
 eindresultaat · 223
 elapse time · 254
 elimineren · 95, 100, 109, 120, 157, 160, 191, 220, 232, 276, 299, 304
 e-mail pass around · 338, 351, 403
 enable value stream · 240, 241, 253, 270, 284, 285, 286
 enabling service · 299
 enabling value stream · 240, 253, 299
 encryptie mechanisme · 153
 End User eXperience Monitoring · Zie EUX
 End-to-End · Zie E2E
 enterprise architect · 276
 enterprise architectuurmodel · 246, 247
 Enterprise Resource Planning · Zie ERP
 Enterprise Service Buss · Zie ESB
 Entity Relation Diagram · Zie ERD
 environment · 368, 369, 370
 epic · 55, 63, 64, 86, 223, 241, 242, 247, 248, 249, 268, 270, 291, 295, 340, 350, 352, 353, 390, 416
 epic one pager · 242
 Epic Solution Approach · Zie ESA
 epic user story · 223, 224
 ERD · 416

ERP · 416
 error path · 403
 ESA · 416
 ESB · 416
 E-shaped · 339, 355, 375, 383, 404
 ETL · 416
 EUX · 66, 416
 event · 67, 300, 338, 350, 351, 358, 371, 372, 373, 383, 408
 - analysis · 372
 - catalogue · 371, 382
 - correlation · 372, 382
 event monitoring · 67
 eventcatalogus · 223
 eventlogboek · 137
 evidence · 13, 20, 24, 25, 28, 29, 30, 35, 36, 40, 44, 45, 56, 67, 68, 70, 73, 74, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 101, 105, 110, 114, 115, 118, 119, 120, 125, 126, 128, 130, 134, 137, 138, 149, 161, 175, 179, 182, 183, 202, 203, 204, 205, 209, 210, 225, 226, 234, 377, 378, 379, 388, 389
 evidence collector · 138, 203, 204, 205, 377
 evidence criteria · 137, 175
 evolutionary project management · 220
 exception · 372
 experimenteren · 319
 eXtensible Markup Language · Zie XML
 extern geheugen verbruik · 67
 external issue · 137, 150, 151, 161, 167, 168, 170, 177, 186
 Extract Transform & Load · Zie ETL
 eXtreme Programming · Zie XP

F

failure · 400
 fast feedback · 23, 113, 257, 323
 FAT · 223, 353, 354, 399, 416
 feature · 55, 223, 248, 249, 291, 340, 352, 353, 363, 403, 404, 413
 feature driven development · 220
 feature request · 221
 Feature Solution Approach · Zie FSA
 feature toggle · 338, 403
 feedback · 336, 338, 339, 350, 351, 353, 354, 362, 363, 364, 365, 366, 368, 370, 376, 380, 382, 384, 402, 403, 406, 409, 412
 feedforward · 403
 financiële verslaglegging · 109
 finding criteria · 137, 175, 177, 179
 first time right · 55
 five times why methode · 20, 110, 254, 322
 flexibiliteit · 221
 flow · 50, 333, 336, 339, 340, 349, 350, 352, 353, 354, 367, 372, 375, 402, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 412, 413
 focus · 220, 224
 footprint · 300
 four eye-principle · 369

framework · 408
 front-end applicatie · 26, 116, 326
 FSA · 416
 functie · 27, 117, 263, 327, 331
 functiepunt · 225
 functiepuntenanalysemethode · 225
 functionaliteit · 219, 220, 221
 Functionele AcceptatieTest · Zie FAT

G

Galbraith · 27, 117
 Game days · 352
 GAT · 416
 Gaussian distribution · 399, 403
 GCC · 30, 120, 416
 GDPR · 13, 24, 52, 56, 100, 114, 416
 gebruiker · 66, 219, 220, 221, 225, 299
 Gebruiker AcceptatieTest · Zie GAT
 gebruikersinterface · 88, 140
 gebruikersorganisatie · 1, 218, 219, 220, 247
 gebruikerstransactie · 66
 Gene Kim · 403, 408, 412
 General Computer Controls · Zie GCC
 General Data Protection Regulation · Zie GDPR
 Generieke & Specifieke Acceptatiecriteria · 57, Zie GSA
 gereedschapskist · 1
 gewenste gedrag · 19, 109
 gewenste situatie · 247
 Gherkin language · 35, 62, 63, 87, 125, 203
 GIT · 416
 Given When Then · 352, 404, Zie GWT
 Given-When-Then statement · 44, 61, 62, 63
 Global Information Tracker · Zie GIT
 goal · 51, 246, 274, 275, 390
 governance · 27, 97, 103, 104, 117, 118, 119, 125, 132, 141, 145, 147, 161, 201, 261, 327, 336
 Graphical User Interface · Zie GUI
 green build · 338, 351, 367
 green field · 404
 GSA · 416
 GUI · 416
 guild · 117
 GWT · 44, 62, 63, 404, 416

H

Hand-off Readiness Review · Zie HRR
 happy flow · 41, 137, 273, 343
 happy path · 364, 399, 400, 404
 hardware · 224, 402, 405, 413
 health model definition · 372
 health model usage · 372
 hero gedrag · 327
 holistisch · 324
 holistisch aanpak · 329

Holocracy · 404
 homoniem · 324, 334
 horizontal splitting of feature · 404, 413
 HRM · 8, 31, 33, 56, 96, 121, 123, 224, 263,
 264, 265, 325, 327, 331, 334, 345, 346,
 347, 416
 - aanpak · 331
 - beleid · 263
 - cyclus · 325
 - functionaris · 263, 331
 - manager · 31, 121
 HRR · 338, 416
 huidige situatie · 242, 247, 254
 Human Resource Management · Zie HRM
 hypothesis driven development · 338, 351

I

IaC · 366, 369, 383, 399, 405, 416
 IaC script · 369, 383
 ICT · 405, 416
 ID · 354, 416
 ideal test pyramid · 338, 363, 412
 idempotent · 404
 identification · 366
 IDentifier · Zie ID
 impact · 9, 97
 impact rate · 166, 170
 impact severity · 165, 166, 169, 170
 imparative programming · 404
 impediment · 223
 incident · 221
 incident criteria · 137, 175
 incrementeel · 7, 9, 35, 77, 95, 97, 125
 Independent, Negotiable, Valuable,
 Estimatable, Small and Testable · Zie
 INVEST
 indringer · 157
 informatiebeveiliging · 7, 13, 17, 19, 20, 34,
 35, 40, 69, 70, 71, 75, 78, 79
 informatiedrager · 141
 informatieketen · 66
 informatiesysteem · 7, 8, 9, 20, 25, 26, 30,
 56, 66, 67, 69, 70, 71, 74, 95, 96, 110,
 115, 116, 120, 218, 219, 220, 224, 239,
 255, 299, 300, 326
 Information assets, People, Organisation,
 Products and services, Systems and
 processes · Zie IPOS
 Information Communication Technology ·
 Zie ICT
 information radiator · 405
 information security · 95, 96, 110
 - auditing engine · 138, 204, 378
 - awareness training · 158, 159
 - incident · 379
 - normenkader · 115
 - policy · 97, 137, 138, 141, 147, 148,
 149, 156, 157, 158, 159, 164, 179, 189,
 206, 210
 - risk · 379
 - value chain · 97, 131, 132

- value stream · 111
 Information Security Management System ·
 Zie ISMS
 Information Security Value System · Zie
 ISVS
 Information Standardisation Organisation ·
 Zie ISO
 Information Technology · Zie IT
 Information Technology Infrastructure
 Library · Zie ITIL 4
 Information Technology Service
 Management · Zie ITSM
 Infosec · 405
 Infrastructure as Code · Zie IaC
 infrastructure component · 405
 infrastructure management · 349, 405
 Infrastructure Risk · Zie IR
 infrastructurele component · 300
 infrastructuur
 - architectuur · 247
 - service · 300
 infrastructuur service monitoring · 67
 injection into production · 352
 innovatie · 221
 innovatiegraad · 245
 integrated monitoring · 371
 integrated pipeline · 367
 integrated test tooling · 363, 381
 integrated VSM · 364, 367, 370, 373, 376,
 386
 integratie monitorkennis · 263
 integriteit · 7, 58, 76, 85, 90, 95
 integrity · 96, 106, 142, 143, 147, 156, 157,
 160, 162, 180, 181, 182, 415
 interested parties register · 137, 155
 interested party · 97, 105, 106, 132, 137,
 141, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 158,
 177, 200, 201, 203, 204, 208, 217, 225,
 229
 intern geheugen · 67
 internal issue · 162
 International Standard On Assurance
 Engagements · Zie ISAE
 interne audit · 98, 138, 141, 144, 177, 179,
 201, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211,
 215, 216
 - actielijst · 207
 - approach · 206, 209
 - doel · 206, 208
 - finding · 207
 - partijen · 206, 208
 - plan · 205, 206, 207, 208
 - rapport · 207
 - resultaat · 206, 209
 - scope · 206, 209
 - tijd · 206, 209
 interne service monitoring · 67
 intruder · 87
 INVEST · 404, 416
 IP address · 405
 IPOS · 137, 161, 162, 163, 164, 165, 166,
 416
 IPR conflict · 61

IR · 416
 ISAE 3402 · 13, 52, 56, 71, 100, 252
 I-shaped · 339, 355, 404
 IshiKawa · 57
 ISMS · 416
 ISO · 416
 ISO 20000 · 52
 ISO 27001 · 13, 14, 25, 30, 45, 52, 56, 71, 73, 74, 75, 76, 79, 83, 88, 89, 97, 99, 100, 102, 105, 115, 120, 130, 131, 134, 138, 148, 150, 153, 154, 159, 160, 164, 168, 179, 187, 193, 195, 196, 201, 203, 206, 207, 208, 209, 210, 214, 228, 234, 250, 252, 295, 304, 388
 ISO 90000 · 52
 issue logboek · 137, 142, 162, 166, 167, 170
 issue type · 166, 170
 IST · 406
 IST – SOLL – Migratiepad · 99
 IST situatie · 247, 391
 ISVS · 14, 98, 102, 104, 124, 125, 126, 127, 128, 241, 242, 244, 245, 250, 253, 254, 258, 265, 266, 269, 270, 284, 285, 416
 IT · 403, 407, 412, 416
 iteratief · 7, 9, 35, 95, 97, 125
 ITIL 4 · 14, 15, 16, 45, 74, 102, 103, 250, 251, 416
 ITSM · 407, 416

J

Java Virtual Machine · Zie JVM
 JIC · 306, 416
 Ji-Kotei-Kanketsu · Zie, Zie JKK
 JIT · 405, 406, 416
 JKK · 405, 417
 JSON formaat · 119, 203
 JSON format · 29, 89
 juistheid · 303
 Just In Case · Zie JIC
 Just In Time · Zie JIT
 JVM · 417

K

Kaizen · 358, 364, 367, 370, 372, 376, 380, 381, 386, 405, 407
 Kaizen Blitz (or Improvement Blitz) · 406
 Kaizen in advance · 406
 Kanban · 406, 407, 413
 Kaplan en Norton · 246
 Ken Schwaber · 26, 116, 260, 326
 kennis · 241, 264, 265, 282, 304
 kennisoverdracht · 21, 255, 327
 keten · 26, 116, 326
 Key Performance Indicator · Zie KPI
 kibana dashboard · 406
 klanttevredenheid · 51, 246
 knowledge · 352, 372, 374

knowledge base · 304
 kortetermijnoplossing · 318
 KPI · 147, 156, 253, 254, 257, 285, 297, 310, 311, 350, 379, 391, 406, 407, 413, 417
 KPI trend measurement · 365, 370, 373, 376, 384, 387
 Kritieke Succes Factor · Zie KSF
 KSF · 137, 147, 156, 157, 160, 162, 253, 254, 257, 266, 285, 417
 KSF-schema · 53
 kwaliteit · 27, 117, 219, 327
 kwaliteits
 - aspect · 34, 58, 124
 - beheersing · 240
 - borging · 35, 125
 - criterium · 339
 - eis · 224
 - medewerkers · 1

L

lag monitor · 99
 lagenstructuur · 38, 128
 LAN · 66, 417
 late feedback · 390
 latent defect · 406
 Launch Readiness Review · Zie LRR
 launching guidance · 406
 launching requirement · 351
 LCM · 349, 373, 417
 LDAP · 417
 lead en lag rapportage · 202
 lead time · 52
 Lead Time · 250, 270, 406, Zie LT
 leadtime · 318
 Lean · 412, 413
 - tool · 406
 lean indicator · 14
 Lean indicator · 102, 250, 299
 Lean Six Sigma · 54
 Lean software development · 220
 learning culture · 407
 learning target · 352
 leesbaarheid · 259
 lemniskaat · 315
 Lemniskaat · 37
 levenscyclus · 33, 34, 36, 70, 123, 124, 126
 leverancier · 67, 224
 lifecycle · 403, 405
 LifeCycle Management · Zie LCM
 Lightweight Directory Access Protocol · Zie LDAP
 lijnmanager · 1, 347
 lijnorganisatie · 224
 limitation · 52, 55, 277, 289, 291, 292
 Linux · 67
 Local Area Network · Zie LAN
 local binary · 368
 log · 338, 408
 log aggregation · 372
 logging level · 407

loosely coupled architecture · 407
 loosely coupled services · 407
 LRR · 338, 369, 406, 417
 LT · 54, 55, 66, 102, 148, 151, 153, 156, 158, 162, 166, 167, 170, 171, 175, 183, 186, 189, 191, 194, 196, 198, 202, 205, 208, 209, 211, 212, 214, 215, 367, 406, 417

M

machtsverhouding · 9, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 97, 113, 115, 116, 118, 119, 120, 240, 257, 259, 260, 261, 263, 315, 323, 325, 326, 328, 330
 managed object · 138
 management · 341
 Management Information · Zie MI
 manifesto · 217, 220
 manual
 - action · 369
 - architecture · 338, 384
 - deployment · 368
 - framework · 372
 - management · 373, 382
 - monitoring · 371, 381
 - provisioning · 358, 371, 372, 373, 387, 391
 - testing · 362, 377, 380, 388
 manuele plausibiliteit controle · 60
 manufacturing process · 413
 marker · 44, 141, 275
 MASR · 138, 161, 192, 195, 227, 228, 417
 maturity · 379
 max duration · 367
 max latency · 372, 381
 Mean Time Between Failure · Zie MTBF
 Mean Time Between System Incidents · Zie MTBSI
 Mean Time To Repair · Zie MTTR
 meetfrequentie · 144, 202
 meetlat · 317, 319, 322, 329
 meetvoorschrift · 30, 61, 62, 63, 64, 65, 120, 144, 201, 202
 meetvoorschriften · 65
 mergen · 324
 merging · 338, 366
 meta data · 364, 366, 369, 383, 386
 meta-data · 391, 400
 methode · 220
 methodology · 341, 380
 meting · 66, 300
 metrics · 338, 376
 MFA · 79, 85, 87, 417
 MI · 417
 Michael Porter · 101, 102, 103
 microservice · 407
 microservice architecture · 407
 Microsoft Operations Framework · Zie MOF
 migratiepad · 242, 247, 269
 migreerbaarheidseis · 90
 milestone · 257

mini pipeline · 407
 Minimal Viable Metadata · 364
 Minimal Viable Product · Zie MVP
 Minimum Required Information · Zie MRI
 Misbruik · 172, 174
 mitigeren · 95, 100, 109, 120, 157, 160, 191, 232, 276, 299, 304
 mock-up · 140
 Modify, Avoid, Share, Retain · Zie MASR
 Module Test · Zie MT
 MOF · 417
 monitor
 - archetype · 65, 67
 - architectuur · 203
 - control · 64, 65
 - matrix · 263, 264
 - model · 240
 - voorziening · 239, 248, 254, 255, 267, 275, 300
 monitoring · 371, 372, 373, 381, 384, 408
 monitoring tool · 371, 381
 monitorlagenmodel · 65
 monitorsysteem · 31, 121
 monitorvoorziening · 20, 28, 30, 32, 36, 44, 62, 64, 65, 110, 118, 120, 122, 126, 141, 142, 202, 203, 204, 205, 234, 319
 monolithic · 408
 MRI · 407, 417
 MT · 417
 MTBF · 417
 MTBSI · 417
 MTTR · 254, 408, 417
 muda · 408
 Multi Factor Authentication · Zie MFA
 MVP · 242, 248, 249, 352, 391, 417

N

NC · 138, 142, 162, 163, 175, 179, 180, 182, 209, 210, 213, 214, 215, 216, 417
 Necker cube · 336
 NEN 7510 · 52
 netwerk · 66, 67
 netwerkbandbreedte · 67
 NFR · 104, 401, 408, 417
 Non Conformity · Zie NC
 Non Functional Requirement · Zie NFR
 normenkader · 13, 24, 44, 48, 49, 52, 55, 56, 100, 114, 115, 130, 138, 154, 155, 201, 203
 nulmeting · 317

O

OAWOW · 417
 obeya · 408
 obeya room · 350
 object code · 366, 400
 object model · 65
 OLA · 286, 417
 omgeving · 225

onafhankelijkheid · 262
 onderhoudbaar · 224
 One Agile Way of Working · Zie OAWOW
 one piece flow · 408
 ontwerp · 222, 247
 ontwerper · 223
 ontwikkel
 - architectuur · 244
 - methode · 220
 - pad · 264, 331
 - proces · 26, 116, 260, 319, 326
 - strategie · 315
 Ontwikkel-, Test-, Acceptatie- en Productieomgeving · Zie OTAP
 ontwikkelaar · 217, 218
 onzekerheidsreductie principe · 27, 117
 oorzaak · 254, 315, 318
 Operational Level Agreement · Zie OLA
 operations · 351, 399, 403, 408, 410, 413
 operations story · 352, 408
 opleidingsbudget · 122
 opleidingsplan · 33, 123, 334
 Ops engineer · 1
 Ops liaison · 408
 Ops profile · 352
 organisatievormgeving · 9, 97, 240, 315
 organisation archetype · 408
 organisational typology model · 408
 OTAP · 417
 outcome · 12, 13, 19, 28, 29, 34, 35, 38, 40, 48, 49, 52, 99, 100, 105, 106, 109, 118, 119, 124, 125, 128, 130, 156, 161, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 175, 177, 178, 186, 187, 231, 232, 242, 253
 over-the-shoulder · 338, 409
 owner · 221, 223
 ownership · 366

P

PAAS · 370, 417
 package · 409
 pair programming · 338, 363, 384, 401, 409
 password · 59, 60, 88, 180, 181
 password control · 87
 PAT · 270, 353, 399, 417
 patch · 8, 96, 349
 pattern · 400, 409
 pattern bibliotheek · 267
 Patterns of Work · 339
 PBI · 221, 417
 PDCA · 406, 407, 417
 peer review · 363, 384, 409
 peer to peer programming · 401
 People, Process & Technology · Zie PPT
 People, Process, Technology en Partners · 58
 perfective change · 349
 performance · 274, 275, 299, 350, 364, 367, 370, 372, 376, 401, 407, 413, 417
 Performance StressTest · Zie PST

performancecriterium · 42, 140, 274, 345
 PESTLE · 137, 161, 167, 168, 169, 170, 417
 - categorie · 170
 - classificatie · 169
 - factor · 169, 170
 pipeline · 338, 339, 349, 350, 351, 353, 363, 364, 367, 368, 369, 370, 381, 384, 399, 405, 407, 410, 411, 413
 pipeline phase · 363
 Plan Do Check Act · Zie PDCA
 planningsobject · 245, 248, 253, 254, 303, 304, 310
 Platform As A Service · Zie PAAS
 Political, Economic, Sociological, Technological, Legislative, Environmental · Zie PESTLE
 POP · 31, 121, 263, 264, 265, 331
 POR · 417
 post mortem · 409
 PPT · 7, 33, 95, 123, 253, 265, 266, 318, 319, 321, 333, 349, 381, 417
 predictive monitoring · 373
 prestatie-indicator · 51, 246
 preventive change · 349
 principe · 24, 114, 258, 324
 prioriteitscriteria · 137, 143, 175, 208
 privacy autoriteit · 152
 probleem · 19, 20, 21, 109, 110, 111, 253, 254, 255, 315, 321, 322
 proceseigenaar · 1
 procesmanager · 1
 Processing Time · 250, 270, Zie PT
 product
 - backlog · 25, 27, 28, 55, 61, 62, 115, 117, 118, 223, 224, 242, 253, 254, 255, 259, 260, 261, 266, 267, 270, 281, 291, 292, 303, 304, 307, 327, 350, 378, 388, 390, 409
 - backlog item · 28, 118, 327, 405
 - backlog tool · 353
 - functie · 223
 - log file · 372
 - owner · 1, 182, 224, 225, 254, 255, 276, 353, 409
 - portfolio · 137, 183
 - roadmap · 241, 242, 268
 - roadmap' · 287, 289
 - visie · 241
 - vision · 63, 242, 268
 Product Backlog Item · Zie PBI
 productie
 - proces · 246
 Productie AcceptatieTest · Zie PAT
 productieprocess · 51
 production data · 363, 364
 production environment · 407
 Production time · 52
 programmatuur · 219, 220, 222
 programming paradigm · 409
 project · 218, 221
 Project or Organisational Risk · Zie POR
 projectteam · 224
 pseudocode · 89

PSQL · 402
 PST · 417
 PT · 54, 55, 66, 102, 148, 151, 153, 156, 158, 162, 167, 171, 175, 183, 186, 189, 191, 194, 196, 198, 202, 205, 208, 209, 211, 212, 214, 215, 367, 417
 pull request process · 338, 409
 Python · 87, 88, 89, 90

Q

QA · 336, 339, 354, 409, 417
 QC · 417
 quality · 341, 378
 Quality Assurance · Zie QA
 Quality Control · Zie QC

R

RACI · 27, 117, 261, 327, 417
 RASCI · 27, 117, 260, 261, 266, 267, 276, 279, 280, 327, 417
 RASCI belegging · 33, 123
 RBAC · 417
 reactive monitoring · 371, 384
 Real User Monitoring · Zie RUM
 recursiebeginsel · 14, 102, 250
 redo work · 351
 reduce batch size · 409
 reduce number of handoffs · 409
 redundantie · 25, 115, 259, 325
 refactoring · 317, 366, 384, 386
 regressietesting · 252
 regression testing · 363
 release · 2, 8, 96, 230, 239, 349, 409
 release manager · 409
 release pattern · 409
 release strategy · 369, 384
 repository · 319, 338, 340, 363, 365, 366, 367, 369, 372, 381, 383, 386, 400, 401, 409, 410
 REpresentational State Transfer Application Programming Interface · Zie REST API
 repressie maatregel · 194
 reproduceability · 370
 requirement · 247, 254, 354, 400, 406, 408, 411, 417
 requirement view · 11, 297, 299, 310
 research · 1
 resource · 9, 24, 97, 114, 240, 258, 315, 323
 resource monitoring · 67
 Responsibility, Accountable, Consulted and Informed · Zie RACI
 Responsibility, Accountable, Supporting, Consulted and Informed · Zie RASCI
 REST API · 60, 61, 65, 67, 81, 88, 89, 90, 91, 138, 203, 205, 225, 226, 234, 300, 388, 417
 REST-API · 378
 restrisico · 138, 162, 163, 197, 198, 199

resultaat · 220, 221
 retrospective · 390, 403
 Return On Investment · Zie ROI
 review · 403
 rhythm · 390
 richtlijn · 225
 risico · 1, 9, 97, 339, 350, 364, 367, 370, 373, 386, 400, 406
 - analyse · 268
 - beheer · 163, 167
 - beoordeling · 187
 - classificatiemodel · 163, 168
 - criteria · 98
 - identificatie · 162, 163, 167, 168, 177
 - log · 110, 177
 - management · 105, 132, 161
 - register · 106, 138, 171, 177, 186, 188, 189, 190, 191, 193, 194, 196, 197, 199, 200, 204, 211
 risk
 - assessment · 98, 107, 132, 138, 161, 189, 190, 196, 227, 228
 - avoid · 56
 - control · 107, 138, 378, 379
 - identification · 151, 171, 176, 187, 188, 190, 227
 - lifecycle management · 58
 - modify · 56
 - retain · 56
 - share · 56
 - treatment · 98, 132, 138, 176, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 227, 228
 - treatment option · 143, 176, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 199, 227, 228
 - treatment plan · 107, 189, 193, 197, 198, 199, 200
 roadmap · 23, 27, 34, 35, 44, 48, 49, 62, 63, 64, 74, 86, 88, 89, 90, 113, 117, 124, 125, 323
 roadmap planning · 364
 roadmap to value · 240, 241, 268
 robot · 66, 299
 Robotic Process Automation · Zie RPA
 ROI · 417
 rol · 27, 41, 117, 137, 138, 263, 273, 274, 327, 331, 335, 343, 345, 346
 role · 349
 role base access · 60
 Role-Based Access Control · Zie RBAC
 rollback technique · 338
 rootcause · 19, 109, 253, 321
 rootcause analyse · 407
 RPA · 301, 417
 RUM · 66, 417

S

SA · 418
 SABSA doelen · 52
 sad path · 364, 409
 SAFe · 418

- SAFe framework · 27, 28, 117, 118, 327, 328
safety check · 409
Sarbanes Oxley · Zie SoX
SAT · 418
SBAR · 410, 418
SBB · 43, 44, 140, 274, 345, 418
SBB-A · 418
SBB-I · 292, 418
SBB-T · 43, 140, 274, 292, 345, 418
SBL · 225, 227, 228
Scaled Agile Framework · Zie SAFe
scheduling · 67
S-CI · 353, 364, 417
scorekaart · 51, 246
Scrum master · 1, 26, 27, 116, 117, 260, 326, 327
Scrum ontwikkelproces · 223
Scrum team · 223, 224, 225
secure code review · 364
Secure Sockets Layer · Zie SSL
security · 363, 364, 366, 367, 372, 373, 384, 401, 402, 408, 409, 410, 412
 - analist · 150, 162, 163, 167, 168, 171, 175, 176, 183, 184, 186, 189, 191, 192, 194, 196, 197, 198, 199, 202, 203, 212, 213, 214, 215, 216
 - best practices · 97, 117
 - control · 126, 193, 203
 - manager · 130, 142, 150, 182, 207, 215
 - officer · 130, 142, 143, 144, 150, 402
 - policy · 132, 159
- Security Acceptatie Test · Zie SAT
Security, Risk of Compliancy · Zie SRC
self service capability · 410
senior management · 164
service · 417
 - management proces · 349
 - monitoring · 371, 381
 - organisation · 376, 387
 - portfolio · 137, 183
- Service Level Agreement · Zie SLA
Service Value System · Zie SVS
several strategy · 371, 384
shared deployment script · 369
shared goals · 410
shift left · 23, 113, 257, 323
short lived branch · 329
silo · 413
Simian army · 339, 352, 410, 412
Simple Network Management Protocol · Zie SNMP
SIP · 261, 266, 270, 296
SIT · 351, 354, 418
Situation, Background, Assessment, Recommendation · Zie SBAR
skill · 31, 33, 263
skill matrix · 31, 121
skills · 121, 123, 404
SLA · 115, 141, 163, 194, 206, 216, 299, 300, 339, 372, 373, 384, 418
 - control · 242, 245
 - control model · 241, 242
- norm · 299, 300
- rapportage · 277
slow feedback · 110
SM · 418
SMART · 407, 418
SMART doel · 52, 55
SME · 27, 117, 327, 418
SMNP request · 300
smoke testing · 410
SNMP · 418
SNMP GET protocol · 67
SoA · 138, 155, 193, 201, 203, 208, 418
SoE · 7, 8, 9, 26, 95, 96, 97, 116, 326, 411, 418
software · 400, 411, 413
 - gijzeling · 111
 - ontwikkelproces · 341
 - organisatie · 102, 162, 181, 229
 - pakket · 284
 - work · 355
- Software Configuration Item · Zie S-CI
SoI · 7, 95, 96, 97, 411, 418
SOLL · 406
SOLL situatie · 247, 391
SoR · 7, 8, 9, 26, 95, 96, 97, 116, 326, 411, 418
sourcecode · 338, 363, 365, 366, 367, 381, 383, 385, 386, 387, 400, 401, 403, 410, 411, 412
SoX · 8, 52, 418
SoX-wetgeving · 8
Specific, Measurable, Accountable, Realistic, Timely · Zie SMART
Spotify · 27, 117, 327
Spotify model · 27, 117, 327
sprint · 64, 241, 248, 249, 255, 268, 390, 391, 403
 - backlog · 224
 - backlog tool · 353
 - goal · 350
 - retrospective · 221
- sprint execution · 403
sprint planning · 248, 259, 267, 268, 275, 276, 390, 403
SQL · 418
SQL Server · 87, 89
squad · 363, 364, 365
SRC · 252, 418
SRC-board · 138, 148, 149, 153, 156, 158, 206, 210, 211, 213, 215, 216, 252
SRG · 338, 339, 364, 366, 367, 369, 372, 381, 384, 386, 418
SSH verkeer · 87
SSL · 418
ST · 354, 418
stakeholder · 7, 13, 19, 33, 44, 50, 63, 95, 101, 106, 109, 123, 141, 142, 147, 150, 151, 177, 223, 224, 247, 249, 268, 276, 330, 346, 349, 404
stakeholderanalyse · 63, 268
standard deviation · 410
standard operations · 410
Standard Rules & Guidelines · Zie SRG

stand-up · 403
 Statement of Applicability · 52, 83, Zie SoA
 statement of commitments · 149
 static analysis · 411
 story · 55, 223, 249, 291, 353, 364, 366
 Strategic IS Architecture · Zie SA
 Strategic Match · Zie SM
 strategie · 51, 240, 241, 242, 246, 254, 269
 strategiemonitor · 51, 246
 strategy · 341, 384
 Strength, Weakness, Opportunities, Threats · See SWOT
 Structured Query Language · Zie SQL
 Subject Matter Expert · Zie SME
 super use case · 43, 140, 274, 345
 sustainable · 355
 SVS · 14, 15, 16, 17, 35, 38, 40, 45, 47, 49, 53, 56, 70, 71, 74, 97, 99, 102, 103, 104, 125, 128, 130, 241, 242, 243, 244, 245, 250, 251, 253, 254, 258, 262, 265, 266, 269, 270, 284, 285, 418
 SWOT · 275, 276, 285, 295, 303, 304, 305, 418
 synoniem · 324, 334
 systeemontwikkeling · 7, 95
 systeemontwikkelingsproces · 217, 218
 systeemontwikkelproject · 221
 System Building Block · Zie SBB
 System Building Block Application · Zie SBB-A
 System Building Block Infrastructure · Zie SBB-I
 System Building Block Technology · Zie SBB-T
 system context diagram · 50, 137
 System Integration Test · Zie SIT
 System of Engagement · Zie SoE
 System of Records · Zie SoR
 System Test · Zie ST
 Systems of Information · Zie SoI

T

taak · 8, 96, 224, 399
 tag · 385, 386
 Taken, Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden · Zie TVB
 target · 11, 12, 13, 19, 20, 25, 28, 29, 35, 36, 43, 99, 100, 109, 110, 115, 118, 119, 125, 126, 141
 Target Operating Model · Zie TOM
 task · 249, 352, 405
 TCO · 418
 TCP · 418
 TDD · 319, 338, 351, 354, 362, 380, 411, 418
 team · 219, 220, 221, 223, 224, 225
 Team Foundation Server · Zie TFS
 technical debt · 23, 113, 317, 323, 341, 366, 367, 369, 376, 386, 402, 403
 technical debt backlog · 23, 113, 317, 323, 341, 366, 367, 369, 382

technical excellent · 355
 Technical Information Security Officer · Zie TISO
 Technical Uncertainty · Zie TU
 technology adaption curve · 411
 technology executive · 411
 tegenmaatregel · 95, 96, 97, 100, 105, 107, 109, 132, 134, 141, 147, 156, 157, 160, 192, 193, 197, 198, 199, 242, 253, 254, 257, 258, 262, 266, 268, 279, 281
 telemetry · 338, 351, 352
 template · 42, 43, 139, 140, 149, 151, 169, 176, 178, 179, 180, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 193, 194, 197, 200, 203, 207, 208, 213, 214, 216, 227, 228, 234, 274, 344, 345
 test
 - automation · 363
 - case · 351, 353, 362, 363, 364, 383, 386, 399, 400, 401
 - criteria · 174, 175, 176, 177, 184, 186, 188, 189, 208
 - data · 363, 364
 - data generating tool · 363
 - generation · 363
 - harness · 411
 - level · 363, 364
 - lifecycle · 363
 - management · 338, 353, 363, 364, 382
 - object · 363, 364
 - pattern · 362, 363
 - script · 363, 383
 - strategy · 362, 363, 364, 384
 - type · 364
 Test Driven Development · Zie TDD
 testen · 27, 117, 327
 tester · 223, 403
 TFS · 418
 The Agile Manifesto · 411
 the ideal testing automation pyramid · 412
 The Lean movement · 412
 the non-ideal testing automation inverted pyramid · 412
 The Three Ways · 336, 349, 408, 412
 theme · 55, 63, 242, 248, 249, 253, 269, 284, 291, 340, 352, 353, 390
 theory of constraints · 412
 tijdbudget · 319
 tijdigheid · 303
 tijdlijn · 241
 tijdwinst · 318
 Time To Market · Zie TTM
 time traveling · 370, 384
 time-box · 221, 224
 time-to-market · 218, 219
 TISO · 418
 toetsen · 27, 117, 327
 TOM · 12, 16, 35, 36, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 52, 56, 57, 99, 100, 103, 109, 120, 125, 126, 134, 142, 418
 tool-assisted code rev · 351
 tool-assisted code review · 338, 412
 Total Cost of Ownership · Zie TCO

Toyota Kata · 413
 Toyota Production System · Zie TPS
 TPS · 14, 101, 249, 418
 traceability · 338, 350, 353, 366, 367, 369, 381, 384, 387
 traceerbaarheid · 20, 110, 115, 235, 338, 339
 trage feedback · 20
 training · 224
 transactie · 66, 299
 transactieverwerking · 26, 116, 326
 transformation team · 413
 Transmission Control Protocol · Zie TCP
 trendanalyse · 367
 tribe · 363, 364
 trigger criteria · 143, 174, 175, 176, 177, 186, 208
 trunk · 410
 trust · 355
 T-shaped · 339, 355, 404
 TSQL · 402
 TTM · 318, 319, 418
 TU · 418
 TVB · 418
 two-factor authenticatie · 60

U

UAT · 370, 418
 UML · 418
 Unified Modeling Language · Zie UML
 uniform

- meta data · 364
- test terminology · 363, 382
- test tooling · 363, 381
- testproces · 363, 382

 uniforme WoW · 325
 uniforme WoW · 259, 325
 uniformeren · 28, 118
 Unit Test · Zie UT
 unit test case · 363
 unit testcase · 44
 use case · 41, 42, 43, 54, 55, 137, 138, 139, 140, 144, 149, 155, 156, 157, 159, 160, 163, 168, 171, 176, 184, 186, 187, 189, 192, 194, 197, 203, 206, 208, 210, 211, 213, 214, 216, 273, 274, 275, 277, 290, 343, 344, 345
 Use Case · 42, 43, 45
 use case diagram · 41, 42, 43, 137, 138, 139, 140, 240, 273, 274, 275, 343, 344, 345
 Use Case Diagram · 44
 use case template · 275
 usecCase · 41
 User Acceptance Test · Zie UAT
 User eXperience design · 338
 User eXperience design · Zie UX design
 user story · 8, 96, 223, 352
 username · 60
 UT · 223, 325, 364, 418
 UX design · 418

V

Vakbekwaamheid · 329
 vakmanschap · 219
 validated learning · 317, 319
 valuable software · 355
 value chain · 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 28, 29, 33, 38, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 56, 100, 101, 102, 103, 104, 109, 118, 119, 123, 128, 140, 141, 249, 250, 251
 value chain model · 15, 102, 251
 value stream · 1, 7, 12, 14, 15, 21, 24, 29, 34, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 71, 73, 74, 77, 80, 81, 85, 89, 95, 100, 101, 102, 111, 114, 119, 124, 129, 130, 137, 138, 140, 141, 216, 240, 241, 249, 250, 251, 253, 254, 258, 259, 265, 273, 289, 290, 291, 299, 301, 315, 324, 339, 343, 348, 354, 364, 366, 367, 370, 373, 375, 376, 378, 379, 380, 381, 382, 386, 403, 407, 410, 411, 413

- canvas · 44, 289, 290, 292
- canvas model · 291
- manager · 142
- mapping · 366, 367, 380
- mapping model · 240
- monitoring · 66
- owners · 242, 254, 261

 Value Stream Mapping · Zie VSM
 value system · 379
 VCR · 418
 velocity · 225, 317, 350, 400
 velocity trend · 350
 veranderenergie · 327
 veranderparadigma · 9, 23, 24, 25, 29, 30, 97, 113, 114, 115, 119, 120, 240, 257, 258, 259, 261, 263, 315, 323, 324, 325, 328, 330
 verantwoordelijkheden · 9, 23, 97, 113, 315, 323
 verantwoordelijkheid · 240, 257
 vergadering · 224
 versie · 8, 96
 versiebeheer · 338
 version · 349
 version control · 366, 381
 versioning · 362, 366
 vertegenwoordiger · 220
 vertical splitting of feature · 413
 vertrouwelijkheid · 95
 Verwachte Contante ROI · Zie VCR
 virtualised environment · 413
 visibility · 339
 visie · 24, 51, 63, 114, 240, 246, 257, 258, 259, 263, 268, 269, 324
 vision statement · 353
 visualisatie · 259, 413
 Visualisatie · 324, 325
 V-model · 64
 Voice over Internet Protocol · Zie VOIP
 VOIP · 418
 volledigheid · 303

volwassenheid · 26, 27, 116, 117, 315, 317, 321, 322, 325, 326, 327, 328, 330, 333, 334, 340, 345, 348, 349, 357, 359, 361, 365, 367, 370, 374, 376, 379, 387, 389, 391
 volwassenheidsmatrix · 333, 338
 volwassenheidsmodel · 317, 318, 319, 337
 volwassenheidsniveau · 340
 voor spelbaarheid · 318, 319
 voortbrengingsketen · 14, 101
 voortbrengingsproces · 9, 97, 321
 vragenlijst · 315
 VSM · 44, 242, 270, 275, 277, 279, 280, 281, 287, 292, 293, 296, 339, 367, 413, 418
 vulnerability scan · 270, 297

W

waardeketen · 101, 102, 103
 waardeketenactiviteiten · 13, 101, 249
 walking skeleton · 413
 WAN · 66, 418
 war room · 408
 waste · 111, 118, 220, 228, 231, 232, 248, 250, 255, 287, 290, 291, 299, 352, 367, 370, 383, 400, 402, 405, 406, 408, 412, 413
 waste record · 367, 383
 waste reductie · 413

watervalproject · 7, 95
 Way of Working · Zie WoW
 werkvoorraad · 221
 Westrum · 408, 409
 wet- en regelgeving · 7, 13, 19, 20, 25, 52, 56, 68, 83, 95, 100, 109, 110, 115
 Wet- en regelgeving · 67
 Wide Area Network · Zie WAN
 wijziging · 218
 Windows · 67
 Windows Management Instrumentation · Zie WMI
 WIP · 419
 WMI · 419
 Work In Progress · Zie WIP
 work item · 249
 workflow · 66, 402
 WoW · 24, 114, 257, 323, 419

X

XML · 419
 XML bestand · 29, 119
 XP · 104, 220, 419

Z

Zachman · 247, 299

Nwoord

Mijn ervaring is dat de denkbeelden die ik vastleg in een artikel of een boek zich blijven evolueren. In geval u met een bepaald onderwerp uit dit boek aan de slag gaat in uw eigen DevOps organisatie, dan raad ik u aan om even met mij contact op te nemen. Wellicht zijn er aanvullende artikelen of ervaringen op dit gebied die ik met u kan delen. Dit geldt ook omgekeerd evenredig. Als u bepaalde ervaringen hebt die een aanvulling zijn op hetgeen in dit boek is beschreven, dan nodig ik u uit om dit met mij te delen. U kunt mij bereiken via mijn e-mail adres bartb@dbmetrics.nl.

Over de auteur

Drs. Ing. B. de Best RI is vanaf 1985 werkzaam in de ICT. Hij heeft voornamelijk bij de top 100 van het Nederlandse bedrijfsleven en de overheid gewerkt. Hierbij heeft hij gedurende 12 jaar functies vervuld in alle fasen van de systeemontwikkeling, inclusief exploitatie en beheer. Daarna heeft hij zich toegelegd op het service management vakgebied. Momenteel vervult hij als consultant alle aspecten van de kennislevenscyclus van service management, zoals het schrijven en geven van trainingen aan ICT-managers en service managers, het adviseren van beheerorganisaties bij het richting geven aan de beheerorganisatie, de beheerinrichting, het verbeteren van beheerprocessen, het uitbesteden van (delen van) de beheerorganisatie en het reviewen en auditen van beheerorganisaties. Hij is op zowel HTS-niveau als Universitair niveau afgestudeerd op het beheervakgebied.

Andere boeken van deze auteur

Basiskennis IT

De eerste stap van een leven lang leren.

Het boek Basiskennis IT geeft een goede impressie wat dit vakgebied omvat. Zonder dat vele details worden besproken krijgt de lezer een uitleg van de meest essentiële begrippen en concepten van de IT. De doelgroep van dit boek zijn studenten, schoolverlaters en mensen die zich willen laten omscholen tot een beroep in de IT. Daartoe is het een heel nuttig middel als voorbereiding op IT trainingen.

De content bestaat uit het behandelen van IT begrippen uit vier perspectieven te weten het IT landschap, het ontwikkelen van software, het beheren van software en trends in de IT.

Hierbij worden tal van begrippen en concepten behandeld op het gebied van informatie, maatwerkprogrammatuur, systeemprogrammatuur, softwarepakketten, middleware, hardware, netwerk, processen, methoden en technieken. Op deze wijze kunt u snel uw weg vinden in de wereld van IT, het begin van een leven lang leren.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2021
ISBN (NL)	: 978 94 92618 573

SLA Best Practices

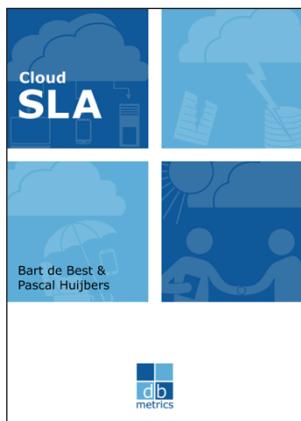
Het volledige ABC van service level agreements.

Het belangrijkste bij het leveren van een service is dat de klant tevreden is over de geleverde prestaties. Door deze tevredenheid verkrijgt de leverancier heraankopen, wordt hij gepromoot in de markt en is de continuïteit van het bedrijf geborgd.

Wellicht nog het belangrijkste aspect van deze klanttevredenheid voor een leverancier is dat de betrokken medewerkers een drive krijgen om hun eigen kennis en kunde verder te ontwikkelen om nog meer klanten tevreden te stellen. Dit boek beschrijft de best practices om erachter te komen wat de Prestatie-Indicatoren (PI's) zijn die gemeten moeten worden om de tevredenheid van de klant te borgen.

Het tweede deel beschrijft de documenten die van toepassing zijn om de afspraken in vast te leggen. Het opstellen, afspreken, bewaken en evalueren van serviceafspraken is een vak op zich. Het derde deel geeft de gereedschappen om hier adequaat invulling aan te geven. De werkzaamheden rond serviceafspraken herhalen zich in de tijd. Deel vier van dit boek beschrijft hoe deze werkzaamheden in een proces gevatt kunnen worden en hoe dit proces het beste in een organisatie kan worden vormgegeven. Tot slot geeft bespreekt dit boek een aantal raakvlakken van serviceafspraken en een tweetal artikelen met SLA best practices.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2011
ISBN (NL)	: 978 90 71501 456

Cloud SLA

De best practices van cloud service level agreements

Steeds meer organisaties kiezen voor het vervangen van de traditionele ICT-services door cloud services. Het opstellen van doelmatige SLA's voor traditionele ICT-services is voor veel organisaties een ware uitdaging. Met de komst van cloud services lijkt dit in eerste instantie veel eenvoudiger, maar al snel komen de moeilijke vragen aan bod zoals data eigenaarschap, informatie-koppelingen en beveiliging.

Dit boek beschrijft wat cloud services zijn. Daarbij wordt ingegaan op de risico's die organisaties lopen bij het aangaan van contracten en SLA's.

Op basis van een lange lijst van risico's en tegenmaatregelen geeft dit boek tevens aanbevelingen voor de opzet en inhoud van de diverse service level management documenten voor cloud services. Dit boek definieert eerst het begrip 'cloud' en beschrijft daarna diverse aspecten zoals cloud patronen en de rol van een cloud broker. De kern van het boek betreft het bespreken van de contractaspecten, service documenten, service designs, risico's, SLA's en cloud governance. Om de lezer gelijk aan de slag te kunnen laten gaan met cloud SLA's zijn in het boek tevens checklists opgenomen van de volgende documenten: Underpinning Contract (UC), Service Level Agreement (SLA), Dossier Financiële Afspraken (DFA), Dossier Afspraken en Procedures (DAP), External SpecSheets (ESS) en Internal Specsheets (ISS).

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2014
ISBN (NL)	: 978 90 7150 1739
ISBN (UK)	: 978 94 92618 009

SLA Templates

A complete set of SLA templates

The most important thing in providing a service is that the customer is satisfied with the delivered performance. With this satisfaction, the supplier gets re-purchasing's, promotions in the market and is the continuity of the company ensured. Perhaps the most important aspect of this customer satisfaction for a supplier is that the employees in question get a drive to further develop their own knowledge and skills to satisfy even more customers. This book describes the templates for Service Level Agreements in order to agree with the customer on the required service levels. This book gives both a template and an explanation for this template for all common service level management documents.

The following templates are included in this book:

- Service Level Agreement (SLA)
- Underpinning Contract (UC)
- Operational Level Agreement (OLA)
- Document Agreement and Procedures (DAP)
- Document Financial Agreements (DFA)
- Service Catalogue
- External Spec Sheet (ESS)
- Internal Spec Sheet (ISS)
- Service Quality Plan (SQP)
- Service Improvement Program (SIP)

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2017
ISBN (UK)	: 978 94 92618 030
ISBN (Pocket Guide)	: 978 94 92618 320

ICT Prestatie-indicatoren

De beheerorganisatie meetbaar gemaakt.

De laatste jaren is het maken van concrete afspraken over de ICT-serviceverlening steeds belangrijker geworden. Belangrijke oorzaken hiervoor zijn onder meer de stringentere wet- en regelgeving, de hogere eisen die gesteld worden vanuit regievoering over uitbestede services en de toegenomen complexiteit van informatiesystemen. Om op de gewenste servicenormen te kunnen sturen, is het belangrijk om een Performance Measurement System (PMS) te ontwikkelen. Daarmee kunnen niet alleen de te leveren ICT-services worden gemeten, maar tevens de benodigde ICT-organisatie om de ICT-services te verlenen.

Het meten van prestaties is alleen zinvol als bekend is wat de doelen zijn van de opdrachtgever. Daarom start dit boek met het beschrijven van de bestuurlijke behoefte van een organisatie en de wijze waarop deze vertaald kunnen worden naar een doeltreffend PMS. Het PMS is hierbij samengesteld uit een meetinstrument voor de vakgebieden service management, project management en human resource management. Voor elk van deze gebieden zijn tevens tal van prestatie-indicatoren benoemd. Hiermee vormt dit boek een onmisbaar instrument voor zowel ICT-managers, kwaliteitsmanagers, auditors, service managers, project managers, programma managers, proces managers, als human resource managers.

Auteur : Bart de Best
 Uitgever : Leonon Media, 2011
 ISBN (NL) : 978 90 71501 470

Quality Control & Assurance

Kwaliteit op maat.

De business stelt steeds hogere eisen aan de ICT-services die ICT-organisaties leveren. Niet alleen nemen de eisen van de overheid toe in de vorm van wet- en regelgeving, ook de dynamiek van de markt wordt hoger en de levenscyclus van business producten korter. De reactie van veel ICT-organisaties hierop is het hanteren van kwaliteitsmodellen zoals COBIT, ITIL, TOGAF en dergelijke.

Helaas verzandt het toepassen van de best practices van deze modellen vaak omdat het model als doel wordt verklaard, hierdoor ontstaat veel overhead. Nut en noodzaak worden niet onderscheiden.

In het beste geval is de borging van kwaliteit een golfbeweging met pieken en dalen waarop maar weinig grip op te krijgen is. Dit boek bespreekt op welke wijze de keuze voor kwaliteit concreet en kwantitatief gemaakt kan worden alsmede hoe de kwaliteit in de ICT-organisatie verankerd kan worden. De voorgestelde aanpak omvat zowel Quality Control (opzet en bestaan) als Quality Assurance (werking) voor ICT-processen. Hierbij worden de eisen die aan de ICT-organisatie worden gesteld vertaald naar procesrequirements (opzet) en worden deze binnen ICT-processen geborgd (bestaan). Periodiek worden deze gemeten (werking). Door requirements te classificeren naar tijd, geld, risicobeheersing en volwassenheid kan het management een bewuste keuze maken voor de toepassing van requirements. Hierdoor wordt kwaliteit meetbaar en blijft de overhead beperkt. Dit boek is een onmisbaar instrument voor kwaliteitsmanagers, auditors, lijnmanagers en proces managers.

Auteur : Bart de Best
 Uitgever : Leonon Media, 2012
 ISBN (NL) : 978 90 71501 531

Acceptatiecriteria

Naar een effectieve en efficiënte acceptatie van producten en services in de informatietechnologie.

Acceptatiecriteria zijn een meetinstrument voor zowel gebruikers als beheerders om te bepalen of nieuwe of gewijzigde informatie-systemen voldoen aan de afgesproken requirements ten aanzien van functionaliteit, kwaliteit en beheerbaarheid. Er komt heel wat bij kijken om acceptatiecriteria te verankeren in beheerprocessen en systeemontwikkelingsprojecten. Het opstellen en het hanteren van acceptatiecriteria voor ICT-producten en ICT-services geschieft bij veel organisaties met wisselend succes. Vaak worden acceptatiecriteria wel opgesteld, maar niet effectief gebruikt en verworden ze tot een noodzakelijk kwaad zonder kwaliteitsborgen de werking.

Dit boek geeft een analyse van de oorzaken van dit falen van de kwaliteitsbewaking. Als remedie worden drie stappenplannen geboden voor het afleiden, toepassen en invoeren van acceptatiecriteria. De doelgroep van dit boek omvat alle partijen die betrokken zijn bij de acceptatie van ICT-producten en ICT-services: de klanten, de leveranciers en de beheerders. Ook is er nog een doelgroep die niet accepteert, maar vaststelt of correct is geaccepteerd; hiertoe behoren kwaliteitsmanagers en auditors die het boek als normenkader kunnen gebruiken. In dit boek is een aantal casussen opgenomen die diverse manieren laten zien voor het effectief en efficiënt omgaan met acceptatiecriteria.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2014
ISBN (NL)	: 978 90 71501 784

Beheren onder Architectuur

Het richting geven aan de inrichting van beheerorganisaties.

Veel organisaties zijn al jaren bezig met het vormgeven van de beheerorganisatie door vanaf de werkvloer te kijken wat er fout gaat en op basis daarvan verbetervoorstellingen te formuleren. Hierbij wordt meestal gebruik gemaakt van beheermodellen, zoals ITIL, ASL en BiSL, omdat deze veel best practices bevatten. Deze bottom-up benadering werkt een lange tijd goed. De afstemming van de beheerorganisatie-inrichting op de behoefte van de business is daarmee echter nog geen feit. Het wezenlijke verschil met een top-down benadering is dat er eerst een kader gesteld wordt dat richting geeft aan de inrichting van de beheerorganisatie.

Dit kader bestaat uit beleidsuitgangspunten, architectuurprincipes en -modellen. Deze richtinggevendheid is ook van toepassing op de projectorganisatie waarin de producten en services worden vormgegeven die beheerd moeten gaan worden. Het eerste deel van dit boek positioneert dit gedachtegoed binnen de wereld van de informatievoorzieningsarchitectuur. Het tweede deel beschrijft een stappenplan om invulling te geven aan dit gedachtegoed aan de hand van vele best practices en checklists. Het derde deel beschrijft hoe beheren onder architectuur in de organisatie kan worden ingebed. Tot slot geeft het vierde deel een negental casussen van organisaties die het aangerekte stappenplan al hebben toegepast.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2017
ISBN (NL)	: 978 90 71501 913

Agile Service Management met Scrum

Op weg naar een gezonde balans tussen de dynamiek van het ontwikkelen en de stabiliteit van het beheren van de informatievoorziening.

Het toepassen van Agile software development neemt een grote vlucht. De termen Scrum en Kanban zijn al ingeburgerd bij menig organisatie. Agile software development stelt andere eisen aan de invulling van beheer van programmatuur. Veel organisaties zijn dan ook bezig om zich over deze nieuwe uitdaging te buigen. Vooral de interactie tussen het Scrum-ontwikkelproces en het beheren van de programmatuur die het Scrum-ontwikkelproces heeft opgeleverd is hierbij een belangrijk aspectgebied. Dit boek bespreekt juist deze interactie.

Voorbeelden van onderwerpen die hierbij ter sprake komen zijn het service portfolio, SLA's en de afhandeling van incidenten en wijzigingsverzoeken. Dit boek definieert eerst de risicogebieden bij het invoeren van Scrum en Kanban. Daarna worden de diverse Agile begrippen en concepten besproken. De invulling van Agile service management is zowel op organisatienniveau als op procesniveau beschreven. Hierbij zijn per beheerproces de relevante risico's benoemd. Tevens is aangegeven hoe hier binnen de context van Scrum invulling aan gegeven kan worden.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2014 (NL), 2018 (UK)
ISBN (NL)	: 978 90 7150 1807
ISBN (UK)	: 978 94 92618 085

Agile Service Management met Scrum in de Praktijk

Op weg naar een gezonde balans tussen de dynamiek van het ontwikkelen en de stabiliteit van het beheren van de informatievoorziening.

Veel bedrijven zijn bezig om Agile softwareontwikkeling toe te gaan passen in de vorm van Scrum of Kanban of hebben het nieuwe ontwikkelproces al in gebruik genomen. Vroeg of laat komt dan de vraag hoe dit ontwikkelproces zich verhoudt tot de beheerprocessen. In het boek 'Agile Service Management met Scrum' is al naar deze interface gekeken en zijn een aantal risico's per beheerproces onderkend. Tevens zijn tegenmaatregelen gedefinieerd die genomen kunnen worden.

In een onderzoek bij tien organisaties zijn deze risico's voorgelegd en is gevraagd hoe zij met deze risico's zijn omgegaan. Tevens is onderzocht welke Agile aspecten worden toegepast en in het bijzonder die van Scrum of Kanban. Tot slot is door elke organisatie een volwassenheidsassessment uitgevoerd voor zowel het Agile ontwikkelproces als het change management proces. Dit boek is het rapport over het onderzoek naar de samenwerking van Agile software ontwikkeling en beheerprocessen in de praktijk. De doelgroep van dit boek omvat alle partijen die betrokken zijn bij de toepassing van Agile software ontwikkeling en die graag eens willen weten hoe collega's deze cruciale interface voor een succesvolle serviceverlening hebben vormgegeven. In dit boek is tevens van elke organisatie een korte beschrijving gegeven over de wijze waarop het Agile ontwikkelproces is vormgegeven.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2015 (NL), 2018 (UK)
ISBN (NL)	: 978 90 7150 1845
ISBN (UK)	: 978 94 92618 177

DevOps Best Practices

Best Practices for DevOps

In recent years, many organisations have experienced the benefits of using Agile approaches such as Scrum and Kanban. The software is delivered faster whilst quality increases and costs decrease. The fact that many organisations that applied the Agile approach did not take into account the traditional service management techniques, in terms of information management, application management and infrastructure management, is a major disadvantage. The solution to this problem has been found in the Dev (Development) Ops (Operations) approach. Both worlds are merged into one team, thus sharing the knowledge and skills. This book is about sharing knowledge on how DevOps teams work together.

For each aspect of the DevOps process best practices are given in 30 separate articles. The covered aspects are Plan, Code, Build, Test, Release, Deploy, Operate and Monitor. Each article starts with the definition of the specifically used terms and one or more concepts. The body of each article is kept simple, short, and easy to read.

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2017 (UK), 2018 (UK)
ISBN (UK)	: 978 94 92618 078
ISBN (Pocket Guide)	: 978 94 92618 306

DevOps Architectuur

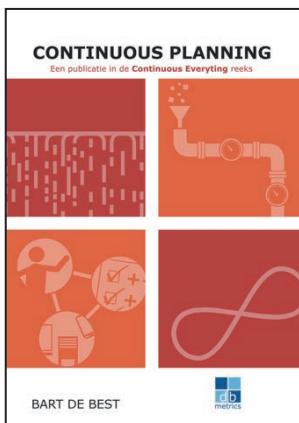
DevOps Architectuur Best Practices

De wereld van systeemontwikkeling is in een snel tempo aan het veranderen. Daarbij worden Development (Dev) en Operations (Ops) steeds meer geïntegreerd zodat oplossingen sneller en kwalitatief beter aan de klant kunnen worden aangeboden. De vraag is hoe binnen deze nieuwe zienswijze van DevOps plaats is voor Agile architectuur. Dit boek geeft een antwoord op deze vraag door het geven van vele voorbeelden van architectuurprincipes- en modellen die richting geven aan de inrichting en de verrichting van een DevOps organisatie. In het hele boek wordt zo veel als mogelijk per paragraaf een toelichting gegeven op basis van een denkbeeldig bedrijf Assuritas.

Dit boek bestaat uit verschillende onderdelen hetgeen het boek modulair maakt. Het hoeft dus niet van A to Z gelezen te worden. Na de korte schets van het casusbedrijf volgt de bespreking van de DevOps organisatie vanuit een architectuurperspectief. Daarna wordt de DevOps beheervoorziening besproken. Beide verhandelingen worden aan de hand van het casusbedrijf inzichtelijk gemaakt. Na de behandeling van de integratie van de Dev- en Ops-rollen volgen twee handige analysetools om de volwassenheid van DevOps te bepalen. Het boek sluit af met een casus waarin op basis van architectuurprincipes en -modellen de keuze voor een Agile documentatie wordt gemaakt. Dit werk over DevOps architectuur is een onmisbaar hulpmiddel bij de vormgeving en uitvoering van een DevOps serviceorganisatie.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2019
ISBN (NL)	: 978 94 92618 061
ISBN (UK)	: 978 90 71501 579

Continuous Everything boeken

Continuous Planning

Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous planning is een aanpak om grip te krijgen op veranderingen die aangebracht worden in de informatievoorziening teneinde de outcome verbetering van de bedrijfsprocessen te realiseren en daarmee de bedrijfsdoelen te behalen. De aanpak is gericht op meer niveaus waarbij voor elke niveau een Agile planningstechniek wordt aangereikt die de hoger liggende planning verfijnt. Op deze manier kan er zowel op strategisch, tactisch als operationeel niveau een planning worden gemaakt en wel op een Agile wijze die zo min mogelijk overhead en zoveel mogelijk waarde creëren. Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks. De content bestaat uit de bespreking van de planningstechnieken zoals de balanced scorecard, enterprise architectuur,

product vision, roadmap, epic one pager, product backlog management, release planning en sprint planning. Tevens wordt aangegeven hoe deze technieken aan elkaar zijn gerelateerd. Daarnaast geeft dit boek aan hoe continuous planning in te richten in uw organisatie op basis van het paradigma van de verandermanager en architectuurprincipes en -modellen. Met deze integrale Agile benadering van planning heeft u een krachtig gereedschap in handen om de strategie van uw organisatie planmatig op te pakken en daarmee uw bedrijfsdoelen te realiseren.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 504
ISBN (UK)	: 978 94 92618 726

Continuous SLA

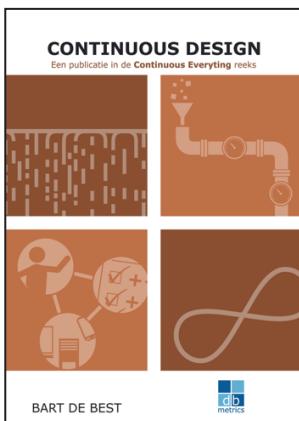
Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous SLA richt zich op het onderkennen van risico's die de outcome van bedrijfsprocessen (core value streams) kunnen schaden. Deze risico's ontstaan als gevolg van nieuwbouw en onderhoud van informatiesystemen middels Agile teams. Binnen het concept van Continuous SLA worden deze risico's vanuit verschillende perspectieven geanalyseerd en door het DevOps team voorzien van tegenmaatregelen ook wel SLA controls genoemd. Door deze SLA controls meetbaar te maken worden het geschikte planningsobjecten die op de productbacklog kunnen worden gezet.

Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks. De content bestaat uit de bespreking van technieken om risico's te

onderkennen en beheersen zoals het gebruik van Lean indicatoren, value stream mappingen informatie-, applicatie- en technische architecturbouwstenen. Naast de core value streams worden hiertoe ook de enable value streams zoals beheer, informatiebeveiliging en ontwikkel value streams onderzocht op risico's die direct of indirect de outcome schaden. De onderkende SLA controls worden verankerd in de Agile way of working door de samenwerking tussen onder andere de product owner en service level manager uit te diepen. Met deze integrale aanpak van SLA controls wordt het mogelijk om grip te krijgen op kwaliteit in Agile projecten.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2023
ISBN (NL)	: 978 94 91480 263
ISBN (UK)	: 978 94 91480 256

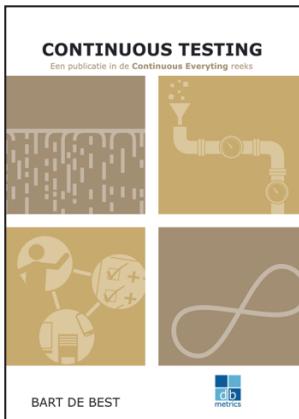
Continuous Design

Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous design is een aanpak die beoogt om DevOps teams vooraf kort na te laten denken over de contouren van het te realiseren informatiesysteem en tijdens het Agile project het design te laten groeien (emerging design). Hierdoor worden interface risico's voorkomen en wordt essentiële kennisoverdracht geborgd ter ondersteuning van beheer en het nakomen van wet- en regelgeving. Elementen die de continuïteit van een organisatie waarborgen. Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks. De content bestaat uit het continuous design pyramid model waarin de volgende design views zijn gedefinieerd: business, solution, design, requirements, test en code view.

Het continuous design omvat de gehele lifecycle van het informatiesysteem. De eerste drie views worden ingevuld op basis van moderne ontwerptechnieken zoals de value stream mapping en use cases. De nadruk van het effectief toepassen van een continuous design ligt echter in de realisatie van het informatiesysteem en wel door het design te integreren in de Behaviour Driven Development en Test Driven Development alsmede in continuous documentation. Met deze Agile benadering van een design heeft u een krachtig gereedschap in handen om grip te krijgen op een Agile ontwikkelproject.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 481
ISBN (UK)	: 978 94 92618 702

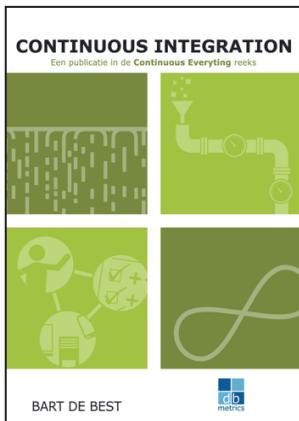
Continuous Testing

Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous testing is een aanpak die beoogt om een fast feedback te geven in het software ontwikkelproces door de 'wat'- en 'hoe'-vragen te definiëren als testcases voordat gestart wordt met de bouw van de oplossing. Hierdoor worden de concepten requirements, testcases en acceptatiecriteria geïntegreerd in één aanpak. Het begrip 'continuous' verwijst naar het toepassen van test management in alle fasen van de deployment pipeline, dus van requirements tot en met het in productie nemen. Tevens omvat het begrip 'continuous' de aspecten People, Process en Technology. Daarmee wordt test management dus holistisch. Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks.

De content bestaat uit het behandelen van continuous testing aan de hand van een definitie, business case, architectuur, ontwerp en best practices. Begrippen die hierbij worden besproken zijn: het veranderparadigma, de ideal test pyramid, test meta data, Behaviour Driven Development, Test Driven Development, test policies, test technieken, test tools en de rol van unit testcases in continuous testing. Op deze wijze bent u snel weer up-to-date op het gebied van de DevOps ontwikkelingen en op het gebied van continuous testing.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 450
ISBN (UK)	: 978 94 92618 672

Continuous Integration

Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous integration is een holistische Lean software ontwikkel-aanpak die beoogt om op een incrementele en iteratieve wijze continu software te produceren en in productie te nemen waarbij waste reductie hoog in het vaandel staat.

Het woord 'holistisch' verwijst naar de PPT-begrippen: People (multiple expert), Process (kennis van bedrijfs- en beheerprocessen) en Technology (applicatie en infrastructuur programmeren). Door de incrementele en iteratieve werkwijze wordt fast feedback mogelijk doordat functionaliteiten eerder in productie kunnen worden genomen. Hierdoor wordt waste gereduceerd omdat gebreken eerder worden gevonden en sneller kunnen

worden hersteld. Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks. De content bestaat uit het behandelen van continuous integration aan de hand van een definitie, business case, architectuur, ontwerp en best practices. Begrippen die hierbij worden besproken zijn het veranderparadigma, het toepassen van continuous integration, gebruik repositories, code kwaliteit, green code, green build, refactoring, security based development en built-in failure mode. Op deze wijze bent u snel weer up-to-date op het gebied van de DevOps ontwikkelingen met betrekking tot continuous integration.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 467
ISBN (UK)	: 978 94 92618 689

Continuous Deployment

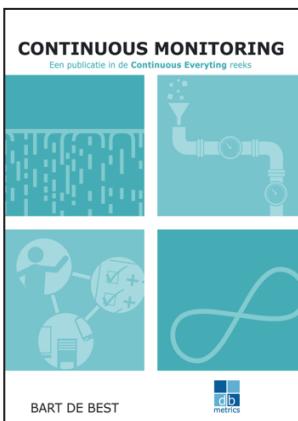
Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous deployment is een holistische Lean production aanpak die beoogt om op een incrementele en iteratieve wijze continu software te deployen en te releasen waarbij time to market en hoogwaardige kwaliteit hoog in het vaandel staan.

Het woord 'holistisch' verwijst naar de PPT-begrippen: People (multiple expert), Process (kennis van bedrijfs- en beheerprocessen) en Technology (applicatie en infrastructuur programmeren). Door de incrementele en iteratieve deployments wordt fast feedback mogelijk omdat fouten eerder in productie van de CI/CD secure pipeline worden waargenomen. Hierdoor zijn herstelacties sneller en goedkoper hetgeen leidt tot een waste reductie.

Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks. De content bestaat uit het behandelen van continuous deployment aan de hand van een definitie, business case, architectuur, ontwerp en best practices. Begrippen die hierbij worden besproken zijn het veranderparadigma, het toepassen van continuous deployment, een stappenplan voor het planmatig inregelen van continuous deployment en vele patterns om deployments te laten plaatsvinden. Op deze wijze bent u snel weer up-to-date op het gebied van de DevOps ontwikkelingen op het gebied van continuous deployment.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 511
ISBN (UK)	: 978 94 92618 733

Continuous Monitoring

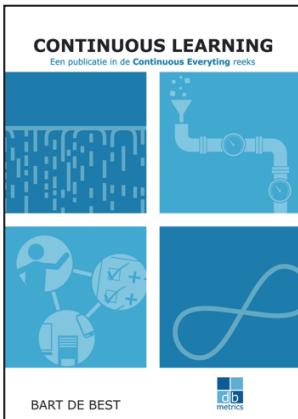
Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous monitoring is een aanpak om grip te krijgen op zowel core value streams (business processen) als enable value streams die deze core value streams ondersteunen. Continuous monitoring onderscheidt zich van de klassieke monitoring door de focus op de outcome verbetering en de holistisch scope waarmee value streams worden gemeten te weten de gehele CI/CD secure pipeline voor alle drie de perspectieven van PPT: People, Process en Technology.

De aanpak omvat People, Process en Technology, hetgeen het mogelijk maakt om de bottlenecks in uw value streams in kaart te brengen en te elimineren of te mitigeren.

Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks. De content bestaat uit de bespreking van de monitorfuncties die zijn gedefinieerd in het continuous monitoring lagenmodel. Dit lagenmodel classificeert de op de markt beschikbare monitortools. Elk monitor archetype wordt in dit boek gedefinieerd qua definitie, doelstelling, meetattributen, requirements, voorbeelden en best practices. Tevens geeft dit boek aan hoe continuous monitoring in te richten in uw organisatie op basis van het paradigma van de verandermanager en architectuurprincipes en -modellen. Met deze integrale Agile benadering van monitoring heeft u een krachtig gereedschap in handen om de controls in te regelen voor de besturing van uw value streams.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 498
ISBN (UK)	: 978 94 92618 719

Continuous Learning

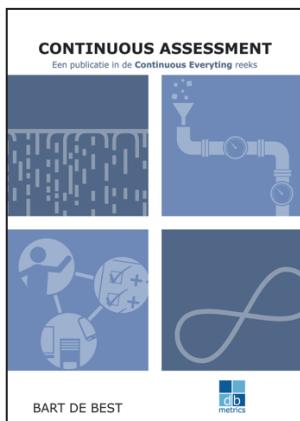
Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous learning is een aanpak om grip te krijgen op de competenties die nodig zijn om de strategie van uw organisatie te realiseren.

Continuous learning biedt Human Resource Management hier toe een aanpak die stap voor stap de organisatiebehoeften competenties verkent en deze behoeften omzet in competentieprofielen. Een competentieprofiel is hierbij gedefinieerd als de set van kennis, kunde en gedrag op een bepaald Bloom level die een bepaald resultaat oplevert. Competentieprofielen worden vervolgens samengevoegd in rollen die op hun beurt functies vormen.

Op deze wijze wordt een Agile functiehuis verkregen. Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks. De content bestaat uit de bespreking van het continuous learning model dat u helpt om stap voor stap een value chain strategie naar een persoonlijke roadmaps voor medewerkers te vertalen. Tevens geeft dit boek aan hoe continuous learning in te richten in uw organisatie op basis van het paradigma van de verandermanager en architectuurprincipes en -modellen. Met deze Agile benadering van HRM heeft u een krachtig gereedschap in handen om de competenties op het gewenste niveau van uw organisatie te krijgen.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 528
ISBN (UK)	: 978 94 92618 740

Continuous Assessment

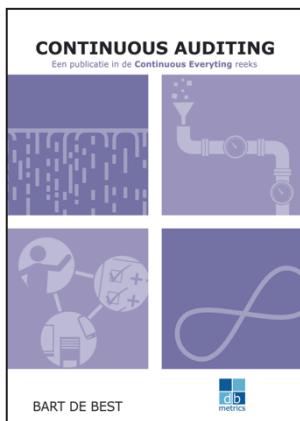
Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous assessment is een aanpak die beoogt om DevOps teams zich op een continue wijze zich te laten ontwikkelen qua kennis en kunde op het gebied van business, development, operations en security.

Dit boek geeft een hulpmiddel om de DevOps teams bewust te maken waar zij staan qua ontwikkeling en welke eerstvolgende stappen zij kunnen zetten om zich te ontwikkelen. Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks. De content bestaat uit de business case voor continuous assessment, de architectuur van de twee assessment modellen en de assessment vragenlijsten.

Het DevOps Cube model is gebaseerd op het idee dat DevOps vanuit zes verschillende perspectieven van een kubus kunnen worden bekeken te weten: 'Flow', 'Feedback', 'continuous learning', 'Governance', 'Pipeline' en 'QA'. Het DevOps CE model is gebaseerd op de continuous everything perspectieven te weten: 'continuous integration', 'continuous deployment', 'continuous testing', 'continuous monitoring', 'continuous documentation' en 'continuous learning'. Dit boek is een uitstekende spiegel voor ieder DevOps team dat snel een compleet beeld wil vormen van op te pakken DevOps best practices.

Auteur	: Bart de Best
Uitgever	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 474
ISBN (UK)	: 978 94 92618 696

Continuous Auditing

Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

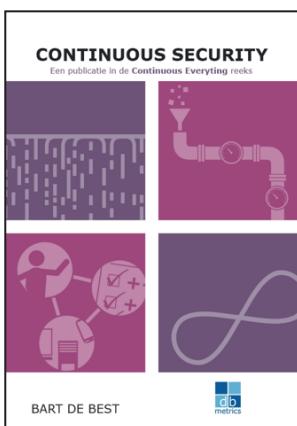
Continuous auditing is een aanpak die beoogt om DevOps teams in staat te stellen kort cyclisch aan te tonen in control te zijn bij het in hoog tempo realiseren, in productie nemen en beheren van de nieuwe of aangepaste producten en services.

Hierdoor worden compliancy risico's voorkomen door al vanuit de requirements en het daarop gebaseerde design na te denken over welke risico's te mitigeren of te elimineren. Dit boek is een publicatie in de continuous everything reeks.

De content bestaat uit de besprekking van de continuous auditing pyramid model die de zes stappen beschrijft om continuous auditing

invulling te geven te weten: scope bepalen, doelen bepalen, risico's identificeren, controls realiseren, monitorvoorziening inrichten en effectiviteit controls aantonen. Het continuous auditing concept omvat hiermee de gehele lifecycle van de risicobeheersing. Hierdoor zijn de risico's continu in control. Met deze Agile benadering van auditing heeft u een krachtig gereedschap in handen om grip te krijgen op de compliancy van uw Agile systeemontwikkeling -en beheer.

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 542
ISBN (UK)	: 978 94 92618 818

Continuous Security

Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous security is een aanpak die beoogt om organisatie continue in control te laten zijn vanuit drie perspectieven:

- Het business perspectief: Business value streams zijn in control voor de onderkende risico's door de effectiviteit van de ingezette controls continue te toetsen en evidence vast te leggen.
- Het development perspectief: Development value streams zijn in control door de non functionele requirements voor information security integraal mee te nemen in de ontwikkeling.
- Het operations perspectief: Operations value streams zijn in control voor de voortbrenging van de nieuwe en aangepaste ICT services door een adequate inrichting van de CI/CD secure pipeline waarin controls automatisch de non functionele requirements toetsen.

Dit boek is een publicatie in de Continuous Everything reeks. De content bestaat uit de bespreking van de toepassing van ISO 27001 aan de hand van drie sets van security practices te weten Governance, Risk en Quality. De practices zijn voorzien van een definitie en doelstelling. Daarnaast worden voorbeelden en best practices gegeven.

Het continuous security concept is ontworpen om gebruikt te worden in Agile Scrum (development) en DevOps (development & operations) omgevingen. Daartoe sluit het naadloos aan op gangbare Agile beheermodellen. Met deze Agile benadering van information security heeft u een krachtig gereedschap in handen om grip te krijgen op de compliancy van uw Agile systeemontwikkeling -en beheer.

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 91480 171
ISBN (UK)	: 978 94 91480 188

Continuous Development

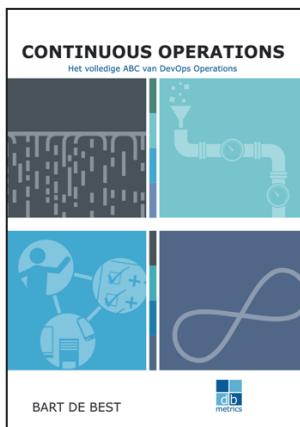
Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous Everything is de verzamelnaam van alle Continuous ontwikkelingen die er momenteel gaande zijn in de DevOps wereld. Door deze onder één noemer te laten vallen kan er structuur worden aangebracht aan de individuele ontwikkelingen en kunnen op basis van patterns best practices worden gedefinieerd.

Het begrip 'Continuous' omvat de termen: outcome driven development, incrementeel & iteratief werken, waste reductie door een Lean aanpak, holistisch werken door people, process, partner & technology in de scope mee te nemen en continue aandacht te geven aan een op te leveren product of service in de hele levenscyclus vanuit een end-to-end benadering.

Dit boek is een bundeling van vier Continuous Everything boeken te weten: Continuous Planning, Continuous Design, Continuous Testing en Continuous Integration. Voor elk Continuous Everything aspectgebied wordt aangegeven hoe deze in te richten in uw organisatie op basis van het paradigma van de verandermanager en architectuurprincipes en -modellen. Tevens worden per aspectgebied de best practices besproken. Met dit boek in de hand heeft u een krachtig gereedschap om u verder te bekwaam op het gebied van DevOps.

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 641
ISBN (UK)	: 978 94 92618 764

Continuous Operations

Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous Everything is de verzamelnaam van alle Continuous ontwikkelingen die er momenteel gaande zijn in de DevOps wereld. Door deze onder één noemer te laten vallen kan er structuur worden aangebracht aan de individuele ontwikkelingen en kunnen op basis van patterns best practices worden gedefinieerd.

Het begrip 'Continuous' omvat de termen: outcome driven development, incrementeel & iteratief werken, waste reductie door een Lean aanpak, holistisch werken door people, process, partner & technology in de scope mee te nemen en continue aandacht te geven aan een op te leveren product of service in de hele levenscyclus vanuit een end-to-end benadering.

Dit boek is een bundeling van vier Continuous Everything boeken te weten: Continuous Deployment, Continuous Monitoring, Continuous Learning en Continuous Assessment. Voor elk Continuous Everything aspectgebied wordt aangegeven hoe deze in te richten in uw organisatie op basis van het paradigma van de verandermanager en architectuurprincipes en -modellen. Tevens worden per aspectgebied de best practices besproken. Met dit boek in de hand heeft u een krachtig gereedschap om u verder te bekwaam op het gebied van DevOps.

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 658
ISBN (UK)	: 978 94 92618 771

Continuous Control

Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous Everything is de verzamelnaam van alle Continuous ontwikkelingen die er momenteel gaande zijn in de DevOps wereld. Door deze onder één noemer te laten vallen kan er structuur worden aangebracht aan de individuele ontwikkelingen en kunnen op basis van patterns best practices worden gedefinieerd.

Het begrip 'Continuous' omvat de termen: outcome driven development, incrementeel & iteratief werken, waste reductie door een Lean aanpak, holistisch werken door people, process, partner & technology in de scope mee te nemen en continue aandacht geven aan een op te leveren product of service in de hele levenscyclus vanuit een end-to-end benadering.

Dit boek is een bundeling van drie Continuous Everything boeken te weten: Continuous Assessment, Continuous Security en Continuous Audit. Voor elk Continuous Everything aspectgebied wordt aangegeven hoe deze in te richten in uw organisatie op basis van het paradigma van de verandermanager en architectuurprincipes en -modellen. Tevens worden per aspectgebied de best practices besproken. Met dit boek in de hand heeft u een krachtig gereedschap om u verder te bekwaam op het gebied van DevOps.

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 91480 195
ISBN (UK)	: 978 94 91480 201

Continuous Everything

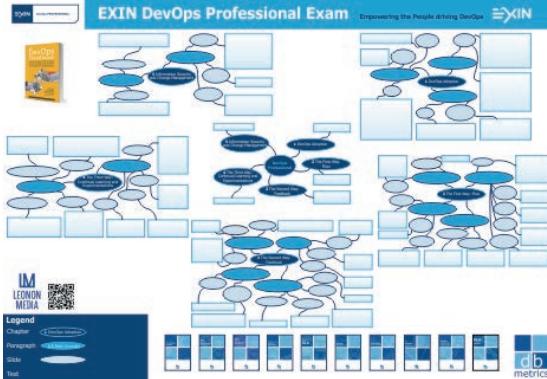
Een uitgave in de Continuous Everything reeks.

Continuous Everything is de verzamelnaam van alle Continuous ontwikkelingen die er momenteel gaande zijn in de DevOps wereld. Door deze onder één noemer te laten vallen kan er structuur worden aangebracht aan de individuele ontwikkelingen en kunnen op basis van patterns best practices worden gedefinieerd.

Het begrip 'Continuous' omvat de termen: outcome driven development, incrementeel & iteratief werken, waste reductie door een Lean aanpak, holistisch werken door people, process, partner & technology in de scope mee te nemen en continue aandacht te geven aan een op te leveren product of service in de hele levenscyclus vanuit een end-to-end benadering.

Dit boek is een bundeling van acht Continuous Everything boeken te weten: Continuous Planning, Continuous Design, Continuous Testing, Continuous Integration, Continuous Deployment, Continuous Monitoring, Continuous Learning en Continuous Assessment. Voor elk Continuous Everything aspectgebied wordt aangegeven hoe deze in te richten in uw organisatie op basis van het paradigma van de verandermanager en architectuurprincipes en -modellen. Tevens worden per aspectgebied de best practices besproken. Met dit boek in de hand heeft u een krachtig gereedschap om u verder te bekwaam op het gebied van DevOps.

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2022
ISBN (NL)	: 978 94 92618 597
ISBN (UK)	: 978 94 92618 665

DevOps Poster

DevOps Professional Exam Poster

This poster lists all the DevOps terms that a student must learn in order to pass the exam of DevOps Professional of Exin. This poster can be ordered at info@leonon.nl.

The subjects on the poster are based on the basic training material of Exin. Since there are many terms to be learned, this poster will help to learn them by reviewing them all at once daily.

Author	: Bart de Best
Publisher	: Leonon Media, 2018
Ordering	: info@leonon.nl

CONTINUOUS CONTROL

Het volledige ABC van
DevOps Control

Bart de Best

Continuous Everything is de verzamelnaam van alle Continuous ontwikkelingen die er momenteel gaande zijn in de DevOps wereld. Door deze onder één noemer te laten vallen kan er structuur worden aangebracht aan de individuele ontwikkelingen en kunnen op basis van patterns best practices worden gedefinieerd.

Het begrip 'Continuous' omvat de termen: **outcome driven development, incrementeel & iteratief werken, waste reductie door een Lean aanpak, holistisch werken door people, process, partner & technology in de scope mee te nemen en continue aandacht geven aan een op te leveren product of service in de hele levenscyclus vanuit een end-to-end benadering.**

Dit boek is een bundeling van 4 Continuous Everything boeken te weten:

1. Continuous Auditing
2. Continuous Security
3. Continuous SLA
4. Continuous Assessment

Voor elk Continuous Everything aspectgebied wordt aangegeven hoe deze in te richten in uw organisatie op basis van het paradigma van de verandermanager en architectuur-principes en -modellen. Tevens worden per aspectgebied de best practices besproken.

Met dit boek in de hand heeft u een krachtig gereedschap om u verder te bekwamen op het gebied van DevOps.

ISBN 978-9-491480-19-5

